

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	COMENIUS: Förberedande besök
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med programdelen är att hjälpa lärosäten som är kvalificerade för Comenius-programmet och som vill upprätta ett Comenius-skolpartnerskap eller partnerskap inom Comenius Regio, ett multilateralt projekt, ett nätverk eller ett projekt för kompletterande åtgärder, att komma i kontakt med lämpliga partnerlärosäten och utveckla en arbetsplan för att förbereda en ansökningsblankett för projektet/partnerskapet.</p> <p>Ett lärosäte som vill upprätta ett nytt partnerskap, multilateralt projekt, nätverk eller projekt för kompletterande åtgärder kan ansöka om bidrag för att lärosätets personal ska kunna göra förberedande besök. Det förberedande besöket ska vara utformat på något av följande sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som ett besök hos ett kvalificerat partnerlärosäte i ett annat land, som också deltar i Programmet för livslångt lärande; - i form av deltagande i ett kontaktseminarium för partner som ordnas av ett nationellt programkontor. <p>Detaljerad information om seminarierna kan begäras från de nationella programkontoren.</p> <p>Under förberedande besök kan potentiella partner mötas för att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiera syften, mål och metoder för ett framtida partnerskap, multilateralt projekt, nätverk eller projekt för kompletterande åtgärder; - definiera partnerroller, ansvarsområden och uppgifter inom ett framtida partnerskap, multilateralt projekt, nätverk eller projekt för kompletterande åtgärder; - utveckla en arbetsplan för ett framtida partnerskap, multilateralt projekt, nätverk eller projekt för kompletterande åtgärder, inklusive metoder för uppföljning, utvärdering och spridning; - fylla i en ansökningsblankett för det gemensamma partnerskapet, multilaterala projektet, nätverket eller projektet för kompletterande åtgärder.
Vilka omfattas?	<p>Enskilda personer som arbetar på ett lärosäte som vill upprätta ett Comenius-skolpartnerskap eller partnerskap inom Comenius Regio, ett multilateralt projekt/nätverk eller ett projekt för kompletterande åtgärder.</p> <p>Vanligtvis utfärdas endast bidrag för en person per besök, men i undantagsfall kan bidrag utfärdas till två personer från samma inrättning som gör ett förberedande besök tillsammans. Endast ett besök per partnerskap, multilateralt projekt, nätverk eller projekt för kompletterande åtgärder finansieras. Ansökningar gällande förberedande besök ogiltigförklaras så snart en ansökan för det aktuella projektet/partnerskapet har skickats in.</p>
Vilka kan ansöka?	Lärosäten som vill upprätta ett Comenius-skolpartnerskap (multilateralt eller bilateralt), ett partnerskap inom Comenius Regio, ett multilateralt projekt, ett nätverk eller ett projekt för kompletterande åtgärder.
PRIORITERINGAR	Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för förberedande besök inom COMENIUS. Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PV
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	Tidsgränserna anges av varje nationellt programkontor.
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 dag
Längsta varaktighet:	5 dagar
Kommentar om varaktighet:	Alla aktiviteter ska inledas tidigast 1 januari 2009 och måste avslutas senast 30 april 2010.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Inga kommentarer

BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
<p>Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.</p> <p>Valbarhetskriterier</p> <p>Allmänna valbarhetsregler:</p> <p>De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.</p> <p>Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.</p>	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökningar får endast skickas in av organ som är juridiska personer och som är kvalificerade för att skicka in ansökningar om partnerskap, multilaterala projekt, nätverk eller projekt för kompletterande åtgärder inom Comenius.</p> <p>Kontakta det nationella programkontor som ansökan ska skickas in till för att ta reda på om det finns några ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Inga kommentarer
Tilldelningskriterier	<p>1. Innehåll och varaktighet</p> <p>Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig.</p> <p>2. Relevans</p> <p>Det finns tydliga kopplingar mellan aktiviteterna och strategin för den sökandes lärosäte, det föreslagna partnerskapet/projektet/nätverket och syftet och innehållet i det förberedande besöket.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Se webbplatsen för det nationella programkontoret

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	COMENIUS-assistentskap (assistenter)
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med aktiviteten är att ge blivande lärare möjligheter till fördjupad förståelse av den europeiska dimensionen inom undervisning och lärande, förbättrade kunskaper i främmande språk samt om andra europeiska länder och deras utbildningssystem, och att förbättra deras undervisningsfärdigheter.</p> <p>Assistenter kan få bidrag för att kunna åta sig assistentskap på en värdskola i något av de andra länder som deltar i programmet för livslångt lärande. Värdskolan utser en kvalificerad och erfaren lärare som ska fungera som handledare för assistenten. Assistenten kan bland annat bidra inom följande arbetsuppgifter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hjälp vid undervisning i klassrum, stöd till elever under grupparbeten och projektbaserad undervisning • förbättra elevernas förståelse för och förmåga att uttrycka sig på främmande språk genom undervisning i sitt eget modersmål • stötta elever med särskilda utbildningsbehov • bistå med information om sitt eget hemland • introducera eller förstärka den europeiska dimensionen på värdinrättningen • utveckla och implementera projekt, t.ex. eTwinning, Comenius-skolpartnerskap eller Comenius Regio-partnerskap <p>Assistenterna ska arbeta helt integrerat i det vardagliga arbetet på skolan. De ska inte fungera som heltidsarbetande lärare, utan ska bistå lärarna vid undervisning och andra skolaktiviteter (maximalt 12–16 timmars skolbaserad aktivitet per vecka rekommenderas).</p> <p>En Comenius-assistent kan arbeta vid fler än en skola, för att öka variationen i arbetet eller för att uppfylla specifika behov vid närliggande skolor. En assistent får dock inte arbeta på fler än tre skolor under ett assistentskap.</p> <p>Assistenter väljs ut av det nationella programkontoret i sitt hemland.</p>
Vilka omfattas?	Blivande lärare inom samtliga skolämnen.
Vilka kan ansöka?	Alla blivande lärare som uppfyller valbarhetskriterierna nedan.
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för COMENIUS-assistentskap.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	iMBass
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	30 januari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	13 veckor
Längsta varaktighet:	45 veckor
Kommentar om varaktighet:	inga
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	
Kommentarer om finansiering:	Assistenter får bidrag som ska täcka kostnaderna för resa och förberedelser samt en del av kostnaderna för uppehälle. Pedagogiska, språkliga och kulturella förberedelser: Ett bidrag kan beviljas i form av en klumpsumma om maximalt 500 € per deltagare. Relevanta aktiviteter kan vara introduktionsmöten, språkliga förberedelser och förberedelser som rör språk- och innehållsintegrerad inläring (SPRINT).
BEDÖMNINGSG- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika	Ansökningar kan skickas in av enskilda personer.

valbarhetsregler:	<p>Enskilda sökanden måste vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande; - medborgare i andra länder, förutsatt att de antingen är permanent bosatta eller registrerade som statslösa personer med flyktingstatus i ett land som deltar i programmet. <p>Den sökande får inte tidigare ha varit anställd som lärare. Den sökande måste i minst två år ha studerat med syftet att uppnå behörighet för att arbeta som lärare. Den sökande får inte tidigare ha mottagit bidrag för Comenius-assistentskap (inom programmet för livslångt lärande och/eller Sokrates-programmet).</p> <p>Kontakta det nationella programkontor som ansökan ska skickas in till för att ta reda på om det finns några ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	
Minsta antal partner:	
Kommentarer om deltagare:	Assistenten och värdskolan måste vara från/ligga i två olika deltagande länder.
Tilldelningskriterier	<p>1. Kvalitetskrav för mobilitetsaktiviteten (assistentskap)</p> <p>Assistenten tillhandahåller övertygande argument och information om: sin motivation för att ansöka om assistentskapet; sina möjligheter att anpassa sig till att bo utomlands och arbeta med unga människor på värdskolan; sina planerade förberedelser för mobilitetsaktiviteten; sina möjligheter att bidra till arbetet vid världlärosätet (t.ex. planerade aktiviteter inom/utanför läroplanen) samt till det omgivande lokala samhället.</p> <p>2. Genomslag/effekt och relevans</p> <p>Den förväntade effekten på assistentens personliga och yrkesmässiga kompetens, inklusive språkliga och interkulturella fördelar, definieras tydligt av den sökande.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Maj
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juni
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	COMENIUS-assistentskap (vårdskolor)
Mål och beskrivning för programdelen	<p>En skola kan ansöka om att vara värd för en Comenius-assistent, d.v.s. en blivande lärare inom valfritt ämne. Ett assistentskap ger Comenius-assistenten möjlighet att skaffa undervisningserfarenhet från ett annat europeiskt land, samtidigt som skolan får extra hjälp med följande typer av aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hjälp vid undervisning i klassrum, stöd till elever under grupparbeten och projektbaserad undervisning • att introducera eller förstärka den europeiska dimensionen • att implementera SPRINT (språk- och innehållsintegrerad inläring) genom att undervisningen i ett ämne kan genomföras på ett främmande språk • att förbättra elevernas förståelse för och förmåga att uttrycka sig på främmande språk, vilket förbättrar skolans språkprofil • att utveckla och implementera projekt, t.ex. eTwinning, Comenius-skolpartnerskap eller Comenius Regio-partnerskap • arbete med elever med särskilda utbildningsbehov <p>Vårdskolan måste utse en lärare som ska handleda assistenten, underlätta hans/hennes vistelse, följa upp framstegen i arbetet och fungera som kontaktperson under assistentskapet. Assistenterna ska arbeta helt integrerat i det vardagliga arbetet på skolan. De ska inte fungera som heltidsarbetande lärare, utan ska bistå lärarna vid undervisning och andra skolaktiviteter (maximalt 12–16 timmars skolbaserad aktivitet per vecka rekommenderas). Vårdskolan och assistenten måste upprätta ett avtal med tydlig information om vilka lektioner som assistenten ska undervisa, vilka projekt som ska slutföras o.s.v.</p> <p>En Comenius-assistent kan arbeta vid fler än en skola, för att öka variationen i arbetet eller för att uppfylla specifika behov vid närliggande skolor. En assistent får dock inte arbeta på fler än tre skolor under ett assistentskap.</p> <p>Vårdskolor väljs ut av det nationella programkontoret i det land där skolan finns.</p>
Vilka omfattas?	Skolor (förskolor, primär- eller sekundärskolor) som tillhandahåller allmän utbildning, yrkesutbildning eller teknisk utbildning.
Vilka kan ansöka?	Ansökningar måste skickas in av skolor som uppfyller de valbarhetskriterier som nämns nedan.
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för COMENIUS-assistentskap.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	iMBhost
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	30 januari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	13 veckor
Längsta varaktighet:	45 veckor
Kommentar om varaktighet:	inga
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Vårdskolan får inget ekonomiskt stöd eftersom den får fördelar och kan dra nytta av assistentens närvaro och arbete. Assistenterna får ett bidrag för att täcka resekostnader och kostnader för förberedelser samt delar av kostnaderna för uppehälle.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.

valbarhetsregler:	<p>Organisationer som deltar i Comenius-programmet måste finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, samt vara av en av de typer som har specificerats av tillämpliga nationella myndigheter i listan över kvalificerade skoltyper (länk: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/school_en.html).</p> <p>Mer information om andra särskilda typer av skolor finns i inledningen av kapitlet om Comenius i del II av den här handboken.</p> <p>Kontakta det nationella programkontor som ansökan ska skickas in till för att ta reda på om det finns några ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	inga
Tilldelningskriterier	<p>1. Kvalitetskrav för mobilitetsaktiviteten (assistentskap)</p> <p>Värdskolans tillhandahåller övertygande skäl till att de ska stå värd för en assistent och definierar tydligt de aktiviteter (inom respektive utanför läroplanen) som assistenten ska arbeta med.</p> <p>2. Innehåll och varaktighet</p> <p>Värdskolans beskrivning av det planerade assistentskapet är klar och tydlig, med en realistisk och lämplig varaktighet. Skolan är övertygad om att assistenten kan medföra viktig interkulturell erfarenhet som är till nytta för skolan.</p> <p>3. Genomslag/effekt och relevans</p> <p>Den förväntade effekt och de konkreta resultat som värdskolans vill uppnå är tydligt definierade.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Maj
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juni
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	COMENIUS: Fortbildning för lärare och annan pedagogisk personal (IST)
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med aktiviteten är att förbättra kvaliteten inom skolutbildning genom att ge lärare och annan pedagogisk personal möjligheter till fortbildning i andra länder än det land där de vanligtvis arbetar eller lever. På så sätt uppmuntras deltagarna att förbättra sina praktiska färdigheter och kunskaper inom undervisning/vägledning/rådgivning/ledning, och att skaffa en bredare förståelse för skolutbildning i Europa. Utbildningsaktiviteten måste ha ett tydligt europeiskt fokus vad gäller ämnesval samt urval av utbildare och deltagare.</p> <p>Utbildningen måste alltid äga rum i ett annat land som deltar i programmet för livslångt lärande och vara utformat på något av följande sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • som en strukturerad kurs för yrkesutbildning för pedagogisk personal med ett tydligt europeiskt fokus vad gäller ämnesval samt urval av utbildare och deltagare, med en varaktighet om minst fem hela arbetsdagar, eller • som en praktik- eller observationsperiod (t.ex. "jobbskuggning") på en skola, ett företag eller inom en relevant organisation som arbetar med skolutbildning (t.ex. en icke-statlig organisation eller en myndighet), eller • som deltagande i en europeisk konferens eller ett europeiskt seminarium som anordnas av ett nätverk eller ett multilateralt projekt inom Comenius, ett nationellt programkontor eller en representativ europeisk sammanslutning som verkar inom skolutbildning, <p>om detta anses kunna främja att målen som nämns ovan uppnås.</p> <p>För att bidrag ska beviljas för en fortbildningsaktivitet måste denna vara relevant för den sökandes yrkesmässiga aktiviteter inom någon aspekt av skolutbildning, till exempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praktiska färdigheter, tekniker och metoder för undervisning - Innehåll i och presentation av skolutbildning - Ledning av skolutbildning - Skolutbildning på systemnivå/politisk nivå <p>Fortbildningsaktiviteten ska tillhandahålla metoder för lärande och undervisning för de deltagande lärarna. För lärare i främmande språk ska fortbildningen normalt äga rum i ett land där målspråket talas och lärs ut. Deltagare i "rena språkkurser" kan endast beviljas Comenius-bidrag i de specifika fall som anges i avsnittet "Specifika valbarhetsregler" nedan.</p> <p>Bidrag beviljas endast för deltagande i fortbildningsaktiviteter som är lämpade för att hjälpa den sökande att uppnå sina definierade mål för fortbildningen, och som uppfyller de nödvändiga kvalitetskriterierna (t.ex. att aktiviteten är i enlighet med de allmänna Comenius-målen, att den europeiska dimensionen betonas och att den ger mervärde i jämförelse med fortbildningsaktiviteter i den sökandes hemland).</p> <p>Comenius-Grundtvig Training Database är en onlinedatabas med fortbildningsaktiviteter. Här kan sökanden hitta aktiviteter som är kvalificerade för finansiering inom den här programdelen och som passar deras utbildningsbehov: http://ec.europa.eu/education/trainingdatabase/</p> <p>Sökanden kan också välja en fortbildningsaktivitet som inte finns med i databasen, förutsatt att den uppfyller alla nödvändiga kriterier. Detta avgörs av det tillämpliga nationella programkontoret.</p>
Vilka omfattas?	Pedagogisk personal (lärare samt icke-undervisande personal), inklusive arbetslösa lärare och lärare som arbetat inom andra yrken under en period men som nu ska börja arbeta som lärare igen. Personer som arbetar med lärarutbildning.
Vilka kan ansöka?	Enskilda personer, vanligtvis via deras lärosäten (observera de specifika skoltyper som beskrivs i inledningen av kapitlet om Comenius i del II av den här handboken). Om den sökande inte hör till något lärosäte (t.ex. om han/hon är arbetslös eller "återvändande" lärare) kan ansökan skickas direkt till det tillämpliga nationella programkontoret.
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för fortbildning för lärare och annan pedagogisk personal inom COMENIUS.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande. Om den sökande arbetar i ett annat land än det land där han/hon är bosatt ska ansökan skickas till det nationella programkontoret i det land där den sökande arbetar. Arbetslösa eller "återvändande" lärare kan ansöka direkt till det tillämpliga nationella programkontoret.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	iMBinST
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista	16 januari 2009

ansökningsdatum:	30 april 2009 15 september 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 dag
Längsta varaktighet:	6 veckor
Kommentar om varaktighet:	Runda 1: om ansökan skickas in senast 16/1 2009 får utbildningsaktiviteten inledas tidigast 1 april 2009 Runda 2: om ansökan skickas in senast 30/4 2009 får utbildningsaktiviteten inledas tidigast 1 september 2009 Runda 3: om ansökan skickas in senast 15/9 2009 får utbildningsaktiviteten inledas tidigast 1 januari 2010 Alla utbildningsaktiviteter måste avslutas senast 30 april 2010.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Kurs-, konferens- eller seminarieavgifter: Ett bidrag kan beviljas på grundval av verkliga kostnader, upp till maximalt 150 € per dag. Språkliga förberedelser: Ett bidrag kan beviljas – se avsnitt 4 C.C (Övriga kostnader) i del I av handboken. (Obs! Bidrag för språkliga förberedelser beviljas inte om utbildningsaktiviteten uteslutande eller till större delen syftar till att förbättra språkkunskaper.)
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken. Valbarhetskriterier Allmänna valbarhetsregler: De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken. Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Enskilda sökanden måste vara något av följande: <ul style="list-style-type: none"> - medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande; - medborgare i andra länder, förutsatt att de antingen är permanent bosatta eller registrerade som statslösa personer med flyktingstatus i ett land som deltar i programmet. 2. Organisatören av kursen/konferensen måste vara från och finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande. 3. Den utbildningsaktivitet som ansökan gäller ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, där den sökande inte är bosatt och inte arbetar. 4. Kategorier av pedagogisk personal som kan beviljas Comenius-bidrag för utbildning: <ul style="list-style-type: none"> - Lärare (även inom förskola och yrkesutbildning) samt utbildare för dessa typer av lärare - Rektorer och ledningspersonal/administrativ personal på skolor - Personer som arbetar med interkulturell utbildning eller som arbetar med barn till personer som reser p.g.a. yrket eller resande - Personer som arbetar med elever med särskilda utbildningsbehov - Personer som arbetar med elever i riskgrupper, t.ex. elevassistenter - Studie- eller yrkesvägledare - Inspektörer - Arbetslösa lärare samt lärare som arbetat inom andra yrken under en period men som nu ska börja arbeta som lärare igen - Andra typer av utbildningspersonal (enligt urval av nationella myndigheter) 5. Följande kategorier av pedagogisk personal kan beviljas bidrag för "rena språkkurser": <ul style="list-style-type: none"> - Lärare som efterfrågar utbildning i ett språk som används eller lärs ut i mindre grad - Personer som undervisar i andra ämnen än språk i skolan på ett främmande språk (SPRINT) - Lärare som utbildar sig för att bli lärare i främmande språk - Lärare inom primärskolan eller förskolan som måste (eller som kommer att bli tvungen att) undervisa i främmande språk - Pedagogisk personal som deltar i ett Comenius-partnerskap och som efterfrågar utbildning i ett språk som används inom partnerskapet <p>Vad gäller personer som arbetar på andra särskilda typer av skolor finns mer information i inledningen av kapitlet om Comenius i del II av den här handboken.</p> <p>Kontakta det nationella programkontor som ansökan ska skickas in till för att ta reda på om det finns några ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	1. Europeiskt mervärde

	<p>Fortbildningsaktiviteten utomlands ska ha ett större potentiellt värde än motsvarande aktivitet i den sökandes hemland. Det ska vara tydligt att den sökande kommer att kunna dra nytta av fortbildningsaktiviteten i sin yrkesmässiga och personliga utveckling. Europass bör användas.</p>
	<p>2. Innehåll och varaktighet</p> <p>Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och rimlig utifrån de planerade aktiviteterna.</p>
	<p>3. Genomslag/effekt och relevans</p> <p>Det finns ett tydligt samband mellan den valda utbildningsaktiviteten och den sökandes utbildningsbehov. Utbildningen kan förväntas ha positiv effekt på såväl den sökandes personliga och yrkesmässiga utveckling samt på den sökandes lärosäte.</p>
<p>AVTALSFÖRFARANDE</p>	
<p>Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen</p>	<p>Se webbplatsen för det nationella programkontoret</p>
<p>Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare</p>	<p>Se webbplatsen för det nationella programkontoret</p>
<p>Sannolikt startdatum för aktiviteten</p>	<p>Ej tillämpligt</p>

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	PARTNERSKAP
Programdel	COMENIUS: Multilaterala skolpartnerskap
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med multilaterala skolpartnerskap inom Comenius är att förstärka den europeiska dimensionen i utbildningen genom att underlätta gemensamma samarbetsaktiviteter mellan skolor i Europa. Projekten ska ge elever och lärare i olika länder möjlighet att samarbeta inom ett eller flera ämnen av gemensamt intresse. Skolpartnerskapen ska hjälpa elever och lärare att förvärva och förbättra färdigheter, inte enbart inom det ämne eller ämnesområde som projektet fokuserar på, utan även inom förmågan till samarbete, sociala relationer, planering och genomförande av projektaktiviteter och användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Att delta i ett partnerskap med skolor från andra länder ger också elever och lärare möjligheter att tillämpa sina kunskaper i främmande språk och höjer dessutom motivationen för språkinläring. Ett multilateralt skolpartnerskap måste innefatta skolor från minst tre deltagande länder. En av skolorna ska fungera som koordinator. De sökande organisationerna rekommenderas starkt att ange i ansökan vilken/vilka av organisationerna som är beredd(a) att träda in som koordinator om den tänkta koordinatören avvisas under urvalsförfarandet.</p> <p>Exempel på aktiviteter som kan genomföras inom multilaterala Comenius-skolpartnerskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektmöten mellan alla lärosäten som ingår i partnerskapet • Utbyten för personal och elever som arbetar med projektaktiviteter (t.ex. lärarutbyten, studiebesök, elevutbyten) • Utbyte av erfarenheter och goda exempel på arbetssätt med partnerskolor utomlands • Fältarbete, projektresearch • Skapande, publicering och spridning av dokumentation som rör samarbetsaktiviteterna • Framställning av tekniska objekt, ritningar, konstverk • Föreställningsproduktioner (t.ex. teaterpjäser, musikaler) • Organisation av utställningar, produktion och spridning av informationsmaterial • Språkliga förberedelseaktiviteter för lärare och elever för att se till att de har tillräckliga färdigheter i det/de arbetsspråk som används i partnerskapet • Samarbete med andra projekt inom relaterade ämnesområden (t.ex. via Comenius-nätverk), inklusive mobilitetsaktiviteter för nätverksevenemang om detta är relevant • Aktiviteter för självvärdering • Spridning av erfarenheter och resultat av projekt <p>När temat för ett multilateralt skolpartnerskap ska väljas uppmanas de deltagande skolorna att välja ett ämne som är intressant och viktigt för alla deltagande lärosäten, eftersom detta kommer att utgöra en stor motivation för samarbete och lärande inom projektet. Skolpartnerskap som fokuserar på elevernas deltagande kan välja att arbeta med temaområden som konst, vetenskap, språk, miljöfrågor, kulturellt arv, europeiskt medborgarskap, användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) eller kampen mot rasism. Projektaktiviteterna bör vara integrerade i skolornas vanliga verksamhet och inkluderas i undervisningsplanen för de deltagande eleverna. Eleverna ska kunna engagera sig i alla faser av projektet, inklusive planering, organisation och utvärdering av aktiviteter.</p> <p>Skolpartnerskap kan också välja att fokusera på pedagogiska frågor eller ledningsfrågor. Sådana partnerskap ger lärare och rektorer möjligheter att utbyta erfarenheter och information med kollegor i andra länder, så att de tillsammans kan utveckla metoder och arbetssätt som uppfyller deras behov, samt testa och börja använda nya organisatoriska och pedagogiska arbetssätt i praktiken. Projekt inom sådana partnerskap innefattar ofta samarbete med organ i det lokala samhället, till exempel lokala myndigheter, sociala funktioner, sammanslutningar och företag.</p>
Vilka omfattas?	Personal och elever på deltagande skolor samt det lokala samhället.
Vilka kan ansöka?	Skolor (lärosäten som tillhandahåller allmän utbildning, yrkesutbildning eller teknisk utbildning – från förskolenivå till gymnasienivå).
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för multilaterala skolpartnerskap inom COMENIUS.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PA
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	20 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	2 år
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	inga

FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 4
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Finansieringen för skolpartnerskap utgår från fördefinierade schablonbelopp som är beroende av antalet mobilitetsaktiviteter som planeras av de sökande lärosätena. Med begreppet mobilitet avses utlandsresor för personal och elever som ska delta i aktiviteter inom partnerskapet i något av partnerländerna. Varje skola som arbetar med ett partnerskap kan ansöka om ett eget bidrag, utifrån sina egna möjligheter att skicka elever och personal på resor och graden av engagemang i aktiviteterna inom partnerskapet. Om ett lärosätes mobilitetsaktiviteter innefattar personal eller elever med särskilda behov, eller resor till eller från utomeuropeiska länder och territorier, kan antalet mobilitetsaktiviteter för lärosätet under partnerskapsperioden minskas med upp till 50 % av minimiantalet mobilitetsaktiviteter för det aktuella bidragsbeloppet, om detta i förväg begärs hos och godkänns av det nationella programkontoret. Läs mer i kapitlet om finansiella bestämmelser för partnerskap i den här handboken.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>- Alla skolor som deltar i partnerskap måste vara <u>juridiska personer</u>.</p> <p>- Alla skolor som deltar i Comenius-programmet måste finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, och vara av en av de typer som har specificerats av tillämpliga nationella myndigheter i listan över kvalificerade skoltyper (länk: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/school_en.html).</p> <p>- Multilaterala skolpartnerskap måste bestå av minst tre partner som ska finnas i olika länder som alla deltar i programmet för livslångt lärande. Minst ett av dessa länder måste vara ett EU-medlemsland.</p> <p>Kontakta det nationella programkontor som ansökan ska skickas in till för att ta reda på om det finns några ytterligare nationella krav.</p> <p>Observera också följande särskilda fall:</p> <p>1) Skolor som styrs av nationella myndigheter i ett annat land (t.ex. franska "lycée français", tyska eller brittiska skolor) Det är upp till de nationella myndigheter som ansvarar för den administrativa, ekonomiska och läroplansmässiga ledningen av den aktuella skolan att avgöra om skolan får delta: - Om en skola som är belägen i ett land men styrs från ett annat land deltar i ett Comenius-partnerskap, tas bidraget från Comenius-budgeten i det land som styr skolan (= "ursprungslandet"). - Den här typen av skolor kan delta i alla typer av Comenius-aktiviteter, och samma regler gäller för dem som för andra kvalificerade skolor från det land som styr skolan. - På grund av de speciella omständigheter som gäller för den här typen av skolor är det viktigt att se till att blandningen av länder, kulturer och språk i de Comenius-partnerskap där de deltar blir så bra som möjligt. - Följande aspekter bör därför särskilt beaktas om en sådan skola deltar i ett multilateralt partnerskap: det måste finnas andra partner från minst två deltagande länder utöver det land som styr skolan och det land där skolan är belägen.</p> <p>2) Specialskolor Beslut om huruvida andra "nationella skolor" får delta i Comenius (t.ex. minoritetsskolor, privata skolor för utvandrade o.s.v.) ska fattas av de nationella myndigheterna i det land där skolan är belägen. För multilaterala partnerskap gäller de normala reglerna, d.v.s. att det måste finnas deltagande partnerskolor från minst två andra länder utöver det land där specialskolan är belägen.</p> <p>3) Europaskolor Europaskolor får delta i Comenius-aktiviteter. En ansökan från en sådan skola ska skickas till det nationella programkontoret i det land där skolan är belägen och genomgår därefter samma urvalsproceduren som lokala skolor. För skolor i Belgien samarbetar de tre nationella programkontoren om lämpliga lösningar. En Europaskola lyder under samma Comenius-regler som alla andra kvalificerade skolor i det land där skolan är belägen. Dock får det maximalt finnas en deltagande Europaskola i varje partnerskap (som koordinator eller partner).</p>
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	inga
Tilldelningskriterier	1. Arbetsprogrammets kvalitet

	Målen för partnerskapet är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämnesområde. Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå dessa mål och fungerar väl för den typ av partnerskap som ansökan gäller. Arbetsuppgifterna har definierats och fördelats bland alla partner på ett sådant sätt att det önskade resultatet kan uppnås.
	2. Partnerskapets kvalitet
	Det finns en lämplig balans mellan alla deltagande partner utifrån hur involverade de är i de aktiviteter som ska utföras. Lämpliga åtgärder har planerats för att kommunikation och samarbete ska fungera så effektivt som möjligt. All berörd personal och berörda elever kommer att arbeta med att planera, implementera och utvärdera projektaktiviteterna.
	3. Genomslag/effekt och europeiskt mervärde
	Effekten och fördelarna av europeiskt samarbete mellan de deltagande skolorna har definierats tydligt och utförligt. Projektet är integrerat i verksamheten på de deltagande skolorna. Ansökan visar att de deltagande skolorna kommer att ha ett nära samarbete och uppnå resultat som inte skulle kunna uppnås genom endast nationellt arbete.
	4. Spridning och användning av resultat
	De planerade aktiviteterna för spridning och användning av resultat är relevanta och tydligt definierade. De innefattar alla deltagande organisationer och även samhället i stort, om detta är möjligt.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Augusti
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	PARTNERSKAP
Programdel	COMENIUS: Bilateral skolpartnerskap
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Ett språkorienterat bilateralt skolpartnerskap ska innefatta två skolor från olika länder som båda deltar i programmet för livslångt lärande. Syftet ska vara att uppmuntra inläring av europeiska språk genom att ge elever möjlighet att tillämpa sina kunskaper i främmande språk och bekanta sig med språket i ett partnerland. De elever som deltar i ett bilateralt partnerskap förväntas lära sig åtminstone grunderna i det språk som används vid partnerlärosätet. Vanligtvis använder eleverna ett tredjespråk som arbets- och kommunikationsspråk. Under projektet samarbetar elever och lärare i båda länderna med ett gemensamt tema och skapar en gemensam slutprodukt. Varje deltagande lärosäte måste genomföra ett klassutbyte med partnerlärosätet. Utbytet ska vara i minst 10 dagar och innefatta elever som är minst 12 år gamla. Under klassutbytet ska eleverna samarbeta när de är i skolan, och bo i sina tillfälliga klasskamraters familjer. Samarbetet ska inte endast pågå under klassutbyten, utan aktiviteter ska genomföras under hela projektperioden.</p> <p>Det allmänna syftet med skolpartnerskap inom Comenius är att förstärka den europeiska dimensionen i utbildningen genom att underlätta gemensamma samarbetsaktiviteter mellan skolor i Europa. Projekten ska ge elever och lärare i olika länder möjlighet att samarbeta inom ett eller flera ämnen av gemensamt intresse. Skolpartnerskapen ska hjälpa elever och lärare att förvärva och förbättra färdigheter, inte enbart inom det ämne eller ämnesområde som projektet fokuserar på, utan även inom förmågan till samarbete, sociala relationer, planering och genomförande av projektaktiviteter och användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Att delta i ett partnerskap med skolor från andra länder ger också elever och lärare möjligheter att tillämpa sina kunskaper i främmande språk och höjer dessutom motivationen för språkinläring.</p> <p>Ett ömsesidigt klassutbyte är obligatoriskt för den här projekttypen. Exempel på andra aktiviteter som kan genomföras inom bilaterala Comenius-skolpartnerskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektmöten mellan de lärosäten som ingår i partnerskapet • Utbyten för personal som arbetar med projektaktiviteter (t.ex. lärarutbyten och studiebesök) • Utbyte av erfarenheter och goda exempel på arbetssätt med partnerskolan utomlands • Fältarbete, projektresearch • Skapande, publicering och spridning av dokumentation som rör samarbetsaktiviteterna • Framställning av tekniska objekt, ritningar, konstverk • Föreställningsproduktioner (t.ex. teaterpjäser, musikaler) • Organisation av utställningar, produktion och spridning av informationsmaterial • Språkliga förberedelseaktiviteter för lärare och elever för att se till att de behärskar åtminstone grunderna i det språk som används vid partnerlärosätet • Samarbete med andra projekt inom relaterade ämnesområden (t.ex. via Comenius-nätverk), inklusive mobilitetsaktiviteter för nätverksevenemang om detta är relevant • Aktiviteter för självutvärdering • Spridning av erfarenheter och resultat av projekt <p>När temat för ett bilateralt skolpartnerskap ska väljas uppmuntras de deltagande skolorna att välja ett ämne som är intressant och viktigt för alla deltagande skolor, eftersom detta kommer att utgöra en stor motivation för samarbete och lärande inom projektet. Bilateral skolpartnerskap kan välja att arbeta med temaområden som konst, vetenskap, språk, miljöfrågor, kulturellt arv, europeiskt medborgarskap, användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) eller kampen mot rasism. Projektaktiviteterna bör vara integrerade i skolornas vanliga verksamhet och inkluderas i undervisningsplanen för de deltagande eleverna. Eleverna ska kunna engagera sig i alla faser av projektet, inklusive planering, organisation och utvärdering av aktiviteter. Om det språk som används på partnerskolan inte finns i läroplanen för de deltagande eleverna måste skolan ordna språkliga förberedelser som omfattar minst 20 timmar.</p>
Vilka omfattas?	Personal och elever på deltagande skolor samt det lokala samhället.
Vilka kan ansöka?	Skolor (lärosäten som tillhandahåller allmän utbildning, yrkesutbildning eller teknisk utbildning på sekundär nivå och, som ett undantag som endast gäller bilaterala partnerskap, lärosäten som inte är skolor men som tillhandahåller lärlingsutbildning).
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för bilaterala skolpartnerskap inom COMENIUS.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PA
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	20 februari -2009

Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	2 år
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	inga
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 4
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Finansieringen för skolpartnerskap utgår från fördefinierade schablonbelopp som är beroende av antalet mobilitetsaktiviteter som planeras av de sökande lärosätena. Med begreppet mobilitet avses utlandsresor för personal och elever som ska delta i aktiviteter inom partnerskapet i partnerlandet. Varje lärosäte som innefattas av partnerskapet kan ansöka om ett eget bidrag, utifrån sina egna möjligheter att skicka elever och personal på resor. Om ett lärosätes mobilitetsaktiviteter innefattar personal eller elever med särskilda behov, eller resor till eller från utomeuropeiska länder och territorier, kan antalet mobilitetsaktiviteter för lärosätet under partnerskapsperioden minska med upp till 50 % av minimiantalet mobilitetsaktiviteter för det aktuella bidragsbeloppet, om detta i förväg begärs hos och godkänns av det nationella programkontoret. Läs mer i kapitlet om finansiella bestämmelser för partnerskap i den här handboken.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika	- Alla skolor som deltar i partnerskap måste vara juridiska personer.

valbarhetsregler:	<p>- Alla skolor som deltar i Comenius-programmet måste finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, och vara av en av de typer som har specificerats av tillämpliga nationella myndigheter i listan över kvalificerade skoltyper (länk: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/school_en.html).</p> <p>- Bilateral skolpartnerskap ska bestå av minst två partner i två olika länder som deltar i programmet för livslångt lärande, och minst ett av dessa länder måste vara ett EU-medlemsland. Huvudspråket som används vid undervisning måste vara olika i de två länderna.</p> <p>- Klassutbytet för varje partner i ett bilateralt partnerskap måste innefatta en grupp om minst 10 eller 20 elever (beroende på vilket bidragsbelopp som ansökan gäller), och måste vara i minst 10 dagar.</p> <p>- När klassutbytet sker måste alla de deltagande eleverna vara minst 12 år gamla.</p> <p>Kontakta det nationella programkontor som ansökan ska skickas in till för att ta reda på om det finns några ytterligare nationella krav.</p> <p>Observera också följande särskilda fall:</p> <p>1) Skolor som styrs av nationella myndigheter i ett annat land (t.ex. franska "lycée français", tyska eller brittiska skolor) Det är upp till de nationella myndigheter som ansvarar för den administrativa, ekonomiska och läroplansmässiga ledningen av den aktuella skolan att avgöra om skolan får delta: - Om en skola som är belägen i ett land men styrs från ett annat land deltar i ett Comenius-partnerskap, tas bidraget från Comenius-budgeten i det land som styr skolan (= "ursprungslandet"). - Den här typen av skolor kan delta i alla typer av Comenius-aktiviteter, och samma regler gäller för dem som för andra kvalificerade skolor från det land som styr skolan. - På grund av de speciella omständigheter som gäller för den här typen av skolor är det viktigt att se till att blandningen av länder, kulturer och språk i de Comenius-partnerskap där de deltar blir så bra som möjligt. - Om en sådan skola deltar i ett bilateralt partnerskap måste partnerlärosätet därför vara från ett annat land än det land där skolan är belägen och det land som styr skolan, eftersom det annars inte går att uppnå målet om språkinläring.</p> <p>2) Specialskolor Beslut om huruvida andra "nationella skolor" får delta i Comenius (t.ex. minoritetsskolor, privata skolor för utvandrade o.s.v.) ska fattas av de nationella myndigheterna i det land där skolan är belägen. För bilaterala partnerskap gäller de normala reglerna, d.v.s. att det måste finnas minst en deltagande partnerskola från ett annat land än det land där specialskolan är belägen. Eftersom det kan finnas särskilda språkregler inom den aktuella skolan ska det nationella programkontoret kontrollera att målspråken för de två skolorna i ett sådant bilateralt partnerskap är olika språk.</p> <p>3) Europaskolor Europaskolor får delta i Comenius-aktiviteter. En ansökan från en sådan skola ska skickas till det nationella programkontoret i det land där skolan är belägen och genomgår därefter samma urvalsprocedur som lokala skolor. För skolor i Belgien samarbetar de tre nationella programkontoren om lämpliga lösningar. En Europaskola lyder under samma Comenius-regler som alla andra kvalificerade skolor i det land där skolan är belägen. Dock får det maximalt finnas en deltagande Europaskola i varje partnerskap (som koordinator eller partner).</p>
Minsta antal länder:	2
Minsta antal partner:	2
Kommentarer om deltagare:	Maximalt två lärosäten får ingå i ett bilateralt partnerskap.
Tilldelningskriterier	<p>1. Arbetsprogrammets kvalitet Målen för partnerskapet är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämnesområde. Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå dessa mål och fungerar väl för den typ av partnerskap som ansökan gäller. Arbetsuppgifterna har definierats och fördelats bland alla partner på ett sådant sätt att det önskade resultatet kan uppnås. Lämpliga lösningar har ordnats vad gäller språkförberedelser och samarbete under klassutbyten.</p> <p>2. Partnerskapets kvalitet Det finns en lämplig balans mellan alla deltagande partner utifrån hur involverade de är i de aktiviteter som ska utföras. Lämpliga åtgärder har planerats för att kommunikation och samarbete ska fungera så effektivt som möjligt. All berörd personal och berörda elever kommer att arbeta med att planera, implementera och utvärdera projektaktiviteterna.</p> <p>3. Genomslag/effekt och europeiskt mervärde Effekten och fördelarna av europeiskt samarbete mellan de deltagande lärosätena har definierats tydligt och utförligt. Projektet är integrerat i verksamheten på de deltagande lärosätena. Ansökan visar att de deltagande skolorna kommer att ha ett nära samarbete och uppnå resultat som inte skulle kunna uppnås genom endast nationellt arbete.</p> <p>4. Spridning och användning av resultat De planerade aktiviteterna för spridning och användning av resultat är relevanta och tydligt definierade. De innefattar alla deltagande organisationer och även samhället i stort, om detta är möjligt.</p>

AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Augusti
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	PARTNERSKAP
Programdel	COMENIUS Regio-partnerskap
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med Comenius Regio-partnerskap är att förstärka den europeiska dimensionen i utbildningen genom att främja samarbetsaktiviteter mellan lokala och regionala myndigheter som arbetar med skolutbildning i Europa. Partnerskapen ska ge utbildningsmyndigheter möjlighet att samarbeta inom ett eller flera ämnen av gemensamt intresse, tillsammans med skolor och andra aktörer inom utbildning.</p> <p>Comenius Regio-partnerskap ska hjälpa de deltagande regionerna att utveckla och utbyta goda exempel på arbetssätt, att utveckla verktyg för varaktigt samarbete över gränserna, att stärka den europeiska dimensionen inom skolutbildning och att erbjuda utbildningserfarenheter på europeisk nivå till lärare och elever och ansvariga för administration av skolsystem.</p> <p>Comenius Regio-partnerskap innefattar två "partnerregioner". Varje partnerregion ska innefatta följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - en lokal eller regional myndighet som arbetar med skolutbildning - minst en skola - minst en annan relevant lokal partner (t.ex. fritidsgårdar, idrottsklubbar, sammanslutningar för föräldrar och/eller elever, lokala lärosäten för lärarutbildning, andra utbildningsanordnare, lärosäten för yrkesutbildning, lokala arbetsgivare, museer och konsulter/rådgivande organ). <p>Endast lokala eller regionala myndigheter som arbetar med skolutbildning är kvalificerade för att ansöka om bidrag, och de måste koordinera projektet inom sin region. Comenius Regio-partnerskap måste innefatta partnerregioner från två länder som deltar i programmet för livslångt lärande, och en av de deltagande regionerna måste finnas i ett EU-medlemsland.</p> <p>Arbetet inom ett Comenius Regio-partnerskap ska fokuseras på tydligt definierade teman. Dessa teman kan röra organisation av skolutbildning, samarbete mellan skolor och andra lokala partner (t.ex. anordnare och formell eller icke-formell utbildning), eller vanliga problem inom skolutbildning (t.ex. integrerad utbildning, våld i skolan, rasism och främlingsfientlighet).</p> <p>Comenius Regio-partnerskap ska hjälpa regionerna att förbättra utbildningsutbudet för unga människor. Huvudsyftet med Comenius Regio är inte att direkt involvera elever eller studenter, utan att främja utvecklingen av strukturerat samarbete mellan partnerregionerna.</p> <p>Exempel på aktiviteter som kan genomföras inom Comenius Regio-partnerskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektmöten mellan alla lärosäten som ingår i partnerskapet • Utbyten för personal som arbetar med skolutbildning (t.ex. lärarutbyten, studiebesök för personal som arbetar inom den lokala/regionala skoladministrationen) • Research, mindre studier • Jobbskuggning • Utbyte av erfarenheter och goda exempel på arbetssätt med partnerregioner/-kommuner utomlands • Aktiviteter för ömsesidigt lärande och gemensamma utbildningssessioner • Konferenser, seminarier och workshops • Sommarskolor • Insatser för att främja ökad medvetenhet, kampanjer • Skapande, publicering och spridning av dokumentation som rör samarbetsaktiviteterna • Språkliga förberedelseaktiviteter för personal som deltar i partnerskapet • Samarbete med andra projekt inom relaterade ämnesområden (t.ex. via Comenius-nätverk), inklusive mobilitetsaktiviteter för nätverksevenemang om detta är relevant, utbyte av erfarenheter med andra lärosäten i regionen • Gemensamma aktiviteter för självutvärdering • Spridning av erfarenheter och resultat av projekt <p>Redan under ansökningsfasen bör de sökande formulera så konkreta lösningar som möjligt för att säkerställa resultatens varaktighet. Det kan till exempel handla om stöd av framtida bilaterala eller multilaterala skolpartnerskap, upprättande av regelbundna lärarutbyten eller studiebesök och/eller implementering av nya metoder och arbetssätt.</p> <p>I partnerskap där gränsöverskridande regioner ingår förväntas de deltagande regionerna uppvisa tydliga avsikter att utveckla varaktiga former för samarbete.</p> <p>Resultatet av Comenius Regio-partnerskap ska spridas och andra regioner eller lärosäten ska uppmanas att dra nytta av de erfarenheter som gjorts inom partnerskapet. Under ansökningsfasen uppmanas alla deltagande partner att tillhandahålla en spridningsplan samt idéer om hur resultaten kan användas, såväl av dem som av andra.</p> <p>Comenius Regio-partnerskap kan kombineras med befintliga aktiviteter inom vänortssamarbetsprogrammet (Town twinning) eller andra europeiska utbildningsprogram, men partnerskapet ska innebära tydliga, ytterligare samarbetsaktiviteter samt fördjupning av befintligt samarbete inom skolutbildning.</p>

Vilka omfattas?	Lokala och regionala myndigheter för skolutbildning, skolor, elever, lärare, föräldrar och andra relevanta sammanslutningar och intressenter inom skolutbildning/ungdomsarbete i respektive region/kommun.
Vilka kan ansöka?	Ansökningar får skickas in av lokala eller regionala myndigheter som arbetar med skolutbildning. En lista med kvalificerade myndigheter kommer att tillhandahållas av tillämplig nationell myndighet i varje deltagande land och publiceras på webbplatsen för programmet för livslångt lärande/Comenius: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc84_en.htm
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för COMENIUS Regio-partnerskap.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	CR
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	20 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	2 år
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	inga
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Finansiering sker i första hand genom en klumpsumma för mobilitetsaktiviteter, och baserat på verkliga kostnader för ytterligare projektkostnader. Beloppen för klumpsummorna visas i tabell 4. Modellen för beräkning av ytterligare kostnader förklaras i kapitel 4 i den här handboken.
Maximalt bidrag (€):	Det maximala bidraget för ytterligare projektkostnader är 25 000 euro.
Kommentarer om finansiering:	Bidragen ska täcka kostnader som är relaterade till mobilitetsaktiviteter, implementering av projektaktiviteter och spridning av resultat. Personalkostnader täcks inte, utan räknas som egna bidrag till projektkostnaderna. Observera att endast det lärosäte som har undertecknat kontraktet ansvarar för den ekonomiska administrationen och för alla projektutgifter (direktbetalningar).
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökningar får endast skickas in av lokala eller regionala myndigheter som arbetar med skolutbildning. Båda partner ska vara kvalificerade enligt definitionen från tillämplig nationell myndighet, och finnas med i listan med kvalificerade regionala eller lokala myndigheter (se webbplatserna för de nationella programkontoren). Varje partner ska innefatta minst en skola och en annan organisation från regionen. Den andra organisationen ska bidra till projektets syfte på ett betydande sätt. De skolor som deltar i partnerregionerna måste vara av en av de typer som har specificerats av tillämpliga nationella myndigheter i listan över kvalificerade skoltyper (länk: http://ec.europa.eu/education/programmes/lp/comenius/school_en.html). Mobilitetsaktiviteter kan genomföras av personal och representanter för de berörda organisationerna eller lärosätena. Pedagogisk personal i de deltagande regionerna som inte arbetar på någon av de deltagande skolorna kan ändå delta i mobilitetsaktiviteter om de är kopplade till projektaktiviteter och om detta avtalas i förväg med det nationella programkontoret. Personal från organisationer som inte är direkt involverade i projektaktiviteterna, men som är relevanta för att projektet ska bli framgångsrikt, kan delta i mobilitetsaktiviteter om detta avtalas i förväg med det nationella programkontoret. Kontakta det nationella programkontor som ansökan ska skickas in till för att ta reda på om det finns några ytterligare nationella krav.
Minsta antal länder:	2
Minsta antal partner:	2
Kommentarer om deltagare:	Maximalt två ansökande lärosäten och minst tre organisationer i varje partnerregion.
Tilldelningskriterier	1. Arbetsprogrammets kvalitet

	<p>Målen för partnerskapet är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämnesområde. Projektet fokuserar på precisa, tydliga mål och aktiviteter. Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå dessa mål och fungerar väl för den typ av partnerskap som ansökan gäller. Arbetsuppgifterna har definierats och fördelats bland alla deltagande partner på ett sådant sätt att det önskade resultatet kan uppnås samtidigt som samtliga partner arbetar aktivt inom partnerskapet. Det förväntade resultatet är nytt och innovativt för de deltagande regionerna.</p>
	<p>2. Partnerskapets kvalitet</p> <p>Det finns en lämplig balans mellan partnerregionerna vad gäller deras engagemang i de aktiviteter som ska utföras. Lämpliga åtgärder har planerats för att kommunikation och samarbete ska fungera så effektivt som möjligt. Ansökan tydliggör hur skolor och andra aktörer på lokal eller regional nivå kommer att engageras i projektaktiviteterna och bidra till aktiviteter och resultat. Projektledningen har ordnats på ett lämpligt sätt.</p>
	<p>3. Relevans</p> <p>Förslaget är tydligt kopplat till ett eller flera av målen för Comenius-programmet. Comenius Regio-partnerskapet är relevant för utvecklingen av skolutbildning i de berörda regionerna.</p>
	<p>4. Europeiskt mervärde</p> <p>Effekten och fördelarna av europeiskt samarbete för de deltagande lärosätena har definierats tydligt och utförligt. Regionerna har beskrivit arbetssätt för hur europeiskt samarbete ska främjas inom skolutbildningssektorn, och hur Comenius Regio-partnerskapet kan bidra till detta arbete.</p>
	<p>5. Genomslag/effekt</p> <p>Den förväntade effekten på båda partnerregionerna är tydlig och väldefinierad. Partnerskapet har utvecklat ett arbetssätt för att bedöma om syftena med partnerskapet uppfylls och om den förväntade effekten har uppnåtts. Det finns väl definierade metoder för uppföljning och utvärdering av projektaktiviteterna.</p>
	<p>6. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)</p> <p>Resultatet är överförbart och andra regioner kan dra nytta av erfarenheterna från projektet. De planerade aktiviteterna för spridning och användning av resultat är relevanta och tydligt definierade. De innefattar alla deltagande organisationer och även samhället i stort, om detta är möjligt.</p>
	<p>7. Varaktighet</p> <p>De föreslagna åtgärderna för att säkerställa resultatens varaktighet är tydliga och övertygande.</p>
	<p>8. Förhållandet mellan kostnader och fördelar</p> <p>Budgeten och dess motivering är övertygande och stämmer väl överens med de planerade aktiviteterna. De planerade mobilitetsaktiviteterna är kvalificerade och är i enlighet med projektets syfte.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Augusti
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	COMENIUS: Multilaterala projekt
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Multilaterala Comenius-projekt genomförs av ett konsortium som samarbetar för att förbättra grundläggande utbildning eller fortbildning av lärare och andra kategorier av personal inom skolutbildningssektorn, för att utveckla strategier eller skapa erfarenhetsutbyten för att höja kvaliteten på undervisning och lärande i klassrummen. Varje projekt förväntas leda till ett identifierbart resultat – t.ex. en ny läroplan, en utbildningskurs, en metod, en undervisningsstrategi eller undervisningsmaterial – som uppfyller utbildningsbehoven för en definierad grupp med pedagogisk personal, med beaktande av de verkliga förutsättningarna för alla deltagande länder. Deltagarna i projektet uppmanas att använda alla tänkbara metoder för att framställa och sprida utbildningsmaterial till en så stor målgrupp som möjligt, inklusive informations- och kommunikationsteknik.</p> <p>Uppföljnings- och utvärderingsaktiviteter för att förbättra kvaliteten på det arbete som utförs i projekten bör planeras in som regelbundet återkommande projektaktiviteter, från början av projektet. Information om metoder för spridning av de högkvalitativa resultaten samt om särskilda spridningsevenemang för intressenter som utbildningsmyndigheter eller beslutsfattare för att öka medvetenheten om projektaktiviteterna och det planerade resultatet ska alltid inkluderas i ansökan. Utöver detta uppmanas också deltagande i Comenius-nätverksevenemang inom samma temaområde.</p> <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag kan följande aktiviteter stödjas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anpassning, utveckling, testning, implementering och spridning av nya läro-/kurs-/undervisningsplaner, utbildningskurser (eller delar av kurser) eller material för grundläggande utbildning eller fortbildning för lärare eller andra kategorier av pedagogisk personal • Anpassning, utveckling, testning, implementering och spridning av nya undervisningsmetoder och pedagogiska strategier som ska användas i klassrummen, inklusive utveckling av material för elever • Att skapa ett ramverk för organisation av mobilitetsaktiviteter för lärarstudenter, inklusive tillhandahållande av praktikperioder och erkännande av dessa aktiviteter från de berörda lärosätena
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärarutbildare, studievägledare, lärare och alla kategorier av pedagogisk personal, lärarstudenter och elever • Lärosäten eller organisationer som tillhandahåller grundläggande utbildning och/eller fortbildning för lärare och andra kategorier av pedagogisk personal; • Skolor; • Andra lärosäten eller organisationer som arbetar med skolutbildning (inklusive forskningscentrum, utbildningscentrum som verkar inom utbildningsledning eller rådgivning/vägledning, utbildningsmyndigheter samt offentliga eller privata företag); • Myndigheter, inrättningar eller organisationer som inte arbetar direkt med utbildning, men vars arbete kan bidra till utvecklingen av högkvalitativ utbildning; • Nätverk, frivilligsammanslutningar och andra icke-vinstdrivna organisationer och initiativ inom utbildning.
Vilka kan ansöka?	En av de sökande organisationerna, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år. Det maximala bidraget från EU till projekt är dock 300 000€.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %

BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. En organisation som deltar i Comenius-programmet måste finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande. Om ett lärosäte är en skola måste den vara av en av de typer som har specificerats av tillämpliga nationella myndigheter i listan över kvalificerade skoltyper (länk: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/school_en.html).
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetsätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	MULTILATERALA NÄTVERK
Programdel	COMENIUS: Multilaterala nätverk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Comenius-nätverk uppmuntrar bildandet av nätverk mellan lärosäten och utbildningsorganisationer. Nätverken utformas för att främja europeiskt samarbete och innovation i specifika temaområden av särskild betydelse för skolutbildning i ett europeiskt sammanhang. Därför ska syftet med sådana nätverk vara i linje med de prioriterade temaområden som nämns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag.</p> <p>Sådana nätverk kan utgöra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett forum för gemensamma reflektioner och samarbete för att identifiera och främja innovation och goda arbetssätt inom det aktuella temaområdet, eller • En plattform som stöd för de personer och lärosäten som arbetar med Comenius, för att stärka deras samarbete och ge dem möjligheter att upprätthålla och befästa sitt europeiska samarbete även efter att perioden för EU-stöd till deras specifika projekt är slut <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag kan följande aktiviteter stödjas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter för att främja utbildningsinnovation och goda arbetssätt inom det aktuella temaområdet, t.ex. jämförande analyser, fallstudier, formulering av rekommendationer och arrangemang av arbetsgrupper, seminarier eller konferenser och andra spridningsaktiviteter • Aktiviteter för att underlätta och främja europeiskt samarbete, till exempel utbyte av information, utbildning av projektkoordinatorer, främjande av nya projekt, spridning av projektresultat och goda exempel på arbetssätt <p>Varje nätverk förväntas åstadkomma följande (minimikrav):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upprätta en webbplats och andra lämpliga verktyg för att stödja utbyte och spridning av information • Skapa en årlig rapport om status för innovationsarbetet inom nätverkets aktivitetsområde • Förse aktörerna inom Comenius med fullständig information om nätverkets evenemang och aktiviteter • Anordna ett årligt möte för de Comenius-projekt som arbetar inom nätverkets temaområde. Mötet kan genomföras i form av ett öppet seminarium eller en öppen konferens, där flera av målen för nätverket kan kombineras
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som tillhandahåller grundläggande utbildning och/eller fortbildning för lärare och andra kategorier av pedagogisk personal • Skolor • Andra lärosäten eller organisationer som arbetar med skolutbildning (inklusive forskningscentrum, utbildningscentrum som verkar inom utbildningsledning eller rådgivning/vägledning, utbildningsmyndigheter samt offentliga eller privata företag) • Myndigheter, inrättningar eller organisationer som inte arbetar direkt med utbildning, men vars arbete kan bidra till utvecklingen av högkvalitativ utbildning • Nätverk, frivilligsammanslutningar och andra icke-vinstdrivna organisationer och initiativ inom utbildning
Vilka kan ansöka?	En av de sökande organisationerna, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	TN
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år

Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. En organisation som deltar i Comenius-programmet måste finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande. Om ett lärosäte är en skola måste den vara av en av de typer som har specificerats av tillämpliga nationella myndigheter i listan över kvalificerade skoltyper (länk: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/school_en.html).-
Minsta antal länder:	6
Minsta antal partner:	6
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
	När det gäller förnyande av multilaterala nätverk beaktas också kvaliteten på tidigare arbete i nätverket.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	KOMPLETTERANDE ÅTGÄRDER
Programdel	COMENIUS: Kompletterande åtgärder
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med kompletterande åtgärder är att stödja olika aktiviteter som tydligt bidrar till att uppnå målen för Comenius-huvudprogrammet, även om de i sig inte är kvalificerade. Kompletterande åtgärder kan t.ex. syfta till följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att öka medvetenheten hos relevanta målgrupper eller bland allmänheten om vikten av europeiskt samarbete inom skolutbildning i allmänhet; • att främja en förbättrad implementering av Comenius-programmet, framför allt genom utbildningsaktiviteter och analys; • maximera effekten av europeiskt samarbete inom skolutbildning genom att sprida och stärka genomslagskraften för resultat och metoder som uppstår på grund av sådant samarbete; • att främja synergieffekter mellan de olika programdelarna i programmet för livslångt lärande, till exempel kring aktiviteter som sammanför projekt som stöds under Comenius, Erasmus, Grundtvig, Leonardo da Vinci, Jean Monnet eller det transversala programmet inom specificerade temaområden; • att implementera aktiviteter som särskilt rör aspekter av tvärgående arbete där Comenius-programmet spelar en viktig roll, framför allt främjande av jämlikhet mellan kvinnor och män, integrering av funktionshindrade och andra människor med särskilda utbildningsbehov samt främjande av interkulturell utbildning och kampen mot rasism; • att genomföra andra aktiviteter som fokuserar på särskilda teman, målgrupper eller sammanhang, utifrån behoven i den aktuella utbildningssituationen inom skolutbildningsväsendet i de deltagande länderna. <p>Aktiviteter som stöds kan t.ex. vara (vägledande exempel):</p> <ul style="list-style-type: none"> • att ordna konferenser och seminarier om europeiskt samarbete inom skolutbildning; • aktiviteter för att främja ökad medvetenhet, t.ex. målinriktade reklam- och informationskampanjer, tävlingar o.s.v.; • att upprätta och befästa europeiska organ, t.ex. sammanslutningar, framför allt som ett medel för att sprida och utbyta information och erfarenheter om innovativa initiativ inom skolutbildning; • att utveckla, publicera och sprida produkter och processer som åstadkommit genom samarbete (dokument, publikationer, undervisningsmoduler, videoklipp, innovativa metoder, organisatoriska åtgärder vid lärosäten, utbildningsstrategier). <p>Spridning via nätverk med organ som innefattar aktörer inom skolutbildning som har möjlighet att vidarebefordra informationen uppmuntras särskilt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • undervisning med material som rör europeiska teman; • att anordna utbildningsaktiviteter för personer som ansvarar för europeiskt samarbete inom skolutbildning vid sina respektive lärosäten; • publikationer som rör europeiskt utbildningssamarbete inom skolutbildning, inklusive analys av internationaliseringsstrategier, programimplementering samt åtgärder för att korrigerera problem inom skolutbildning. <p>Följande specifika aktiviteter täcks inte av den tilldelade finansieringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktiviteter som är kvalificerade för stöd i andra delar av Comenius-programmet eller programmet för livslångt lärande; • forskningsaktiviteter.
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som tillhandahåller grundläggande utbildning och/eller fortbildning för lärare och andra kategorier av pedagogisk personal; • Skolor • Andra lärosäten eller organisationer som arbetar med skolutbildning (inklusive forskningscentrum, utbildningscentrum som verkar inom utbildningsledning eller rådgivning/vägledning, utbildningsmyndigheter samt offentliga eller privata företag); • Myndigheter, inrättningar eller organisationer som inte arbetar direkt med utbildning, men vars arbete kan bidra till utvecklingen av högkvalitativ utbildning; • Nätverk, frivilligsammanslutningar och andra icke-vinstdrivna organisationer och initiativ inom utbildning
Vilka kan ansöka?	En av de sökande organisationerna, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	

Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	1 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. En organisation som deltar i Comenius-programmet måste finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande. Om ett lärosäte är en skola måste den vara av en av de typer som har specificerats av tillämpliga nationella myndigheter i listan över kvalificerade skoltyper (länk: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/school_en.html).
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	inga
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	COMENIUS
Kategori	KOMPLETTERANDE ÅTGÄRDER
Programdel	eTwinning
Mål och beskrivning för programdelen	<p>eTwinning främjar skolsamarbete i Europa med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Programdelen bidrar med stöd, idéer och verktyg för att göra det lättare för skolor att etablera partnerskap och starta samarbetsprojekt inom valfritt ämnesområde.</p> <p>eTwinning stödjer skolor på såväl europeisk nivå – genom Central Support Service (CSS) – som på nationell nivå genom de nationella tjänsterna (National Support Services, NSS).</p> <p>Central Support Service tillhandahåller den europeiska eTwinning-portalen och en hjälpcentral för lärare, publicerar pedagogiskt material och informationsmaterial om eTwinning och ordnar regelbundna workshops för yrkesmässig utveckling för lärare på europeisk nivå. Dessutom samverkar eTwinning med alla nationella tjänster (NSS) för att säkerställa att gemensamma, koordinerade arbetsätt används för eTwinning i hela Europa.</p> <p>Den europeiska eTwinning-portalen är en fullständigt flerspråkig webbplats med samarbetsverktyg och -tjänster där lärare kan registrera sig, söka efter partner och samarbeta med dem.</p> <p>De nationella tjänsterna (NSS) är organisationer som utses av utbildningsdepartementen för att främja eTwinning på nationell nivå. De ordnar särskilda utbildningssessioner för lärare och ser till att eTwinning-arbetsätten passar de specifika behoven hos de lokala skolorna.</p> <p>Mer detaljerad information finns på eTwinning-portalen: http://www.etwinning.net</p>
Vilka omfattas?	<p>Skolor (lärosäten som tillhandahåller allmän utbildning, yrkesutbildning eller teknisk utbildning – från förskolenivå till gymnasienivå).</p> <p>Lärare (inom alla ämnesområden), rektorer, bibliotekarier och annan skolpersonal.</p> <p>Enskilda projekt direktfinansieras inte inom eTwinning, utan syftet är att lärare ska kunna dra nytta av de tjänster, den utbildning, det erkännande och de verktyg som tillhandahålls av de nationella och centrala tjänsterna (NSS och CSS) för eTwinning.</p>
Vilka kan ansöka?	<p>Alla lärare, rektorer, bibliotekarier och andra typer av personal på skolor kan ansöka via eTwinning-portalen: http://www.etwinning.net.</p> <p>Ingen formell ansökan krävs.</p>

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	CHARTER
Programdel	ERASMUS University Charter
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Ett Erasmus University Charter utgör det allmänna ramverket för de europeiska samarbetsaktiviteter som ett universitet eller en högskola kan genomföra inom Erasmus-programmet. En förutsättning för ett universitet eller en högskola som organiserar mobilitetsaktiviteter för studenter, lärare och annan personal är att de genomför Erasmus-intensivkurser i språk och intensivprogram, ansöker om multilaterala projekt, nätverk och projekt för kompletterande åtgärder, samt att förberedande besök organiseras.</p> <p>Genom EUC kan universitet och högskolor ansöka om Erasmus-finansiering för följande specifika aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att skicka sina studenter för att studera vid universitet/högskolor utomlands • Att ta emot och undervisa studenter från universitet/högskolor utomlands • Att skicka sina studenter för praktikperioder hos företag och andra organisationer (t.ex. universitet/högskolor) utomlands • Att skicka sina lärare till universitet/högskolor utomlands • Att ta emot lärare från universitet/högskolor utomlands • Att ta emot inbjudna lärare från företag utomlands • Att skicka sin personal på utbildning utomlands • Att ta emot personal från universitet/högskolor utomlands, för utbildning • Att anordna Erasmus-intensivkurser i mindre utbredda språk (EILC) • Att koordinera Erasmus-intensivprogram (IP) • Att koordinera multilaterala Erasmus-projekt • Att koordinera akademiska och strukturella Erasmus-nätverk • Att koordinera kompletterande åtgärder • Att organisera förberedande besök <p>Ett Erasmus University Charter tilldelas av Europeiska kommissionen som utfärdar en allmän inbjudan att lämna projektförslag, och innehåller de grundläggande principer och minimikrav som universitetet eller högskolan måste arbeta efter när Erasmus-aktiviteterna implementeras.</p> <p>Universitetets/högskolans (lärosätets) ansökan om ett EUC ska innefatta ett Erasmus Policy Statement (EPS) som formulerar lärosätets generella samarbetsplan för Erasmus, i enlighet med den strategi som har definierats i lärosätets uppdragsbeskrivning. I detta EPS ska även de åtgärder beskrivas som lärosätet avser att vidta för att kunna uppfylla kraven i EUC. EPS-dokumentet ska publiceras och göras allmänt tillgängligt.</p> <p>Universitet och högskolor kan ansöka om tre olika typer av Charter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Standard Erasmus University Charter är avsett för universitet och högskolor som vill ansöka om Erasmus-medel för transnationella mobilitetsaktiviteter för studenter och personal, och/eller ansöka om multilaterala Erasmus-projekt, nätverk, projekt för kompletterande åtgärder eller förberedande besök. 2. Extended Erasmus University Charter (endast för studentpraktik) är avsett för universitet och högskolor som endast vill ansöka om Erasmus-medel för transnationell studentpraktik hos företag under pågående studier. 3. Extended Erasmus University Charter (Standard Charter plus studentpraktik) är avsett för universitet och högskolor som vill ansöka om aktiviteter som täcks av både Standard och Extended University Charter (gäller endast studentpraktik). <p>När ett EUC tilldelas informerar Europeiska kommissionen det/den mottagande universitetet/högskolan om huruvida aktuellt charter gäller studieaktiviteter, praktikperioder eller både och.</p> <p>Ett EUC tilldelas vanligtvis under hela den period då programmet för livslångt lärande löper. EUC kan dock tilldelas för en kortare period om detta är motiverat. EUC-efterlevnaden följs upp kontinuerligt, och som en sista åtgärd kan Charter återkallas av kommissionen, om lärosätet inte lever upp till sina åtaganden enligt EUC.</p> <p>Alla lärosäten och nationella myndigheter måste utan dröjsmål informera Europeiska kommissionen om förändringar i lärosätets situation eller status som kan innebära att Erasmus University Charter måste ändras eller återkallas.</p>
Vilka omfattas?	Universitet eller högskolor samt dess studenter och personal.
Vilka kan ansöka?	Universitet och högskolor som är erkända av nationella myndigheter.
PRIORITERINGAR	Ej tillämpligt
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	EUC

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	CERTIFIKAT
Programdel	ERASMUS: Consortium Placement Certificate (Praktikcertifikat för konsortier)
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Erasmus Consortium Placement Certificate (praktikcertifikat för konsortier) är ett bevis på ett konsortiums ekonomiska och operativa kapacitet för att organisera studentpraktik inom Erasmus, och innebär att konsortiet kan ansöka om finansiering för detta arbete. Konsortiet kan ansöka hos det nationella programkontoret om studentpraktik inom Erasmus samt medel för organiserande av mobilitet (OM-medel).</p> <p>Ett konsortium kan definieras som en grupp med universitet och högskolor som innehar var sitt Extended Erasmus University Charter samt eventuellt andra organisationer (företag, sammanslutningar, handelskammare, stiftelser o.s.v.) som samarbetar för att underlätta praktik för universitets- och högskolestudenter. De flesta konsortier är inte en separat juridisk person, utan använder sig av medlemmarnas juridiska personer. Konsortiet koordineras av den organisation som är ordförande i konsortiet.</p> <p>Erasmus Consortium Placement Certificate (praktikcertifikat för konsortier) tilldelas av de nationella programkontoren till etablerade konsortier för en treårsperiod, som kan förnyas fram till 2013 som längst. För nyetablerade konsortier utan tidigare erfarenheter eller resultat tilldelas certifikatet endast för det kommande läsåret.</p> <p>Certifikatet tilldelas konsortier som åtar sig att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa hög kvalitet under den studentpraktik inom Erasmus som de organiserar.</p> <p>Varje universitet/högskola inom ett konsortium som skickar studenter på praktik har det slutliga ansvaret för kvaliteten på, innehållet i och erkännandet av praktiken, enligt det praktikavtal som ska undertecknas av studenten, hans/hennes lärosäte samt vårdorganisationen och som innefattar ett kvalitetsåtagande. Efterlevnaden av villkoren för Erasmus Consortium Placement Certificate följs upp. Om konsortiet inte lever upp till sina åtaganden kan det innebära att Erasmus Consortium Placement Certificate återkallas av det nationella programkontoret.</p> <p>Lärosäten och nationella myndigheter måste utan dröjsmål informera det nationella programkontoret om förändringar i lärosätets situation eller status som kan innebära att Erasmus Consortium Placement Certificate måste ändras eller återkallas.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor - Företag - Studenter
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å praktikkonsortiets vägnar (en grupp med universitet och/eller högskolor som innehar var sitt Extended Erasmus University Charter, samt eventuellt andra organisationer som företag, sammanslutningar, handelskammare, stiftelser o.s.v.).
PRIORITERINGAR	Ej tillämpligt
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	EPC
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 år
Längsta varaktighet:	Fram till 2013
Kommentar om varaktighet:	Tilldelas för ett år i taget, eller för en treårsperiod som kan förnyas fram till 2013 som längst.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Ej tillämpligt
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	ERASMUS Consortium Placement Certificate implicerar ingen direkt finansiering.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	

Specifika valbarhetsregler:	<ul style="list-style-type: none"> - Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Konsortiet ska bestå av minst ett/en koordinerande lärosäte/organisation samt en/ett partneruniversitet/-högskola. - Alla universitet och högskolor som deltar i konsortiet måste inneha var sitt Extended Erasmus University Charter. - Samtliga deltagande medlemmar i konsortiet måste vara juridiska personer som finns i samma land som den sökande. 	
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt	
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt	
Kommentarer om deltagare:		
Tilldelningskriterier	1. Ansökans kvalitet	
	Ansökan ska vara tydlig, relevant och fullständig.	
	2. Konsortiets kvalitet	
	Bedömning av sammansättningen och kvaliteten i konsortiets struktur, samt alla partners roller.	
	3. Kvalitet i organisationen av mobilitetsaktiviteter	
	Kvaliteten i arrangemangen som stöd för mobilitetsaktiviteter (information och urval av deltagare, förberedelser, praktiskt stöd, utbildningsinnehåll och erkännande, mentorskap)	
AVTALSFÖRFARANDE		
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen		Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare		Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten		Se webbplatsen för det nationella programkontoret

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS: Förberedande besök
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Huvudmålet med programdelen är att hjälpa universitet och högskolor att skapa kontakt med potentiella partnerlärosäten för att kunna upprätta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nya interinstitutionella avtal (inte förnyelse av befintliga avtal) som rör mobilitet för studenter och/eller personal; - Erasmus-intensivprogram; - Studentpraktik inom Erasmus; - Erasmus-nätverk; - Multilaterala Erasmus-projekt; - Projekt för kompletterande åtgärder inom Erasmus. <p>Ett universitet eller en högskola som vill ansöka om bidrag för ett förberedande besök måste inneha ett Erasmus University Charter (EUC).</p> <p>Bidraget för förberedande besök kan användas för följande typer av besök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hos en eller flera potentiella partnerlärosäten (dessa universitet/högskolor behöver inte ha någon EUC); - Hos ett företag eller en organisation. <p>Bidrag för förberedande besök kan också användas för att delta i ett av de kontaktseminarium för att hitta partner som anordnas av de nationella programkontoren.</p> <p>Detaljerad information om seminarierna kan begäras från de nationella programkontoren.</p> <p>Bidrag för förberedande besök kan också tilldelas företag eller andra organisationer som vill upprätta konsortier för att organisera studentpraktik inom Erasmus.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> - Enskilda personer som arbetar vid ett universitet/en högskola med en EUC - Personal från företag eller andra organisationer, för besök som genomförs i syfte att underlätta upprättandet av konsortier för studentpraktik. <p>Vanligtvis utfärdas endast bidrag för en person per besök, men i undantagsfall kan bidrag utfärdas till två personer från samma inrättning som gör ett förberedande besök tillsammans. Endast ett besök per potentiellt projekt kan finansieras. Ansökningar gällande förberedande besök ogiltigförklaras så snart en ansökan för det aktuella projektet har skickats in.</p>
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter. - Företag eller andra organisationer
PRIORITERINGAR	Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för förberedande besök inom ERASMUS. Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PV
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	Tidsgränserna anges av varje nationellt programkontor.
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 dag
Längsta varaktighet:	5 dagar
Kommentar om varaktighet:	Alla aktiviteter ska inledas tidigast 1 januari 2009 och måste avslutas senast 30 april 2010.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Inga kommentarer

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS: Organisering av mobilitet
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Den här stödåtgärden rör organisering av följande mobilitetsaktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studentmobilitet för studier • Studentmobilitet för praktik • Personalmobilitet – Undervisningsuppdrag • Personalmobilitet – Fortbildning <p>Att organisera mobilitetsaktiviteter för studenter och personal innefattar att skapa optimala förutsättningar med hjälp av högkvalitativa stödåtgärder för utskickade och mottagna studenter och personal som ska syssla med lärande, utbildning eller undervisning vid universitet, högskolor eller företag i andra deltagande länder. Universitet och högskolor kan få bidrag i form av en hanteringsavgift, vars storlek beror på antalet utgående mobilitetsaktiviteter och antalet inkommande lärare och annan personal från företag. Konsortier kan få bidrag i form av en hanteringsavgift, vars storlek beror på antalet utgående mobilitetsaktiviteter för studentpraktik.</p> <p>Organisering av mobilitetsaktiviteter kan t.ex. innefatta följande aktiviteter (listan är inte fullständig):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att förbereda urval av studenter och personal som ska delta i mobilitetsaktiviteter; • Att erbjuda språkliga förberedelseaktiviteter för berörda studenter och personal; • Att tillhandahålla information och hjälp för inkommande och utgående studenter och personal (t.ex. en presentation av värdlärosätet/-organisationen, välkomsttjänster, akademisk rådgivning till studenter, hjälp med praktiska frågor som boende, hälsovård, uppehållstillstånd, resor, handledare/mentor för inkommande studenter); • Akademiska och organisatoriska arrangemang i samarbete med partnerlärosäten (t.ex. erkännande av studieperioder utomlands för studenter, eller att kurser som en lärare undervisar i utomlands innefattas i läroplanen vid värdlärosätet; arrangemang för olika typer av bedömning o.s.v. – detta kan innefatta besök till partnerlärosäten som har en EUC); • Besök på potentiella partnerlärosäten som innehar en EUC, för att utforska möjligheterna till och eventuellt upprätta interinstitutionella avtal; • Att utveckla och använda European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) samt Diploma Supplement (DS); • Att se till att alla studenter har alla avtal som krävs för studierna/praktiken och att alla relaterade bedömningsförfaranden har fastlagts (t.ex. Learning Agreement – studieavtal – eller Training Agreement – praktikavtal); • Arrangemang för uppföljning av utgående studenter, inklusive besök vid partnerlärosäten eller -organisationer; • Organisering av feedback från återvändande studenter och personal, och att göra all feedback tillgänglig till potentiella utgående studenter och personal (detta kan innefatta att bistå lokala studentorganisationer eller utvalda studenter vid olika lärosäten i arbetet med att informera och vägleda utgående eller inkommande studenter); • Specifika arrangemang för att säkerställa kvaliteten för studentpraktik på företag. • Att tillhandahålla information och skapa publicitet om Erasmus-programmet (mobilitet för studenter och personal).
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter samt dess studenter och personal - Konsortier (koordinatören och alla övriga medlemmar) som har ett Erasmus Consortium Placement Certificate
Vilka kan ansöka?	Det finns ingen specifik ansökan för universitet, högskolor och konsortier som organiserar mobilitetsaktiviteter. Hur stort bidraget för organisering av mobilitet blir beror på antalet utgående mobilitetsaktiviteter och antalet inkommande mobilitetsaktiviteter för inbjuden personal från företag som ett bidrag har tilldelats för, samt på tillämpliga bidragstabeller.
PRIORITERINGAR	Ej tillämpligt
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MB HEI, MB Cons
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	Ej tillämpligt
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	
Kommentar om varaktighet:	
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS: Studentmobilitet för studier
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med den här programdelen är att ge studenter vid universitet och högskolor möjlighet att tillbringa en integrerad studieperiod om mellan 3–12 månader i ett annat deltagande land.</p> <p>Målen med studentmobilitet för studier är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att ge studenter möjlighet till utbildningsmässiga, språkliga och kulturella fördelar genom att ge dem erfarenhet av att studera i andra europeiska länder; • Att främja samarbete mellan universitet och högskolor och berika utbildningsmiljön på värdlärosätena; • Att bidra till utvecklingen av väl kvalificerade, öppensinnade och internationellt erfarna unga människor för framtidens arbetsliv. <p>Studentmobilitet för studier inom Erasmus genomförs inom det ramverk som utgörs av tidigare "interinstitutionella avtal" mellan hem- och värdlärosätena, som måste ha var sitt Erasmus University Charter.</p> <p>Före avfärd får Erasmus-studenterna följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett "Learning agreement" (överenskommen studieplan) som definierar vilket studieprogram som ska följas. Detta ska ha godkänts av studenten samt hem- och värdlärosätet; • En "Erasmus Student Charter" (Erasmus-stadga för studerande) som definierar studentens rättigheter och skyldigheter vad gäller studieperioden utomlands. <p>I slutet av perioden utomlands ska värdlärosätet förse Erasmus-studenten och hans/hennes lärosäte med ett transcript of records (utdrag ur studieregister) som visar att studenten har genomfört det avtalade programmet och vilket resultat han/hon har uppnått. Lärosätet måste ge fullständigt akademiskt erkännande av alla studieaktiviteter som har genomförts med tillfredsställande resultat under Erasmus-mobilitetsperioden, enligt vad som överenskommit i Learning Agreement (den överenskomna studieplanen), företrädesvis med hjälp av ECTS-poäng.</p> <p>Studenten kan tilldelas ett Erasmus-bidrag för kostnader för resor och uppehälle (inklusive försäkringskostnader) som uppkommer i samband med studieperioden utomlands.</p> <p>Erasmus-studenter behöver inte betala några avgifter för undervisning, registrering, examinering eller tillgång till laboratorier eller bibliotek vid värdlärosätet. Detta gäller oavsett om studenten har fått Erasmus-bidrag eller inte. Utbetalningar av nationella bidrag eller lån till utgående studenter ska fortsätta under Erasmus-studieperioden utomlands.</p> <p>Alla Erasmus-studenter kan välja att gå en Erasmus-intensivkurs i det språk som används på värdlärosätet (om en sådan kurs erbjuds) före studieperioden, och ett bidrag kan tilldelas även för denna kurs. Mer information finns i den specifika informationen om Erasmus-intensivkurserna i språk.</p> <p>Studenter med särskilda behov kan ansöka om ett särskilt bidrag efter att de har valts ut för en mobilitetsperiod.</p>
Vilka omfattas?	Studenter som är registrerade vid ett universitet eller en högskola som har en EUC.
Vilka kan ansöka?	Det/den utsändande universitetet/högskolan (som måste ha en EUC).
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MB HEI
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	3 månader
Längsta varaktighet:	12 månader
Kommentar om varaktighet:	Minst 3 månader eller en fullständig akademisk termin
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1b
Maximalt bidrag (€):	

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS: Studentmobilitet för praktik
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med den här programdelen är att ge studenter vid universitet och högskolor möjlighet att tillbringa en praktikperiod om mellan 3–12 månader (eller minst två veckor, för studenter som genomgår kortare utbildning inom högre yrkesinriktad utbildning) på ett företag eller inom en organisation i ett annat deltagande land.</p> <p>Målen med studentmobilitet för praktik är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att hjälpa studenter att anpassa sig efter kraven på arbetsmarknaden inom EU; • Att ge studenter möjlighet att utveckla specifika färdigheter, inklusive språkkunskaper, och att förbättra sin förståelse för den ekonomiska och sociala kulturen i det aktuella landet, samtidigt som de skaffar arbetslivserfarenhet; • Att främja samarbete mellan universitet/högskolor och företag; • Att bidra till utvecklingen av väl kvalificerade, öppensinnade och internationellt erfarna unga människor för framtidens arbetsliv. <p>Studentpraktik kan förläggas hos värdorganisationer som företag, utbildningscentrum, forskningscentrum eller andra organisationer, inklusive universitet och högskolor.</p> <p>Före avfärd får studenterna följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett "Training Agreement" (praktikavtal) om det specifika programmet för praktikperioden. Avtalet måste godkännas av hemuniversitetet/-högskolan och värdorganisationen; • Ett "kvalitetsåtagande" som definierar rättigheter och skyldigheter för alla parter vad gäller praktikperioden. <p>Utöver detta måste praktikperioden regleras av ett praktikavtal/kontrakt mellan studenten och hans/hennes hemuniversitet/-högskola.</p> <p>I slutet av perioden utomlands måste perioden erkännas fullständigt av hemlärosätet, i enlighet med utbildningsavtalet, företrädesvis med hjälp av ECTS-poäng. I vissa särskilda fall kan praktikperioden genomföras utan att den ingår i studentens undervisningsplan. I sådana fall ska det/den sändande universitetet/högskolan utfärda erkännande genom att (minst) registrera perioden i ett Diploma Supplement.</p> <p>Studenter kan tilldelas Erasmus-bidrag för kostnader för resor och uppehälle (inklusive försäkringskostnader) som uppkommer i samband med praktikperioden utomlands.</p> <p>Alla Erasmus-studenter kan välja att gå en Erasmus-intensivkurs i det språk som används på värdlärosätet (om en sådan kurs erbjuds) före studieperioden, och ett bidrag kan tilldelas även för denna kurs. Mer information finns i den specifika informationen om Erasmus-intensivkurserna i språk.</p> <p>Studenter med särskilda behov kan ansöka om ett särskilt bidrag efter att de har valts ut för en mobilitetsperiod.</p>
Vilka omfattas?	- Studenter som är registrerade vid ett universitet/en högskola med ett Extended Erasmus University Charter - Företag
Vilka kan ansöka?	- Det/den utsändande universitetet/högskolan (som måste ha en EUC). - Praktikconsortier med ett Erasmus Consortium Placement Certificate (praktikcertifikat för konsortier)
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MB HEI, MB Cons
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	3 månader
Längsta varaktighet:	12 månader
Kommentar om varaktighet:	Minst två veckor, för studenter vid kortare utbildningar inom högre yrkesinriktad utbildning
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS: Mobilitet för personal – Undervisningsuppdrag för personal vid universitet/högskolor samt inbjuden personal från företag
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med den här programdelen är att ge lärare möjlighet att tillbringa en undervisningsperiod (mellan en dag – minst fem undervisningstimmar – och sex veckor) vid ett universitet eller en högskola i ett annat deltagande land.</p> <p>Målen med mobilitet för personal för undervisning är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att uppmuntra universitet och högskolor att bredda och förbättra utbudet av kurser samt innehållet i kurserna; • Att ge studenter som inte kan delta i mobilitetsprogram möjlighet att ta del av kunskaper och erfarenheter från lärare från universitet och högskolor samt från inbjuden personal från företag i andra europeiska länder; • Att främja utbyte av expertkunskaper och erfarenheter om pedagogiska metoder; • Att skapa kontakt mellan universitet/högskolor och företag. <p>Undervisningsuppdragen kan utföras av lärare från universitet eller högskolor eller av inbjuden personal från företag. I samtliga fall ska alla aktiviteter som utförs av personal som genomför ett undervisningsuppdrag integreras i läroplanerna för värdlärosätet.</p> <p>De deltagande universiteten/högskolorna och företagen måste i förväg ha avtalat hur aktivitetsprogrammet som den/de besökande läraren/lärarna ska genomföra (undervisningsprogrammet) ska se ut. Om den person som genomför uppdraget kommer från ett universitet eller en högskola måste uppdraget bygga på ett interinstitutionellt avtal mellan hem- och värdlärosätena.</p> <p>Lärare från universitet eller högskolor väljs ut av det sändande lärosätet, medan personal från företag väljs ut av värdlärosätet.</p> <p>Vid personalmobilitet från ett företag till ett universitet eller en högskola ordnas mobilitetsaktiviteten genom en inbjudan från universitetet eller högskolan till den person på företaget som ska undervisa. Bidraget hanteras alltid av universitetet/högskolan.</p> <p>Personal med särskilda behov kan ansöka om ett särskilt bidrag efter att de har valts ut för en mobilitetsperiod.</p>
Vilka omfattas?	- Undervisande personal vid universitet/högskolor - Personal på företag
Vilka kan ansöka?	Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret .	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MOB HEI
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 dag
Längsta varaktighet:	6 veckor
Kommentar om varaktighet:	Ett undervisningsuppdrag måste innehålla minst fem undervisningstimmar. Uppdraget bör helst vara i minst fem dagar för att det på ett meningsfullt sätt ska bidra till undervisningsprogrammet och den internationella miljön vid värdlärosätet.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	
Kommentarer om finansiering:	

BEDÖMNING- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
<p>Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.</p> <p>Valbarhetskriterier</p> <p>Allmänna valbarhetsregler:</p> <p>De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.</p> <p>Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.</p>	
Specifika valbarhetsregler:	<ul style="list-style-type: none"> - Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Ett undervisningsuppdrag kan utföras av lärare från universitet eller högskolor eller av personal från ett företag. Lärare som arbetar med denna typ av uppdrag måste komma från ett universitet eller en högskola som innehar ett Erasmus University Charter. - Undervisningsuppdraget måste utföras på ett universitet eller en högskola som innehar ett Erasmus University Charter. - Mobilitet för undervisningsuppdrag grundas på interinstitutionella avtal mellan det sändande och det mottagande lärosätet (universitet eller högskolor), eller på ett avtal mellan universitetet/högskolan och företaget. - Undervisningsprogrammet ska ha fastställts och godkänts i förväg av alla parter. - Det sändande och/eller det mottagande landet måste vara medlem i EU.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	<p>Tilldelningskriterier för personal:</p> <p>1. Undervisningsprogrammets kvalitet</p> <p>Målen och det förväntade resultatet är tydliga och realistiska och undervisningsprogrammet är utformat i syfte att uppnå målen.</p> <p>2. Europeiskt mervärde</p> <p>Undervisningsuppdraget stärker bevisligen den europeiska dimensionen hos de deltagande lärosätena/företagen samt kopplingarna mellan dem.</p> <p>3. Innehåll och varaktighet</p> <p>Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig.</p> <p>4. Genomslag/effekt och relevans</p> <p>Undervisningsuppdraget bidrar bevisligen till att förbättra utbudet av och/eller kvaliteten på den undervisning som erbjuds studenter vid värdlärosätet.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Juni

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS: Mobilitet för personal – Fortbildning för personal vid universitet/högskolor på företag och vid universitet/högskolor
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med den här programdelen är att ge lärare och annan personal vid universitet och högskolor möjlighet att tillbringa en utbildningsperiod om mellan fem dagar och sex veckor på ett företag eller inom en organisation, t.ex. ett universitet eller en högskola, i ett annat deltagande land.</p> <p>Målen med mobilitet för personal för utbildning är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att ge personal vid universitet och högskolor möjligheter att förvärva kunskaper eller specifika expertkunskaper genom erfarenheter och goda exempel på arbetssätt som inhämtas utomlands, samt praktiska färdigheter som är relevanta för deras arbete och deras yrkesmässiga utveckling; • Att bidra till att bygga upp samarbete mellan universitet/högskolor och företag. <p>Vistelsen hos ett partnerföretag, i en organisation eller vid ett universitet/en högskola kan betecknas på flera olika sätt, t.ex. som: tillfällig tjänstgöringsperiod, jobbskuggning, studiebesök, workshop, konferens o.s.v.</p> <p>Personalen väljs ut av det/den sändande universitetet/högskolan. De som väljs ut ska skicka in en work plan (arbetsplan), som avtalats med det mottagande företaget/lärosätet, till sitt hemlärosäte. Planen måste minst innehålla följande delar: generellt syfte och allmänna mål, förväntat resultat av de utbildningsaktiviteter som ska genomföras samt ett schema för mobilitetsperioden.</p> <p>Personal med särskilda behov kan ansöka om ett särskilt bidrag efter att de har valts ut för en mobilitetsperiod.</p>
Vilka omfattas?	Personal från universitet eller högskolor.
Vilka kan ansöka?	Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MOB HEI
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	5 dagar
Längsta varaktighet:	6 veckor
Kommentar om varaktighet:	Vistelser som är kortare än fem arbetsdagar kan godkännas i undantagsfall om det är svårt att avvara personal på hög nivå under så mycket som fem dagar. Utbildningsdagarna ska inte huvudsakligen bestå av språkutbildning och/eller närvaro vid konferenser, seminarier och workshops.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	
Kommentarer om finansiering:	
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<ul style="list-style-type: none"> - Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Personalen måste komma från ett universitet eller en högskola som har en EUC. - Om värdorganisationen är ett universitet eller en högskola måste även detta/denna inneha en EUC. - Det sändande landet och/eller värdlandet måste vara medlem i EU.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt

Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	Tilldelningskriterier för personal:
	1. Arbetsprogrammets kvalitet
	Målen och det förväntade resultatet är tydliga och realistiska och arbetsprogrammet är utformat i syfte att uppnå målen.
	2. Europeiskt mervärde
	Fortbildningsaktiviteten utomlands ska ha ett större potentiellt värde än motsvarande fortbildning i den sökandes hemland. Det ska vara tydligt att den sökande kommer att kunna dra nytta av fortbildningsaktiviteten i sin yrkesmässiga och personliga utveckling. Användning av Europass ingår i planeringen.
	3. Genomslag/effekt och relevans
	Det finns ett tydligt samband mellan den utformade utbildningsaktiviteten och den sökandes utbildningsbehov. Utbildningen förväntas ha positiv effekt på den sökandes yrkesmässiga utveckling samt på hans/hennes universitet/högskola. Den förväntas också stärka kopplingarna mellan de deltagande universiteten/högskolorna och/eller företagen.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Juni

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS-intensivkurser i mindre utbredda språk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Erasmus-intensivkurser i mindre utbredda språk (EILC) är specialiserade kurser i språk som används eller lärs ut i mindre grad. Kurserna anordnas i de länder där språken talas.</p> <p>EILC-kurser kan äga rum i följande 23 länder: Belgien (Flandern), Bulgarien, Cypern, Tjeckien, Danmark, Estland, Finland, Grekland, Ungern, Island, Italien, Lettland, Litauen, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Sverige och Turkiet.</p> <p>Genom EILC får de Erasmus-studenter som besöker dessa länder för studier eller praktik möjlighet att studera det aktuella språket under två till sex veckor (minst 60 undervisningstimmar, och minst 15 undervisningstimmar per vecka) för att förbereda sig för Erasmus-mobilitetsperioden.</p> <p>Kompletterande mobilitetsbidrag för Erasmus-studenter som deltar i EILC kan tilldelas och betalas ut av respektive sändande universitet eller högskola. Erasmus-studenter ska inte betala några studieavgifter för att delta i EILC. Avgifter kan dock krävas för utflykter och liknande valfria evenemang, och andra avgifter som Erasmus-studenter normalt förväntas betala kan förekomma.</p> <p>De lärosäten som får anordna EILC väljs ut av det nationella programkontoret i det land där kursen ska anordnas.</p> <p>Studenter kan ansöka om att delta i EILC-kurser via sina lärosäten. Comenius-assistenten ansöker direkt till värdlärosätet för EILC-kursen. Studenterna till EILC väljs ut i samarbete mellan de lärosäten som anordnar EILC och det nationella programkontoret i värdlandet.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> - Studenter som är registrerade vid ett universitet eller en högskola som har ett Erasmus University Charter och som har valts ut för en studie-/praktikperiod inom Erasmus. Studenter vars huvudämne är språket i det land där EILC-kursen anordnas är i allmänhet inte kvalificerade för att söka. - Comenius-assistenten får också delta om det finns lediga platser på kursen.
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet/högskolor som har en EUC. - Andra organisationer som är specialiserade på språkutbildning
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MBILC
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	6 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	10 dagar
Längsta varaktighet:	6 veckor
Kommentar om varaktighet:	Minimikravet för Erasmus-intensivkurser i mindre utbredda språk (EILC) är 60 undervisningstimmar totalt, och minst 15 undervisningstimmar per vecka.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a & tabell 3a
Maximalt bidrag (€):	
Kommentarer om finansiering:	
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.

valbarhetsregler:	<p>- Kurser kan organiseras av universitet, högskolor eller andra organisationer som är specialiserade på utbildning i språk som används eller lärs ut i mindre grad i värdlandet.</p> <p>- Lärosäten från följande länder kan ansöka: Belgien (Flandern), Bulgarien, Cypern, Tjeckien, Danmark, Estland, Finland, Grekland, Ungern, Island, Italien, Lettland, Litauen, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Sverige och Turkiet.</p> <p>- Erasmus-studenter/Comenius-assisterenter från alla länder som deltar i programmet för livslångt lärande kan ansöka om att delta i kurser.</p>	
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt	
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt	
Kommentarer om deltagare:		
Tilldelningskriterier	<p>1. Kvalitet vad gäller målen, metoderna och arbetsprogrammet</p> <p>Målen för kursen som förbereder studenter för studier i det aktuella landet är tydliga, realistiska, kopplade till ett relevant språk och orienterade mot målgruppens behov. Metoderna och arbetsprogrammet är väl utformade i syfte att uppnå målen. Metoderna för bedömning av deltagarnas språkkunskaper i slutet av kursen beskrivs tydligt och klart. Det finns ett tillämpligt kulturellt inslag i kursen. Kursen ska vara kostnadseffektiv. Det ska finnas bevis på erkännandet av de deltagande studenternas prestationer, i form av ECTS-poäng.</p>	
	<p>2. Kursanordnarens kvalitet</p> <p>Kursanordnaren (oavsett om det är ett universitet, en högskola eller en annan typ av organisation) är tillräckligt kvalificerad för att kunna erbjuda den nödvändiga språkutbildningen, t.ex. i form av tillräckliga hjälpmedel för undervisning, ett befintligt bibliotek och ett språklaboratorium.</p>	
	<p>3. Genomslag/effekt och relevans</p> <p>Kursen förväntas ha den eftersträvade positiva effekten på deltagarnas kunskaper i det aktuella målspråket.</p>	
AVTALSFÖRFARANDE		
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen		Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare		Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten		Juni

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MOBILITET
Programdel	ERASMUS-intensivprogram
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Ett intensivprogram (IP) är ett kort studieprogram (från två veckor, eller tio heldagar i följd, till sex veckor, med ämnesrelaterat arbete) som sammanför studenter och personal från universitet och högskolor från minst tre deltagande länder för att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Främja effektiv, multinationell undervisning i specialämnena som annars kanske inte skulle undervisas alls eller endast vid ett mycket begränsat antal universitet/högskolor; • Ge studenter och lärare möjligheter att samarbeta i multinationella grupper så att de kan dra fördel av särskilda omständigheter för undervisning och lärande som inte kan åstadkommas vid ett enda lärosäte, och möjligheter till nya perspektiv på de ämnen som studeras; • Ge lärare möjlighet att utbyta åsikter om undervisningsinnehåll och nya typer av läroplaner och arbetssätt, och att testa undervisningsmetoder i en internationell miljö. <p>Ett IP kan vara en engångsföreteelse eller återkomma under ett begränsat antal år (finansiering ges under maximalt tre år i följd, med förnyade ansökningar varje år).</p> <p>Programmet får inte bestå av forskningsaktiviteter eller konferenser utan ska bidra med något nytt vad gäller utbildningsmöjligheter, utveckling av kunskaper/färdigheter, tillgång till information o.s.v. för alla deltagande lärare och studenter.</p> <p>Följande särskilt önskvärda faktorer bör beaktas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förhållandet mellan antalet studenter och antalet lärare ska möjliggöra aktivt deltagande i klassrummet och främja läroplansutveckling som en del av implementeringen av programmet; • Att involvera universitet/högskolor från fler än tre länder förstärker genomslaget på europeisk nivå för programmet och är därför en fördel; • Programmet ska bidra i hög grad till spridning av kunskaper inom nya områden och områden som utvecklas snabbt. <p>Följande typer av intensivprogram prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program som fokuserar på ämnesområden där kortare program medför särskilt mervärde; • Program som innefattar bevis på fullständigt erkännande och poäng för alla aktiviteter från de deltagande lärosätena; • Program som ingår som en integrerad del i studieprogram som leder till erkända gemensamma/dubbla examina (double/joint degrees); • Program med ett tydligt tvärvetenskapligt arbetssätt; • Program där IKT-verktyg och -tjänster används för att stödja förberedelser och uppföljning, vilket bidrar till att skapa en hållbar lärgemenskap inom det aktuella ämnesområdet. <p>Ansökningar skickas till det nationella programkontoret i det land där intensivprogrammet koordineras, av det universitet/den högskola som koordinerar programmet å samtliga partners vägnar. Alla universitet och högskolor som deltar i intensivprogrammet måste inneha ett Erasmus University Charter.</p> <p>Urvalet görs av det nationella programkontoret i det land där intensivprogrammet koordineras, utifrån en inbjudan att lämna projektförslag som programkontoret publicerat som komplement till den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande.</p> <p>Deltagarna i intensivprogrammet (studenter och lärare) väljs ut av IP-konsortiet.</p>
Vilka omfattas?	Studenter och personal från de universitet/högskolor som deltar i intensivprogrammet.
Vilka kan ansöka?	Det koordinerande lärosätet för intensivprogrammet å alla deltagande lärosätens vägnar (samtliga lärosäten, även det koordinerande, måste ha ett Erasmus University Charter).
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MBIP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	10 dagar
Längsta varaktighet:	6 veckor
Kommentar om varaktighet:	Se "Specifika valbarhetsregler"

FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a & tabell 3a
Maximalt bidrag (€):	
Kommentarer om finansiering:	
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<ul style="list-style-type: none"> - Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Alla deltagande lärosäten (såväl koordinatören som andra partner) måste inneha ett Erasmus University Charter. - Aktiviteterna får inte vara forskningsaktiviteter eller konferenser. - Konsortiet ska innefatta minst tre deltagande universitet/högskolor från tre olika länder. Minst en av de deltagande lärosätena måste finnas i ett EU-medlemsland. - Intensivprogrammet måste äga rum i ett land som är kvalificerat för att delta i programmet för livslångt lärande. - Minst tio studenter måste resa från andra länder än det land där programmet genomförs. - Aktivitetsplanen måste innefatta minst tio fullständiga arbetsdagar i följd med ämnesrelaterat arbete. Intensivprogrammet måste genomföras utan avbrott, och uppehåll i arbetsdagarna för ämnesrelaterat arbete får endast göras vid helger. <p><u>Intensivprogram som ingår i en magisterutbildning inom Erasmus Mundus är inte kvalificerade för finansiering.</u></p>
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	<p>1. Kvalitet vad gäller målen, metoderna och arbetsprogrammet</p> <p>Målen för intensivprogrammet är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant område där det bevisligen finns ett behov av intensivutbildning. Målen är relevanta för de operativa målen för programmet för livslångt lärande samt för prioriteringarna för den här programdelen. De valda metoderna är väl lämpade för att uppnå målen. En aktivitetsplan har skapats för att definiera alla arbetsuppgifter och fördela dem bland alla partner på ett sådant sätt att det önskade resultatet kan uppnås samtidigt som samtliga partner arbetar aktivt. De pedagogiska och didaktiska arbetssätten beskrivs tydligt och klart. Det finns bevis på erkännandet av de deltagande studenternas prestationer, i form av ECTS-poäng.</p> <p>2. Innovativ karaktär</p> <p>Intensivprogrammet ska bidra med något helt nytt, en innovation, vad gäller utbildningsmöjligheter, utveckling av kunskaper/färdigheter, tillgång till information o.s.v. för alla deltagande lärare och studenter.</p> <p>3. Partnerskapets kvalitet</p> <p>Det finns en lämplig balans mellan alla deltagande partner utifrån deras respektive kompetenser och hur involverade de är i de aktiviteter som ska utföras. Lämpliga åtgärder har planerats för att kommunikation och samarbete ska fungera så effektivt som möjligt. Det finns tydliga beskrivningar av metoderna för hantering, uppföljning och utvärdering av intensivprogrammet.</p> <p>4. Europeiskt mervärde</p> <p>Fördelarna med europeiskt samarbete när det gäller att tillhandahålla intensivutbildning inom det aktuella ämnesområdet har definierats tydligt och utförligt.</p> <p>5. Genomslag/effekt och relevans</p> <p>De planerade resultaten är relevanta och har bevisligen en potentiell effekt på kvaliteten på den undervisning som tillhandahålls inom det aktuella ämnesområdet vid de deltagande lärosätena. Möjliga ytterligare fördelar och bieffekter beskrivs.</p> <p>6. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)</p> <p>De planerade aktiviteterna för spridning och användning av resultat är tydligt definierade och säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt vid de deltagande lärosätena och även i samhället i stort, om detta är möjligt.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Se webbplatsen för det nationella

	programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MULTILATERALA NÄTVERK
Programdel	ERASMUS: Akademiska nätverk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Akademiska nätverk inom Erasmus ska utformas för att främja europeiskt samarbete och innovation inom specifika ämnesområden. De ska bidra till att förbättra kvaliteten på undervisningen inom högre utbildning, underlätta definition och utveckling av en europeisk dimension inom ett angivet akademiskt ämne, främja innovation och utbyte av metoder och goda exempel på arbetssätt. Detta uppnås genom samarbete inom nätverket mellan universitet och högskolor samt fakulteter och institutioner inom dessa. Samarbetet kan också innefatta yrkessammanslutningar, företag och andra typer av sammanslutningar. Alla nätverk ska sammanföra ett lämpligt antal relevanta intressenter som berörs av det ämne som nätverket utformas kring. Samarbetet inom nätverken förväntas leda till resultat som får en varaktig och omfattande effekt på universitet och högskolor och den miljö där de verkar inom Europa, inom det aktuella ämnet.</p> <p>Prioriterade teman har definierats i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag. Varje år uppmuntras framför allt de nätverksförslag som rör ämnesområden och teman som befintliga nätverk som finansieras via den här programdelen inte arbetar med i tillräckligt stor utsträckning. Detta görs för att täcka in så många akademiska discipliner som möjligt. Fortsatt stöd för nätverk vars finansieringscykel är slut kan också tilldelas, förutsatt att nätverken kan visa upp tydliga resultat, genomslag och effekter, samt att det står klart att en förlängd finansieringsperiod kan bidra till viktig fortsatt utveckling (t.ex. vad gäller aktiviteternas omfattning, metoder och arbetssätt eller geografisk räckvidd).</p> <p>För den här inbjudan anses arbete behövas inom främst följande akademiska områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - juridik, - ekonomi, - litteratur, - områden som kopplar samman kultur och utbildning, - filosofi, - matematik, - studier om europeisk integration, - interkulturalism och flerspråkighet, - lärarutbildning, - hållbar utveckling, framför allt områden som rör energi och klimatförändringar, - idrott och sport, - entreprenörskap och innovation - tvärvetenskapliga ämnen. <p>Nedan följer en lista med exempel på uppgifter som de akademiska projekten kan fokuseras på, med beaktande av prioriteringarna i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mappning av ett ämnesområde. Detta kan innefatta beskrivning, analys och jämförelser av befintliga undervisningsmetoder samt att definiera och experimentera med nya metoder, identifiera befintligt undervisningsmaterial av hög kvalitet och se till att nätverkets medlemmar får tillgång till detta med hjälp av databaser. • Aktiviteter inom kvalitetssäkring, antingen kopplade till ett akademiskt område eller någon aspekt av förvaltning och administration av universitet. • Att underlätta samarbete på europeisk nivå. Att bedöma det aktuella läget inom europeiskt samarbete, identifiera behov och hinder och tillvägagångssätt för att övervinna hindren. Att skapa verktyg (användning av ECTS, nya koordinationsmodeller, europeiska strategier). Att främja produktion av europeiska moduler. • Att definiera och uppdatera allmänna och sektorsspecifika kompetenser med hjälp av metoden från pilotprojektet "Tuning Educational Structures in Europe" (harmonisering av utbildningsstrukturerna i Europa). Nu är det upp till nätverksprojekten att fortsätta arbetet och dra nytta av Tuning-projektresultaten. Nätverken förväntas implementera de metoder och resultat som Tuning-projektet kom fram till inom sina discipliner. • Att främja synergieffekter mellan undervisning och forskning genom att uppmuntra universitet och högskolor att integrera forskningsresultat i sin undervisning, och att skapa kopplingar mellan Erasmus-nätverk och de temanätverk som grundats av Europeiska kommissionens forskningsdirektorat (Research Directorate-General). • Att förstärka kopplingarna mellan utbildning och samhälle och sammanföra den offentliga och privata sektorn respektive intressenter inom vetenskap och yrkesområden, för att på så sätt bidra till att förbättra innovationskapaciteten i Europa. <p>Varje nätverk förväntas genomföra följande operativa aktiviteter (minimikrav):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapa en webbplats och andra lämpliga verktyg för att stödja utbyte och spridning av information; • Skapa en årlig rapport om status för innovationsarbetet inom nätverkets aktivitetsområde; • Förse aktörerna inom Erasmus med fullständig information om nätverkets evenemang och aktiviteter • Anordna ett årligt möte inom nätverkets temaområde. Detta möte kan också användas för att sammanföra representanter från andra aktiviteter inom det aktuella området som också stöds inom Erasmus, framför allt multilaterala projekt och intensivprogram. Mötet kan utformas som

	ett öppet seminarium eller en konferens för att uppmuntra samarbete mellan olika projekt som stöds inom Erasmus och andra relevanta initiativ; • Vidta lämpliga åtgärder för att utvärdera resultaten av nätverkets arbete. En av de deltagande organisationerna i nätverket ska fungera som koordinator. Andra partner inom nätverket kan dock leda arbetet med olika faser i arbetsprogrammet. Det är viktigt att hela nätverket arbetar aktivt med aktiviteterna.
Vilka omfattas?	- Universitet och högskolor - Offentliga myndigheter och andra organ - Företag - Sammanslutningar och andra relevanta organisationer som arbetar med högre utbildning
Vilka kan ansöka?	- Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter med maximal varaktighet - Offentliga myndigheter, företag, sammanslutningar och andra relevanta organisationer som arbetar med högre utbildning
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på	webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	TN
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för nätverk. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	200 000/år.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
Minsta antal länder:	31
Minsta antal partner:	31
Kommentarer om deltagare:	Färre än 31 deltagare/länder tillåts endast i väl motiverade fall.
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde

	Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar
	Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt
	Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)
	De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
	När det gäller förnyande av multilaterala nätverk beaktas också kvaliteten på tidigare arbete i nätverket.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MULTILATERALA NÄTVERK
Programdel	ERASMUS: Strukturella nätverk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med den här programdelen är att stödja arbete med att förbättra och modernisera en specifik aspekt inom organisation, förvaltning, styrning eller finansiering av högre utbildning.</p> <p>Följande aktiviteter prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tillgång till högre utbildning: framför allt att öka tillgången för icke-traditionella studenter, t.ex. yrkesverksamma, äldre studenter eller människor med icke-formella kvalifikationer, samt att erkänna tidigare icke-formell och informell utbildning. • "Kunskapstriangeln" (utbildning, forskning och innovation): framför allt att stärka kopplingarna mellan undervisning och forskning inom högre utbildning, tillämpning av högre utbildning inom industri och företag, samt att skapa utbildningsregioner med universitet som kärna och drivkraft för regional utveckling. • Förvaltning av universitet och högskolor: framför allt att främja självstyre och ansvar för universitet/högskolor, förbättrade system för personalhantering samt implementering av interna och externa mekanismer för kvalitetssäkring. <p>Samarbetet ska i princip innefatta akademiska organisationer och andra organisationer, t.ex. sammanslutningar, företag, yrkessammanslutningar och (om det är tillämpligt) studentorganisationer. Alla nätverk ska sammanföra ett lämpligt antal relevanta intressenter som berörs av det ämne som nätverket utformas kring. Samarbetet inom nätverken förväntas leda till resultat som får en varaktig och omfattande effekt på universitet och högskolor inom Europa, inom det aktuella ämnet.</p> <p>Framför allt uppmuntras nätverksförslag som rör teman som befintliga nätverk som finansieras via den här programdelen inte arbetar med i tillräckligt stor utsträckning, för att täcka in så många aspekter av utveckling och förvaltning av högre utbildning som möjligt.</p> <p>Varje nätverk förväntas genomföra följande operativa aktiviteter (minimikrav):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapa en webbplats och andra lämpliga verktyg för att stödja utbyte och spridning av information; • Skapa en årlig rapport om status för innovationsarbetet inom nätverkets aktivitetsområde; • Förse aktörerna inom Erasmus med fullständig information om nätverkets evenemang och aktiviteter • Anordna ett årligt möte inom nätverkets temaområde. Detta möte kan också användas för att sammanföra representanter från andra aktiviteter inom det aktuella området som också stöds inom Erasmus, framför allt multilaterala projekt. Mötet kan utformas som ett öppet seminarium eller en konferens för att uppmuntra samarbete mellan olika projekt som stöds inom Erasmus och andra relevanta initiativ; • Vidta lämpliga åtgärder för att utvärdera resultaten av nätverkets arbete. <p>En av de deltagande organisationerna i nätverket ska fungera som koordinator. Andra partner inom nätverket kan dock leda arbetet med olika faser i arbetsprogrammet. Det är viktigt att hela nätverket arbetar aktivt med aktiviteterna.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor - Offentliga myndigheter och andra organ - Företag - Sammanslutningar och andra relevanta organisationer som arbetar med högre utbildning
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter med maximal varaktighet - Offentliga myndigheter, företag, sammanslutningar och andra relevanta organisationer som arbetar med högre utbildning
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	TN
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för nätverk. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	

Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.	
Maximalt bidrag (€):	200 000/år.	
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %	
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN		
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.		
Valbarhetskriterier		
Allmänna valbarhetsregler:		
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.		
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.		
Specifika valbarhetsregler:	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.	
Minsta antal länder:	5	
Minsta antal partner:	5	
Kommentarer om deltagare:		
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats. När det gäller förnyande av multilaterala nätverk beaktas också kvaliteten på tidigare arbete i nätverket.</p>	
AVTALSFÖRFARANDE		
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni	
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September	
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober	

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	ERASMUS: Projekt för utveckling av läro-/kurs-/undervisningsplaner
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Den här typen av projekt ska utformas för att stödja processerna för innovation och uppgradering för undervisning inom högre utbildning. Projektförslag kan lämnas inom valfri akademisk disciplin.</p> <p>Genom att sammanföra expertkunskaper och de senaste rönen från universitet och högskolor i minst tre kvalificerade länder som deltar i programmet för livslångt lärande kan sådana projekt leda till betydande förbättringar av kvaliteten och den europeiska dimensionen i undervisningen inom högre utbildning. Särskild vikt fästs vid samarbete med yrkeslivet.</p> <p>Projekt vars syfte är att utveckla eller se över ett eller flera av följande områden prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • integrerade program som innefattar en fullständig utbildning (som leder till kandidat-, magisters- eller doktorsexamen) och leder till erkända dubbla/gemensamma examina (double/joint degrees); • läro-/kurs-/undervisningsplaner och moduler för fortbildning som har utformats för att uppdatera kunskaper som har förvärvats tidigare; • undervisningsmoduler inom tydligt tvärvetenskapliga områden eller områden där det finns ett särskilt stort behov av omfattande gränsöverskridande samarbete inom undervisning. <p>Efter utvecklingsfasen ska de här programmen eller modulerna erbjudas på ett fullständigt integrerat sätt vid partnerlärosätena, inklusive mobilitet för studenter och personal. Studenterna ska få flera eller gemensamma examina (multiple/joint degrees), eller certifikat för moduler, som ska erkännas av de deltagande universiteten/högskolorna och länderna.</p> <p>Det sista året av projektet ska ägnas åt att implementera och sprida det gemensamma erbjudandet av kursen/modulerna/planerna, komma överens om intagningskrav, utbildningsresultat, bedömning, kvalitetssäkring och erkännande (användning av European Credit Transfer and Accumulation System – ECTS – samt Diploma Supplement – DS).</p> <p>Gemensamma program eller moduler kan utformas för studier på kandidat-, magister- eller doktorsnivå.</p> <p>Implementerings- och spridningsaktiviteterna för det sista året av projektet kan t.ex. innefatta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • den gemensamma läro-/kurs-/undervisningsplanen, fortbildningskursen eller europeiska modulen, i färdig form (eventuellt kan den redan ha börjat användas); • handledning och rådgivning; • mekanismer för kvalitetssäkring; • godkännandeprocessen; • utökande av nätverket med partner; • utökande av projektet till sektorer som vidareutbildning och vuxenutbildning; • marknadsföring av projektet bland möjliga arbetsgivare för de som tagit examen; • anordnande av och deltagande i konferenser eller workshops för att visa de utvecklade produkterna.
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor - Offentliga myndigheter och andra organ - Företag - Sammanslutningar, nätverk eller konsortier med universitet och högskolor eller andra organisationer som arbetar med högre utbildning
Vilka kan ansöka?	Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter med maximal varaktighet.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMLER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	

Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år. Det maximala EU-bidraget för projekt som pågår under mer än två år är dock 300 000 € för hela varaktighetsperioden.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	ERASMUS: Modernisering av högre utbildning
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Den högre utbildningen i Europa behöver reformeras för att kunna ta sig an sin viktiga roll i kunskapens Europa och bidra fullt ut till Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning. Modernisering krävs för läroplaner (Bologna-processen), finansiering och styrning, så att alla universitet och högskolor står bättre rustade inför de utmaningar som globaliseringen medför och kan bidra mer effektivt till utbildning och fortbildning för arbetstagarna i Europa.</p> <p>Erasmus främjar den här reformerings- och moderniseringsprocessen genom att stödja projekt som innefattar universitet och högskolor (och andra typer av organisationer från den offentliga eller privata sektorn, i de fall där det är tillämpligt) från minst tre länder som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>Projekt som hjälper universitet och högskolor att utveckla något av följande prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategier för att modernisera akademiska aktiviteter och göra dem mer transparenta (t.ex. genom att beskriva kvalifikationer i form av utbildningsresultat) och för att stärka möjligheterna till rådgivning/vägledning; • Åtgärder som rör styrning och finansiering, så att universiteten/högskolorna lättare kan anpassas efter behoven på arbetsmarknaden, hos medborgarna och i samhället i allmänhet; • Strategier för livslångt lärande (med kopplingar mellan högre utbildning och yrkesutbildning och certifieringsorgan) för att bistå universitet och högskolor i utvecklingen mot att bli "fortbildningscentrum" eller "öppna utbildningscentrum" i sina regioner; • Åtgärder för att förbättra resultaten och bidra till förbättrat ansvar och självständighet; • Åtgärder för att underlätta tillträde för människor med icke-formell eller informell utbildningsbakgrund eller med alternativa kvalifikationer, till exempel från tidigare erfarenhetsbaserat lärande; • Strategier för att förbättra dragningskraften för universitet och högskolor och informera allmänheten på ett mer effektivt sätt om deras arbete
Vilka omfattas?	- Universitet och högskolor - Sammanslutningar, nätverk och andra organisationer som kan bidra till modernisering av högre utbildning
Vilka kan ansöka?	- Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter med maximal varaktighet - Sammanslutningar, nätverk och andra organisationer som kan bidra till modernisering av högre utbildning
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år. Det maximala EU-bidraget för projekt som pågår under mer än två år är dock 300 000 € för hela varaktighetsperioden.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Minsta antal länder:	3

Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetsätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
	AVTALSFÖRFARANDE
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	ERASMUS: Samarbete mellan universitet/högskolor och företag
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Strukturerade partnerskap med näringslivet (inklusive små och medelstora företag) kan öka relevansen och kvaliteten och förbättra dragningskraften för utbildnings- och yrkesutbildningsprogram: snabbare överföring av kunskaper mellan universitet/högskolor och företag och vice versa, studentpraktik, personal och forskare som arbetar på företag och företagspersonal som arbetar integrerat på universitet/högskolor kan ge fördelar för alla parter. Dessutom kan anställningsbarheten och karriärmöjligheterna för examinerade och forskare i alla karriärfaser förbättras, genom att de kan lägga entreprenörsfärdigheter till sina vetenskapliga expertkunskaper. Kopplingar till näringslivet kan underlätta finansiering, till exempel för lärosäten som vill utöka sin forskningskapacitet eller utveckla och erbjuda nya utbildnings- och fortbildningskurser. Samtidigt förstärks effekterna av universitetsbaserad forskning på små och medelstora företag samt innovation inom regionen. Detta innebär också att utvecklingen av entreprenörskap samt färdigheter inom ledning och innovation bör bli en integrerad del i alla akademiska examina, forskarutbildningar och strategier för livslångt lärande för universitetspersonal.</p> <p>Erasmus främjar den här processen genom att stödja projekt som innefattar universitet och högskolor (och andra typer av organisationer från den offentliga eller privata sektorn, i de fall där det är tillämpligt) från minst tre länder som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>Följande typer av projekt prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt som innefattar en viktig roll för partner utanför den akademiska världen, framför allt företag (och i synnerhet små/medelstora sådana), yrkesorganisationer, handelskammare, arbetsmarknadsparter eller lokala/regionala myndigheter; • projekt som stärker kopplingen mellan studier och behov på arbetsmarknaden, till exempel genom att uppmuntra utvärderingar och synpunkter från näringslivet om utformning av och innehåll i kurser; • projekt som syftar till att utveckla utbildningstjänster som specialkurser för att upgradera kunskaper och färdigheter hos medarbetare (inklusive språkkunskaper för att stärka konkurrenskraften), stöd för deltidsstudenter, yrkesinriktad utbildning på eftergymnasial nivå o.s.v.; • projekt för att utforma strategier för att främja utbyte och samarbete mellan universitet/högskolor och företag; • projekt som främjar entreprenörskap, kreativt tänkande och innovativa arbetsätt som en del av läroplanen för studenter och som en färdighet för lärare/forskare.
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor - Företag, framför allt små och medelstora sådana - Yrkesorganisationer - Handelskammare - Arbetsmarknadens parter - Lokala/regionala/nationella myndigheter
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> - Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter med maximal varaktighet - Företag (framför allt små och medelstora sådana), yrkesorganisationer, handelskammare, arbetsmarknadens parter och lokala/regionala/nationella myndigheter
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
	Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
	<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
	Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år. Det maximala EU-bidraget för projekt är dock 300 000 € för hela varaktighetsperioden.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %

BEDÖMNINGSG- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	ERASMUS: Virtuella campus
Mål och beskrivning för programdelen	<p>De europeiska universiteten och högskolorna har kommit olika långt i arbetet med att integrera informations- och kommunikationsteknik (IKT) på ett effektivt sätt i sina system för utbildning, yrkesutbildning och forskning. Det finns ingen modell som fungerar för alla universitet och högskolor, eftersom deras förutsättningar varierar kraftigt när det gäller möjligheterna att utveckla virtuella campus.</p> <p>Syftet med programdelen för virtuella campus inom Erasmus är att stödja utveckling och samordning av innovativt IKT-baserat innehåll, tjänster, pedagogik och arbetssätt för livslångt lärande som stöds av hållbara organisatoriska, utbildningsmässiga och ekonomiska modeller vid universitet och högskolor.</p> <p>Programdelen är främst inriktad på följande typer av intresseområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att öka den virtuella mobiliteten som komplement eller ersättning för fysisk mobilitet, utöver andra typer av oberoende mobilitet; • att integrera en virtuell mobilitetsdimension i specifika multilaterala Erasmus-aktiviteter (t.ex. projekt för utveckling av läro-/kurs-/undervisningsplaner); • att integrera de olika möjligheter som kan erbjudas genom virtuella campus i strategin för livslångt lärande vid universitet eller högskolor, och relevant överföring/delande av erfarenheter mellan traditionella och öppna (distans-)universitet/högskolor. <p>Projekt som bevisligen är väl integrerade i en global strategi för effektiv integrering av IKT vid de deltagande universiteten/högskolorna, och som syftar till minst ett av följande mål, prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utveckling och spridning på europeisk nivå av reproducerbara arbetssätt för att skapa och underhålla virtuella campus; • tillhandahållande av öppna utbildningsresurser, inklusive åtgärder för att organisatoriska, tekniska och kvalitetsrelaterade frågor ska kunna hanteras, så att innehåll kan delas och bli lätt tillgängligt på europeisk nivå; • utveckling eller översyn av integrerade program som innefattar en fullständig utbildning (som leder till kandidat-, magisters- eller doktorsexamen) och leder till erkända dubbla/gemensamma examina (double/joint degree), där IKT-verktyg och -tjänster används för att underlätta virtuell mobilitet för studenter och personal; • främjande av samarbete och utbyte av strategiska erfarenheter bland beslutsfattare inom utveckling av virtuella campus, med huvudsakligt fokus på genomslag/effekt, mervärde och fördelarna med IKT-användning. <p>Inom programdelen stöds spridning, användning och vidareutveckling av befintliga tillgångar. För att ett universitet eller en högskola ska kunna delta i den här processen krävs organisatorisk mognad och vilja att stödja de nödvändiga förändringarna på alla nivåer. En fungerande teknisk infrastruktur är en förutsättning.</p> <p>Projektförslag ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • innefatta åtgärder för att se till att fullständigt akademiskt erkännande ges till studenterna för studier och kurser utifrån avtal för utvärdering, validering och erkännande av kompetenser som förvärvats via virtuell mobilitet; • säkerställa att alla relevanta aspekter (organisatoriska, pedagogiska, forskningsmässiga och ekonomiska) beaktas på ett tillfredsställande sätt.
Vilka omfattas?	- Universitet och högskolor - Offentliga myndigheter och andra organ - Företag - Sammanslutningar, nätverk eller konsortier med universitet och högskolor eller andra organisationer som arbetar med högre utbildning
Vilka kan ansöka?	- Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter med maximal varaktighet - Offentliga myndigheter/organ, företag, sammanslutningar, nätverk eller konsortier med universitet och högskolor eller andra organisationer som arbetar med högre utbildning.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på	webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	

Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehåll: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år. Det maximala EU-bidraget för projekt som pågår under mer än två år är dock 300 000 € för hela varaktighetsperioden.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. - Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetsätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	ERASMUS
Kategori	KOMPLETTERANDE ÅTGÄRDER
Programdel	ERASMUS: Kompletterande åtgärder
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med kompletterande åtgärder är att stödja olika aktiviteter som tydligt bidrar till att uppnå målen för Erasmus-huvudprogrammet, även om de i sig inte är kvalificerade. Syftet med kompletterande åtgärder ska vara att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • öka medvetenheten hos relevanta målgrupper eller bland allmänheten om vikten av europeiskt samarbete inom högre utbildning i allmänhet; • främja en förbättrad implementering av Erasmus-programmet, framför allt genom utbildningsaktiviteter och analys; • maximera effekten av europeiskt samarbete inom högre utbildning genom att sprida och stärka genomslagskraften för resultat och metoder som uppstår på grund av sådant samarbete; • främja synergieffekter mellan de olika programdelarna i programmet för livslångt lärande inom specificerade temaområden; • implementera aktiviteter som särskilt rör aspekter av tvärgående arbete där Erasmus-programmet spelar en viktig roll, framför allt främjande av jämlikhet mellan kvinnor och män, integrering av funktionshindrade och andra människor med särskilda utbildningsbehov samt främjande av interkulturell utbildning och kampen mot rasism; • genomföra andra aktiviteter som fokuserar på särskilda teman, målgrupper eller sammanhang, utifrån behoven i den aktuella utbildningssituationen inom högre utbildning i de deltagande länderna. <p>Aktiviteter som stöds kan t.ex. vara (vägledande exempel):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att ordna konferenser och seminarier om europeiskt samarbete inom högre utbildning; • Aktiviteter för att främja ökad medvetenhet, t.ex. målinriktade reklam- och informationskampanjer, tävlingar o.s.v; • Att upprätta och befästa europeiska organ, t.ex. sammanslutningar, framför allt som ett medel för att sprida och utbyta information och erfarenheter om innovativa initiativ inom högre utbildning; • Informations- och kommunikationsaktiviteter för att främja och förbättra tillgängligheten för aktiviteter och resultat inom programmet; • "Tematisk" uppföljning av pågående projekt som arbetar med liknande temaområden, t.ex. anordnande av möten för utbyte av erfarenheter, publicering av uppdaterade projektkompender och mer systematisk bedömning av projektresultat för att de bästa resultaten ska kunna spridas och användas på ett mer effektivt sätt; • Att samla och tillhandahålla information om projektresultat, bland annat genom att utveckla gemensamma databaser; • Att stödja konferenser och evenemang för spridning och användning som sammanför projekt och möjliga användare inom den aktuella sektorn, med särskilt fokus på att främja överföring och implementering av projektresultat hos nya användare, och samordning med utbildningssystem och -arbetssätt.
Vilka omfattas?	- Universitet och högskolor - Sammanslutningar, nätverk eller konsortier med universitet och högskolor eller andra relevanta organisationer som arbetar med högre utbildning
Vilka kan ansöka?	- Universitet och högskolor som har ett Erasmus University Charter. - Sammanslutningar, nätverk eller konsortier med universitet och högskolor eller andra relevanta organisationer som arbetar med högre utbildning
PRIORITERINGAR	Ej tillämpligt
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	1 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %

BEDÖMNING- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	- Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	CERTIFIKAT
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Mobilitetscertifikat
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Ett mobilitetscertifikat inom Leonardo da Vinci är ett bevis på att ett universitet eller en högskola kan implementera ett mobilitetsprojekt inom Leonardo da Vinci med mycket hög kvalitet. Kvalitetsaspekterna innefattar innehållet av mobilitetsaktiviteten (policy, strategi och arbetsprogram) samt universitetets/högskolans operativa och ekonomiska kapacitet.</p> <p>Mobilitetscertifikat inom Leonardo da Vinci tilldelas av de nationella programkontoren på grundval av en ansökan som är kopplad eller bifogad till en ansökan om ett mobilitetsprojekt som skickas med samma sista ansökningsdatum. Certifikat utfärdas för en period om fyra år. Certifikatet innebär att förenklade bidragsansökningar kan skickas in vid efterföljande allmänna inbjudningar att lämna projektförslag.</p> <p>I ansökan om ett certifikat ska universitetet eller högskolan beskriva sina tidigare erfarenheter och resultat inom Leonardo da Vinci-mobilitet. Dessutom ska lärosätet visa i vilken grad internationell mobilitet ingår i organisationens policy, och om någon form av kvalitetssäkringsarbete utförs. Ytterligare projektutvecklingar som planeras ska också beskrivas.</p> <p>Mobilitetscertifikat tilldelas ett begränsat antal universitet och högskolor, så att programmet förblir öppet för eventuella nya sökande. Ett certifikat kan innefatta flera målgrupper (personer inom grundläggande yrkesutbildning, på arbetsmarknaden och/eller yrkesverksamma inom yrkesutbildning och kompetensutveckling) som det finns projektansökningar för. Certifikatet är dock alltid kopplat till ett specifikt projekt och kan inte automatiskt utökas till andra institutioner eller avdelningar, om detta inte redan rimligen förutsetts i ansökan om certifikatet.</p> <p>De nationella programkontoren avsätter en del av sin tillgängliga budget för den här programdelen. Ett certifikat är ingen automatisk garanti för finansiering.</p> <p>Ett mobilitetscertifikat inom Leonardo da Vinci kan återkallas om universitetet/högskolan inte efterlever de kvalitetskriterier som definierats i ansökan, eller om det förekommer brott mot de ekonomiska och operativa reglerna för Leonardo da Vinci-programmet.</p>
Vilka omfattas?	Organisationer med erfarenhet av mobilitet inom Leonardo da Vinci.
Vilka kan ansöka?	Deltagare i ett Leonardo da Vinci-mobilitetsprojekt som genomförts med gott resultat.
PRIORITERINGAR	Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för mobilitetscertifikat inom Leonardo da Vinci.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	LPC
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	6 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	4 år
Kommentar om varaktighet:	
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	Mobilitetscertifikat inom Leonardo da Vinci medför inte automatisk finansiering.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <p>Universitetet/högskolan ska ha genomfört minst ett mobilitetsprojekt inom Leonardo da Vinci med gott resultat (slutrapporten för projektet ska ha skickats in och godkänts av det nationella programkontoret) under de senaste tre åren (räknat fram till det datum då ansökan skickas in). Det nationella programkontoret har information om eventuella kompletterande nationella valbarhetskriterier.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt

Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	1. Arbetsprogrammets kvalitet Kvaliteten på tidigare arbete och hantering ska vara god, och det ska finnas en tydlig beskrivning av planerat framtida utvecklingsarbete.
	2. Europeiskt mervärde Här bedöms graden av integrering av transnationell mobilitet i universitetets/högskolans strategi samt lärosätets grad av engagemang i samarbete och nätverk på nationell eller transnationell nivå.
	3. Genomslag/effekt och relevans Det finns en tydlig strategi för kvalitetshantering vid universitetet/högskolan: utvärdering och uppföljning.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Maj
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Maj
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Juni

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	MOBILITET
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Förberedande besök
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med den här programdelen är att stödja lärosäten som är kvalificerade för Leonardo da Vinci-programmet och som vill skapa ett nytt mobilitetsprojekt, partnerskapsprojekt, vidareutvecklingsprojekt, nyskapande utvecklingsprojekt, temanätverksprojekt eller projekt för kompletterande åtgärder. Genom programdelen får de hjälp att hitta och kontakta lämpliga partnerlärosäten och/eller att utveckla en arbetsplan för att förbereda ansökan om ett projekt eller partnerskap.</p> <p>Ett lärosäte som vill upprätta ett nytt projekt inom någon av Leonardo da Vinci-programdelarna kan ansöka om bidrag för att lärosätets personal ska kunna göra förberedande besök. Det förberedande besöket ska vara utformat på något av följande sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som ett besök hos ett potentiellt partnerlärosäte i ett annat land, som också deltar i programmet för livslångt lärande; - i form av deltagande i ett kontaktseminarium för partner som ordnas av ett nationellt programkontor. <p>Detaljerad information om seminarierna kan begäras från de nationella programkontoren.</p> <p>Under förberedande besök kan potentiella partner mötas för att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiera syften, mål och metoder för ett framtida projekt; • definiera roller, ansvarsområden och arbetsuppgifter för partner inom ett framtida projekt; • utveckla en arbetsplan för ett framtida projekt, inklusive metoder för uppföljning, utvärdering och spridning; • fylla i en ansökan för ett projekt/partnerskap.
Vilka omfattas?	<p>Enskilda personer som arbetar på ett lärosäte som vill upprätta ett mobilitetsprojekt, partnerskap, vidareutvecklingsprojekt, nyskapande utvecklingsprojekt, temanätverksprojekt eller projekt för kompletterande åtgärder inom Leonardo da Vinci.</p> <p>Vanligtvis utfärdas endast bidrag för en person per besök, men i undantagsfall kan bidrag utfärdas till två personer från samma lärosäte som gör ett förberedande besök tillsammans. Endast ett besök per potentiellt projekt eller partnerskap finansieras. Ansökningar gällande förberedande besök ogiltigförklaras så snart en ansökan för det aktuella projektet/partnerskapet har skickats in.</p>
Vilka kan ansöka?	Lärosäten som vill upprätta nya mobilitetsprojekt, partnerskap, vidareutvecklingsprojekt, nyskapande utvecklingsprojekt, temanätverksprojekt eller projekt för kompletterande åtgärder inom Leonardo da Vinci.
PRIORITERINGAR	Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för förberedande besök inom LEONARDO DA VINCI. Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PV
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	Tidsgränserna anges av varje nationellt programkontor.
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 dag
Längsta varaktighet:	5 dagar
Kommentar om varaktighet:	Alla aktiviteter ska inledas tidigast 1 januari 2009 och måste avslutas senast 30 april 2010.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Inga kommentarer

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	MOBILITET
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Grundläggande yrkesutbildning
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med programdelen för mobilitet för praktikanter som genomgår grundläggande yrkesutbildning inom sektorsprogrammet Leonardo da Vinci är att stödja transnationell mobilitet för personer som genomgår grundläggande yrkesutbildning.</p> <p>De allmänna målen för den här programdelen för mobilitet inom sektorsprogrammet Leonardo da Vinci är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att hjälpa deltagarna inom utbildnings- och fortbildningsaktiviteter med att förvärva och använda kunskaper, färdigheter och kvalifikationer, för att underlätta personlig utveckling, förbättra anställningsbarheten och öka delaktigheten på den europeiska arbetsmarknaden. • Att förbättra dragningskraften för yrkesutbildning och mobilitet för enskilda personer, och att underlätta mobilitet för arbetande praktikanter. <p>Särskild prioritet ges till projekt som anordnar mobilitetsaktiviteter för praktikanter, d.v.s. personer i ett lärlingssystem eller någon annan typ av yrkesutbildningssystem som bygger på en kombination av lärande och arbetsrelaterad utbildning hos företag.</p> <p>Yrkespraktik för personer som genomgår grundläggande yrkesutbildning består av en period med yrkesutbildning och/eller arbetserfarenhet för en enskild deltagare (lärling/elev/praktikant o.s.v.) på ett företag eller vid ett lärosäte i ett annat deltagande land. Om praktiken genomförs vid ett lärosäte ska det finnas en tydligt definierad koppling till praktisk erfarenhet och deltagarens utbildningsbehov.</p> <p>Enskilda deltagare får bidrag inom ett mobilitetsprojekt som ordnas av en koordinerande organisation. Enskilda personer kan inte skicka direkta ansökningar om bidrag till de nationella programkontoren. Inom projektet ska det sändande lärosätet och värdorganisationerna (t.ex. lärosäten, skolor för yrkesutbildning och företag) samarbeta.</p> <p>Alla partner som deltar i samarbetet ska bidra till att principerna i kvalitetsåtagandet efterlevs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ska finnas en tydlig beskrivning av mål, behov, innehåll och varaktighet för utbildningsperioden utomlands • Praktiken ska vara en integrerad del av yrkesutbildningskursen • Det ska finnas ett tydligt samband mellan den enskilda slutanvändarens utbildningsbehov, hans/hennes utbildningsplan samt innehållet i praktikperioden. • Alla enskilda slutanvändare ska ges möjlighet till anpassade, språkliga och kulturella förberedelser. • Pedagogisk uppföljning ska göras för samtliga enskilda slutanvändare (handledning och mentorskap i samarbete mellan den sändande organisationen och värdorganisationen) • De kompetenser som slutanvändarna förvärvat ska valideras, och det allmänna resultatet ska utvärderas inom det specifika yrkesutbildningsområdet (Europass-mobilitet kan användas på begäran) • Logistiskt stöd ska erbjudas alla enskilda slutanvändare (resor, logi, värdorganisation) • Det ska finnas planerade spridningsaktiviteter
Vilka omfattas?	Praktikanter som genomgår grundläggande yrkesutbildning (lärlingar, elever inom yrkesutbildning och praktikanter, dock ej inom högre utbildning).
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av sektorsprogrammet Leonardo da Vinci; • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare; • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare och andra handelsorganisationer; • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande; • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå; • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande; • Universitet och högskolor; • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010. På webbplatsen för det nationella programkontoret finns information om nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MBC
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	6 februari 2009

Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	i princip två veckor – mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret
Längsta varaktighet:	39 veckor
Kommentar om varaktighet:	Projekt får inte pågå längre än två år.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	För deltagare: kostnader för uppehälle, resor och förberedelser För organisationer: Ledningskostnader
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler: De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken. Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Mobiliteten ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande och där den sökande inte är bosatt. Följande typer av organisationer är inte kvalificerade som värdorganisationer: - Lärosäten på EU-nivå samt de organisationer som hanterar EU-program (för att undvika potentiella intressekonflikter); - representanter och offentliga myndigheter som hör till slutanvändarens land, t.ex. ambassader, konsulat, kulturinstitut, skolor o.s.v. (eftersom projektet måste vara transnationellt).
Minsta antal länder:	2
Minsta antal partner:	2
Kommentarer om deltagare:	Varje enskild person i en specifik målgrupp kan endast få finansiering via Leonardo en gång. Mobiliteten ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande och där den sökande inte är bosatt. Deltagarna måste antingen vara medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, eller i ett annat land förutsatt att de antingen är permanent bosatta i ett sändande land som deltar i programmet för livslångt lärande, är registrerade som statslösa personer eller har flyktingstatus i det sändande landet.
Tilldelningskriterier	1. Arbetsprogrammets kvalitet Målen är tydligt formulerade, realistiska och kopplade till ett relevant behov. Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå målen, innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland samtliga partner som säkerställer en hög kvalitet för allas upplevelse av projektet. 2. Europeiskt mervärde Utbildningsaktiviteten utomlands ska ha ett större potentiellt värde än motsvarande utbildning i den sökandes hemland. Det ska vara tydligt att den sökande kommer att kunna dra nytta av utbildningsaktiviteten i sin yrkesmässiga och personliga utveckling (aktivt medborgarskap) samt för språkliga och interkulturella kompetenser. Användning av Europass ingår i planeringen. 3. Innehåll och varaktighet Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig. 4. Genomslag/effekt och relevans Det finns ett tydligt samband mellan den valda utbildningsaktiviteten och den sökandes utbildningsbehov. Utbildningen kan förväntas ha en betydande effekt på den sökandes personliga och yrkesmässiga kompetenser. 5. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) Den plan för nyttiggörande som den sökande organisationen har upprättat visar en tydlig avsikt att (inom de sändande organisationerna) sprida resultatet och de lärdomar som kommer att kunna dras av utbildningsaktiviteterna och de goda exempel på arbetssätt som identifieras.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Maj
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Maj
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Juni

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	MOBILITET
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Personer på arbetsmarknaden
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med programdelen för mobilitet för personer på arbetsmarknaden inom sektorsprogrammet Leonardo da Vinci är att stödja transnationell mobilitet för arbetstagare, egenföretagare eller personer som står till arbetsmarknadens förfogande (inklusive nyexaminerade) som genomgår en yrkesutbildningsperiod utomlands.</p> <p>De allmänna målen för den här programdelen för mobilitet inom sektorsprogrammet Leonardo da Vinci är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att hjälpa deltagarna inom utbildnings- och fortbildningsaktiviteter med att förvärva och använda kunskaper, färdigheter och kvalifikationer, för att underlätta personlig utveckling, förbättra anställningsbarheten och öka delaktigheten på den europeiska arbetsmarknaden. • Att förbättra dragningskraften för yrkesutbildning och mobilitet för enskilda personer, och att underlätta mobilitet för arbetande praktikanter. <p>Yrkespraktik anses utgöras av en period med yrkesutbildning och/eller arbetserfarenhet för en enskild deltagare i en partnerorganisation i ett annat deltagande land. Om praktiken genomförs vid ett lärosäte ska det finnas en tydligt definierad koppling till praktisk erfarenhet och deltagarens utbildningsbehov.</p> <p>Enskilda deltagare får bidrag inom ett mobilitetsprojekt som ordnas av en koordinerande organisation. De kan inte skicka direkta ansökningar om bidrag till de nationella programkontoren. Inom projektet ska det sändande lärosätet och värdorganisationerna (t.ex. lärosäten, skolor för yrkesutbildning och företag) samarbeta.</p> <p>Alla partner som deltar i samarbetet ska bidra till att principerna i kvalitetsåtagandet efterlevs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ska finnas en tydlig beskrivning av mål, innehåll och varaktighet för utbildningsperioden utomlands • Det ska finnas ett tydligt samband mellan den enskilda slutanvändarens utbildningsbehov utifrån hans/hennes yrkesbakgrund och innehållet i praktikperioden. • Alla enskilda slutanvändare ska ges möjlighet till anpassade, språkliga och kulturella förberedelser. • Pedagogisk uppföljning ska göras för samtliga enskilda slutanvändare (handledning och mentorskap i samarbete mellan den sändande organisationen och värdorganisationen) • De kompetenser som slutanvändarna förvärvar ska valideras, och det allmänna resultatet ska utvärderas inom det specifika yrkesutbildningsområdet (Europass-mobilitet kan användas på begäran) • Logistiskt stöd ska erbjudas alla enskilda slutanvändare (resor, logi, värdorganisation) • Det ska finnas planerade spridningsaktiviteter
Vilka omfattas?	Personer på arbetsmarknaden (arbetstagare, egenföretagare eller personer som står till arbetsmarknadens förfogande, inklusive nyexaminerade, som genomgår en yrkesutbildningsperiod utomlands).
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av programmet Leonardo da Vinci; • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare; • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare och andra handelsorganisationer; • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande; • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå; • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande; • Universitet och högskolor; • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010. På webbplatsen för det nationella programkontoret finns information om nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MBC
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	6 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	i princip två veckor – mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret

Längsta varaktighet:	26 veckor
Kommentar om varaktighet:	Projekt får inte pågå längre än två år.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	För deltagare: kostnader för uppehälle, resor och förberedelser För organisationer: ledningskostnader
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Mobiliteten ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande och där den sökande inte är bosatt. Följande typer av organisationer är inte kvalificerade som värdorganisationer: - Lärosäten på EU-nivå samt de organisationer som hanterar EU-program (för att undvika potentiella intressekonflikter); - representanter och offentliga myndigheter som hör till slutanvändarens land, t.ex. ambassader, konsulat, kulturinstitut, skolor o.s.v. (eftersom projektet måste vara transnationellt).
Minsta antal länder:	2
Minsta antal partner:	2
Kommentarer om deltagare:	Varje enskild person i en specifik målgrupp kan endast få finansiering via Leonardo en gång. Mobiliteten ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande och där den sökande inte är bosatt. Deltagarna måste antingen vara medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, eller i ett annat land förutsatt att de antingen är permanent bosatta i ett sändande land som deltar i programmet för livslångt lärande, är registrerade som statslösa personer eller har flyktingstatus i det sändande landet.
Tilldelningskriterier	1. Arbetsprogrammets kvalitet Målen är tydligt formulerade, realistiska och kopplade till ett relevant behov. Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå målen, innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa som säkerställer en hög kvalitet för alla deltagares upplevelse av projektet.
	2. Europeiskt mervärde Utbildningsaktiviteten utomlands ska ha ett större potentiellt värde än motsvarande utbildning i den sökandes hemland. Det ska vara tydligt att den sökande kommer att kunna dra nytta av utbildningsaktiviteten i sin yrkesmässiga (inklusive språklig och interkulturell kompetens) och personliga utveckling (aktivt medborgarskap). Användning av Europass ingår i planeringen.
	3. Innehåll och varaktighet Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig.
	4. Genomslag/effekt och relevans Det finns ett tydligt samband mellan den valda utbildningsaktiviteten och den sökandes utbildningsbehov. Utbildningen kan förväntas ha en betydande effekt på den sökandes personliga och yrkesmässiga kompetenser.
	5. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) Planen för nyttiggörande visar en tydlig avsikt att sprida resultatet och de lärdomar som kommer att kunna dras av utbildningsaktiviteten.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Maj
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Maj
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Juni

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	MOBILITET
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Yrkesverksamma inom yrkesutbildnings- och kompetensutvecklingsområdet (VETPRO)
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med programdelen för mobilitet för yrkesverksamma inom yrkesutbildnings- och kompetensutvecklingsområdet (VETPRO) inom sektorsprogrammet Leonardo da Vinci är att stödja transnationell mobilitet för personer som har ansvar för yrkesutbildning och/eller personal.</p> <p>De allmänna målen för den här programdelen för mobilitet inom sektorsprogrammet Leonardo da Vinci är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att hjälpa deltagarna inom utbildnings- och fortbildningsaktiviteter med att förvärva och använda kunskaper, färdigheter och kvalifikationer, för att underlätta personlig utveckling, förbättra anställningsbarheten och öka delaktigheten på den europeiska arbetsmarknaden. • Att främja förbättringar inom kvalitet och innovation inom system, lärosäten och arbetssätt för yrkesutbildning. <p>Följande typer av arbete prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompetensutveckling för lärare, utbildare och handledare, och • samarbete med små och medelstora företag. <p>Ett mobilitetsprojekt för yrkesverksamma inom yrkesutbildning och kompetensutveckling ska fokuseras på överföring, förbättring och uppdatering av kompetenser och/eller av innovativa metoder och arbetssätt inom yrkesutbildning. Enskilda utbildare, lärare eller andra personer som ansvarar för yrkesutbildningsfrågor kan utbyta erfarenheter med sina kollegor i andra länder, så att alla kan lära av varandra. De här aktiviteterna kan också innefatta yrkesinriktad språkinläring (VOLL).</p> <p>Enskilda deltagare får bidrag inom ett mobilitetsprojekt som ordnas av en koordinerande organisation. De kan inte skicka direkta ansökningar om bidrag till de nationella programkontoren. Inom projektet ska lärosäten och/eller företag samarbeta.</p> <p>Alla partner som deltar i samarbetet ska bidra till att tillämpliga kvalitetskriterier uppfylls, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ska finnas en tydlig beskrivning av mål, innehåll och varaktighet för perioden utomlands • Det ska finnas ett tydligt samband mellan den enskilda slutanvändarens utbildningsbehov utifrån hans/hennes yrkesbakgrund och innehållet i perioden. • Om det behövs ska enskilda slutanvändare ges möjlighet till förberedelser • De kompetenser som slutanvändarna förvärvat ska valideras, och det allmänna resultatet ska utvärderas inom det specifika yrkesutbildningsområdet. • Det ska finnas tydliga organisatoriska aspekter av mobilitetsaktiviteten • Spridningsaktiviteter ska planeras
Vilka omfattas?	Yrkesverksamma inom yrkesutbildnings- och kompetensutvecklingsområdet (t.ex. lärare, utbildare, personal inom yrkesutbildning, rådgivare och vägledare, chefer för lärosäten, utbildningsplanering och yrkesvägledning inom företag, personalchefer inom företag o.s.v).
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av sektorsprogrammet Leonardo da Vinci; • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare; • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare och andra handelsorganisationer; • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande; • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå; • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande; • Universitet och högskolor; • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010. På webbplatsen för det nationella programkontoret finns information om nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	MBC
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	6 februari 2009
Varaktighet	

Kortaste varaktighet:	1 vecka
Längsta varaktighet:	6 veckor
Kommentar om varaktighet:	Projekt får inte pågå längre än två år.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	För deltagare: kostnader för uppehälle, resor och förberedelser För organisationer: ledningskostnader
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Mobiliteten ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande och där den sökande inte är bosatt.
Minsta antal länder:	2
Minsta antal partner:	2
Kommentarer om deltagare:	Varje enskild person i en specifik målgrupp kan endast få finansiering via Leonardo en gång. Mobiliteten ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande och där den sökande inte är bosatt. Deltagarna måste antingen vara medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, eller i ett annat land förutsatt att de antingen är permanent bosatta i ett sändande land som deltar i programmet för livslångt lärande, är registrerade som statslösa personer eller har flyktingstatus i det sändande landet.
Tilldelningskriterier	1. Arbetsprogrammets kvalitet Målen är tydligt formulerade, realistiska och kopplade till ett relevant behov. Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå målen, innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer en hög kvalitet för alla deltagares upplevelse av projektet.
	2. Europeiskt mervärde Erfarenhetsutbytet med europeiska samarbetspartners ger ett tydligt mervärde för alla deltagare och deras organisationer. Användning av Europass ingår i planeringen.
	3. Innehåll och varaktighet Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig.
	4. Genomslag/effekt och relevans Den förväntade effekten är värdefull såväl för slutanvändarna som för det specifika aktuella yrkesutbildningsområdet i deltagarnas hemländer.
	5. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning är relevanta och tydligt definierade, och har en betydande positiv effekt på slutanvändarnas organisationer.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Maj
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Maj
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Juni

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	PARTNERSKAP
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Partnerskap
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Ett partnerskap inom Leonardo da Vinci ska utgöra ett ramverk för samsarbetsaktiviteter i liten skala mellan organisationer som är verksamma inom yrkesutbildning, kring temaområden av gemensamt intresse för alla deltagande organisationer. Projektet kan fokuseras på aktivt deltagande från praktikanter, eller på samsarbete mellan lärare, utbildare eller yrkesverksamma inom yrkesutbildning. Utöver yrkesutbildningsskolor och -lärosäten kan samsarbetet också innefatta företag, arbetsmarknadens parter eller andra intressenter inom yrkesutbildning. Samsarbetet kan ske på nationell, regional eller lokal nivå men även på sektorsnivå, t.ex. inom ämnesområden inom yrkesutbildning eller ekonomiska sektorer.</p> <p>Partnerskapet ska innefatta partner från minst tre deltagande länder. En partner ska fungera som koordinator. De sökande lärosätena rekommenderas starkt att ange i ansökan vilken/vilka av alla partner som är beredd(a) att träda in som koordinator om den tänkta koordinatören avvisas under urvalsförfarandet.</p> <p>Partnerskapsprojekt ska utgöra ett komplement till de befintliga programdelarna i Leonardo da Vinci, d.v.s. de rena mobilitetsprojekten och de större vidareutvecklingsprojekten. Partnerskap möjliggör mer samsarbete inom yrkesutbildning än endast mobilitetsaktiviteter, men samtidigt behöver samsarbetet och budgeten inte bli så storskaliga som för vidareutvecklingsprojekt. Partnerskap kan också användas för att fortsätta samsarbetet kring resultat som har åstadkommit i ett tidigare projekt, eller utgöra ett första steg mot ett mobilitets- eller vidareutvecklingsprojekt.</p> <p>Partnerskap är ett utmärkt sätt att skapa möjligheter till aktiviteter för ömsesidigt lärande om gemensamma verktyg enligt beskrivningen i Helsingforskommunikén, t.ex. transparens, EQF, ECVET, kvalitetssäkring samt förbättrade färdigheter och kompetenser för nyckelsektorer.</p> <p>SYFTEN OCH MÅL – ÄMNESOMRÅDEN FÖR SAMARBETE</p> <p>Partnerskap inom Leonardo da Vinci ska utformas enligt de mål för Leonardo da Vinci-programmet som har definierats i artikel 15.1 av programbeslutet, som reflekterar de allmänna politiska målen för yrkesutbildning på europeisk nivå. Detta innefattar de mål som är kopplade till Köpenhamnsprocessen och Helsingforsdeklarationen. En genomgång av huvudprioriteringarna för yrkesutbildning gjordes i Helsingforskommunikén i december 2006, som är ett utmärkt ramverk för partnerskap inom Leonardo da Vinci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Att förbättra dragningskraften för och höja kvaliteten på yrkesutbildning 2. Att utveckla och implementera gemensamma verktyg för yrkesutbildning 3. Att främja ömsesidigt lärande 4. Att se till att alla intressenter involveras. <p>Den avgörande skillnaden mellan LdV-partnerskap och partnerskap inom Comenius- och Grundtvig-programmen ligger i innehållet i aktiviteterna. För LdV-partnerskap måste alla aktiviteter ha en tydlig koppling till yrkesutbildning. Ett annat kännetecken för LdV-partnerskap är strävan efter samsarbete med andra intressenter än yrkesutbildningsskolor, t.ex. företag, arbetsmarknadens parter eller regionala, lokala eller nationella beslutsfattare.</p> <p>Följande exempel på lämpliga samsarbetsområden för LdV-partnerskap bygger på Helsingforskommunikén och reflekterar aktuella prioriterade områden inom den gemensamma politiken för yrkesutbildning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av rådgivning och vägledning om yrkesutbildning; • Att skapa mer flexibla möjligheter för yrkesutbildning och skapa bättre förutsättningar för smidiga övergångar till arbetslivet; • Att förstärka och fördjupa befintliga kopplingar mellan yrkesutbildning och arbetslivet; • Att främja erkännande av icke-formellt och informellt lärande; • Att se till att behov på arbetsmarknaden kan mötas snabbare, särskilt hos små och medelstora företag, och öka möjligheterna att förutse vilka färdigheter som kommer att efterfrågas på arbetsmarknaden; • Att förbättra utbildningen för lärare och utbildare; • Att stödja implementeringen av kvalitetssäkring inom yrkesutbildning; • Att samsarbeta för att förbättra transparensen för yrkesutbildningssystem (t.ex. ECVET, EQF, Europass); • Att stödja utvecklingen av nationella ramverk för kvalifikationer i relation till EQF; • Att samsarbeta för att testa och tillämpa gemensamma koncept som utvecklats på europeisk nivå för att förbättra spridningen bland aktörerna "på gräsrotsnivå". <p>Samsarbetet inom LdV-partnerskap ska leda till resultat som ska kunna spridas och tillämpas vidare. Resultatet kan vara påtagligt eller i form av en beskrivning, en gemensam rapport, en konferens, en CD, en produkt som utvecklas för (eller med hjälp av) praktikanter, ett utbildningskoncept inom ett specifikt yrkesutbildningsområde, o.s.v.</p>
Vilka omfattas?	• Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av sektorsprogrammet Leonardo da Vinci;

	<ul style="list-style-type: none"> • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare; • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare och andra handelsorganisationer; • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande; • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå; • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande; • Universitet och högskolor; • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer
Vilka kan ansöka?	Alla lärosäten/organisationer som deltar i partnerskapet.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PA
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	20 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	2 år
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	inga
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 4
Maximalt bidrag (€):	ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Finansieringen för partnerskap utgår från fördefinierade schablonbelopp som är beroende av antalet mobilitetsaktiviteter som planeras av de sökande lärosätena. Med begreppet mobilitet avses utlandsresor för personal och/eller praktikanter som ska delta i aktiviteter inom partnerskapet i något av partnerländerna. Varje lärosäte som arbetar med ett partnerskap kan ansöka om ett eget bidragsbelopp, utifrån sina egna möjligheter att skicka personal eller praktikanter på resor och graden av engagemang i aktiviteterna inom partnerskapet.
BEDÖMNINGSG- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planeringstabellen för mobilitet innehåller de planerade mobilitetsaktiviteterna för varje deltagande organisation. - Varje deltagande organisation måste planera minst det antal mobilitetsaktiviteter som krävs för det aktuella bidragsbeloppet. - Partnerskapen består av minst tre partner, samtliga i olika länder som deltar i Programmet för livslångt lärande, och minst ett av dessa länder måste vara ett EU-medlemsland.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	inga
Tilldelningskriterier	<p>1. Arbetsprogrammets kvalitet</p> <p>Målen för partnerskapet är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämnesområde. Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå dessa mål och fungerar väl för den typ av partnerskap som ansökan gäller. Arbetsuppgifterna har definierats och fördelats bland alla deltagande partner på ett sådant sätt att det önskade resultatet kan uppnås samtidigt som samtliga partner arbetar aktivt inom partnerskapet.</p> <p>2. Partnerskapets kvalitet</p> <p>Det finns en lämplig balans mellan alla deltagande partner utifrån hur involverade de är i de aktiviteter som ska utföras. Lämpliga åtgärder har planerats för att kommunikation och samarbete ska fungera så effektivt som möjligt.</p> <p>3. Europeiskt mervärde</p> <p>Effekten och fördelarna av europeiskt samarbete mellan de deltagande lärosätena har definierats tydligt och utförligt.</p> <p>4. Relevans</p> <p>Projektförslaget har en tydlig koppling till något/några av målen för programmet.</p>

	5. Genomslag/effekt
	Den förväntade effekten på lärosätena inom partnerskapet och individuella deltagare har definierats tydligt och utförligt. Det finns definierade metoder inom partnerskapet för att bedöma om partnerskapets syften har uppfyllts och om den förväntade effekten har uppnåtts.
	6. Spridning och användning av resultat
	De planerade aktiviteterna för spridning och användning av resultat är relevanta och tydligt definierade. De innefattar alla deltagande organisationer och även samhället i stort, om detta är möjligt.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Augusti
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Vidareutvecklingsprojekt
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med multilaterala vidareutvecklingsprojekt inom Leonardo da Vinci är att höja kvaliteten på och förbättra dragningskraften för europeisk yrkesutbildning, genom att anpassa och integrera innovativt innehåll eller innovativa resultat från tidigare Leonardo da Vinci-projekt eller från andra innovationsprojekt i offentliga och/eller privata yrkesutbildningssystem, samt hos företag på nationell, lokal eller regional nivå eller på sektorsnivå.</p> <p>Processen för att överföra innovativt utbildningsinnehåll eller innovativa resultat ska innefatta följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifiering och analys av behoven hos målgruppen • Urval och analys av innovativt innehåll för att möta dessa behov, och analys av möjligheterna till överföring • Integration (eller certifiering) av innehållet i utbildningssystem och -arbetsätt på europeisk, nationell, regional, lokal nivå och/eller på sektorsnivå. <p>Detta innebär att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innehållet ska anpassas efter utbildningssystemen, kulturen samt efter behoven inom målgruppen (uppdatering av produkten o.s.v.) • Innehållet ska överföras till nya sociokulturella och språkliga sammanhang • Innehållet ska användas i nya sektorer eller målgrupper, inklusive tester i offentliga eller privata utbildningsstrukturer
Vilka omfattas?	<p>Alla inom yrkesutbildning (dock inte inom högre yrkesinriktad utbildning), samt inrättningar och organisationer vars arbete underlättar sådan yrkesutbildning, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av sektorsprogrammet Leonardo da Vinci • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare, andra handelsorganisationer och sektorsorganisationer • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande • Organisationer inom högre yrkesinriktad utbildning kan delta i projekten, men resultaten ska inte riktas mot målgrupper inom högre yrkesinriktad utbildning • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010. På webbplatsen för det nationella programkontoret finns information om nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA2
Kod för ansökningsblankett:	MP TOI
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 år
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på de nationella programkontorens hemsida.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Det maximala EU-bidraget är 75 % av de stödberättigande kostnaderna.

BEDÖMNINGSG- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	1. Arbetsprogrammets kvalitet
	Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne. Rätt metoder för att uppnå målen har valts ut och arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	2. Innovativ karaktär
	Projektets syfte är att lösa tydligt definierade behov inom de identifierade målgrupperna, genom att ta fram innovativa lösningar inom utbildning och kompetensutveckling. Dessa lösningar ska vara resultatet av anpassning och överföring av innovativa arbetsätt som redan används i andra länder eller sektorer.
	3. Konsortiets kvalitet
	Konsortiet sammanför alla de färdigheter och kompetenser som krävs för att utföra arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	4. Europeiskt mervärde
	Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete visas tydligt.
	5. Förhållandet mellan kostnader och fördelar
	Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
6. Relevans	
Bidragsansökan visar tydligt att projektet ryms inom något av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag. Resultaten är relevanta för de specifika, operativa och bredare målen för programmet.	
7. Genomslag/effekt	
Effekten på arbetssätt och system inom yrkesutbildning förutses bli betydande.	
8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)	
De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.	
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Nyskapande utvecklingsprojekt
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Multilaterala nyskapande utvecklingsprojekt inom Leonardo da Vinci är transnationella samarbetsprojekt som syftar till att förbättra kvaliteten i utbildningssystem genom utveckling av innovativt innehåll, metoder och procedurer för yrkesutbildning. Innovation kan vara att göra nya saker, eller att hitta nya sätt att göra välbekanta saker. För nyskapande utvecklingsprojekt innebär detta att något nytt utvecklas (innehåll, metoder, procedurer o.s.v.) som ett slutresultat av projektet: en ny lösning som hjälper flera länder att hantera en gemensam utmaning inom yrkesutbildning som det tidigare inte har funnits någon lösning för.</p> <p>Projekt av den här typen ska utgöra ett sätt att förbättra kvalitet och att främja innovation inom yrkesutbildning. Båda dessa syften ska integreras i projektförslaget på ett sådant sätt att alla verktyg, metoder eller koncept och/eller konkreta material som utvecklas under projektet kan användas i, eller anpassas efter, föränderliga miljöer och sammanhang.</p> <p>Följande principer gäller för implementering av nyskapande utvecklingsprojekt inom Leonardo da Vinci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU-stödet är avsett för produktion av konkreta material, produkter, metoder och arbetsätt inom yrkesutbildning och yrkesvägledning, inte för utbildningsaktiviteter • Den innovativa dimensionen i ett projekt ska i förslaget placeras i ett sammanhang och kopplas till behov hos en eller flera målgrupper, eller till ett problem som ska lösas • Innovationsutvecklingen kan gälla såväl institutionella sammanhang och formella, informella eller icke-formella arbetsätt som initiativ som främjas på lokal eller regional nivå eller sektorsnivå • För att få maximal nytta av resultaten på europeisk nivå bör man ta hjälp av de expertkunskaper och erfarenheter som finns inom de olika europeiska organ och/eller andra kvalificerade organisationer som arbetar inom området • Valorisation/nyttiggörande (= spridning och användning av resultat) måste vara en väl integrerad del av arbetsprogrammet för projektet, för att resultaten ska komma till största möjliga nytta och för att möjliggöra feedback så att produkten, materialet, arbetsättet eller metoden kan anpassas och överföras • När resultatet av projektet sprids och används ska den europeiska dimension förstärkas genom att materialet, produkterna, metoderna och arbetsätten för yrkesutbildning och yrkesvägledning görs tillgängliga på samtliga partners språk, så långt det är möjligt
Vilka omfattas?	<p>Alla inom yrkesutbildning (dock inte inom högre yrkesinriktad utbildning), samt inrättningar och organisationer vars arbete underlättar sådan yrkesutbildning, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av sektorsprogrammet Leonardo da Vinci • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare, andra handelsorganisationer och sektorsorganisationer • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande • Organisationer inom högre yrkesinriktad utbildning kan delta i projekten, men resultaten ska inte riktas mot målgrupper inom högre yrkesinriktad utbildning • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer • Universitet och högskolor
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP DOI
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 år
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	

Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.	
Maximalt bidrag (€):	200 000/år, och maximalt 400 000 € för hela projektperioden	
Kommentarer om finansiering:	Det maximala EU-bidraget är 75 % av de stödberättigande kostnaderna.	
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN		
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.		
Valbarhetskriterier		
Allmänna valbarhetsregler:		
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.		
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.		
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.	
Minsta antal länder:	3	
Minsta antal partner:	3	
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.	
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Programdelens syftet är att bidra med något nytt vad gäller utbildningsmöjligheter, utveckling av kunskaper/färdigheter, tillgång till information o.s.v, och/eller att skapa lösningar på faktiska, identifierade behov hos målgrupperna. Detta kan åstadkommas genom att utveckla en helt ny lösning som inte redan finns i något av de länder som deltar i Programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.</p>	
AVTALSFÖRFARANDE		
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni	
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September	
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober	

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	MULTILATERALA NÄTVERK
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Temanätverk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med temanätverk inom Leonardo da Vinci är att stärka kopplingarna mellan de olika aktörer som arbetar med yrkesutbildning samt att förbättra kvaliteten, förstärka den europeiska dimensionen och öka tillgängligheten för aktiviteter eller frågor av allmänt intresse inom yrkesutbildning och teoretiskt inriktad utbildning.</p> <p>Temanätverk inom Leonardo da Vinci ska framför allt syfta till följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att samla, sammanfatta och bygga vidare på europeiska expertkunskaper och innovativa arbetssätt • Att förbättra analysen av och förmågan att förutse efterfrågade färdigheter • Att sprida nätverkets arbete och projektresultat i lämpliga sammanhang i hela EU. <p>Målen med Leonardo da Vinci-nätverk är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt inom den här programdelen ska underlätta samarbete mellan aktörer inom yrkesutbildning, företag, ekonomiska sektorer, arbetsmarknadens parter och utbildningsorganisationer på sektorsbasis • Att identifiera trender och efterfrågade färdigheter inom det här området, och förbättra den förväntade nyttan med yrkesutbildningsprogram • Resultaten av arbete som utförts genom transnationella nätverk av den här typen ska publiceras i relevanta kanaler för att främja innovation och transnationellt samarbete inom yrkesutbildning. <p>Följande principer gäller för implementering av temanätverk inom Leonardo da Vinci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomföra ett arbetsprogram inom ett angivet ämnesområde (den här principen innebär att EU-bidraget beviljas för implementering av arbetsprogrammet och relaterade aktiviteter, och inte för att själva nätverket bildas) • Se till att nätverkets aktiviteter inte begränsas till den avtalsenliga perioden (redan från början ska varje nätverk formulera en strategi för att aktiviteterna inom nätverket ska kunna fortsätta även efter den EU-finansierade perioden) • Alla projektförslag ska också innehålla en beskrivning av hur nätverket kan utvidgas som utgår ifrån de inledande resultaten, med en plan för att hitta och engagera nya potentiella partner. <p>Partnerskapet ska innefatta flera olika typer av aktörer som kan bidra till målen för projektet. Det kan t.ex. vara lokala myndigheter, handelskammare, handelsorganisationer för arbetsgivare och arbetstagarer (arbetsmarknadens parter), företag, inklusive små och medelstora sådana, icke-statliga organisationer samt forsknings- och yrkesutbildningscentra inklusive universitet.</p> <p>Att involvera politiska beslutsfattare från t.ex. lokala och regionala myndigheter ger en stabilare grund för partnerskapet.</p> <p>Syftet med den här programdelen är inte enbart att skapa nya nätverk. Medlemmar i befintliga nätverk (inom yrkesutbildning) kan välja att skapa nya nätverk för att arbeta med kompletterande frågor, eller använda sina kombinerade expertkunskaper inom nya områden.</p>
Vilka omfattas?	<p>Alla inom yrkesutbildning (dock inte inom högre yrkesinriktad utbildning), samt inrättningar och organisationer vars arbete underlättar sådan yrkesutbildning, t.ex.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av sektorsprogrammet Leonardo da Vinci; • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare; • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare och andra handelsorganisationer; • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande; • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå; • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande; • Organisationer inom högre yrkesinriktad utbildning kan delta i projekten, men resultaten ska inte riktas mot målgrupper inom högre yrkesinriktad utbildning • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer • Universitet och högskolor;
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
	Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	TN
	Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009

Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 år
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	200 000/år
Kommentarer om finansiering:	Det maximala EU-bidraget är 75 % av de stödberättigande kostnaderna.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
Minsta antal länder:	Inga
Minsta antal partner:	5
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats. När det gäller förnyande av multilaterala nätverk beaktas också kvaliteten på tidigare arbete i nätverket.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	LEONARDO DA VINCI
Kategori	KOMPLETTERANDE ÅTGÄRDER
Programdel	LEONARDO DA VINCI: Kompletterande åtgärder
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med projekt inom programdelen Kompletterande åtgärder är att främja målen och resultaten för Leonardo da Vinci-projekt.</p> <p>Det innebär att projekten kan innefatta kommunikationsaktiviteter, tematisk uppföljning av projekt och spridning och användning av projektresultat. Exempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informations- och kommunikationsaktiviteter för att främja och förbättra tillgängligheten för aktiviteter och resultat inom varje program; • "Tematisk" uppföljning av pågående projekt som arbetar med liknande temaområden, t.ex. anordnande av möten för utbyte av erfarenheter, publicering av uppdaterade projektkompendier och mer systematisk bedömning av projektresultat för att de bästa resultaten ska kunna spridas och användas på ett mer effektivt sätt • Att samla och tillhandahålla information om projektresultat, bland annat genom att utveckla gemensamma databaser • Att stödja konferenser och evenemang för spridning och användning som sammanför projekt och möjliga användare inom den aktuella sektorn, med särskilt fokus på att främja överföring och implementering av projektresultat hos nya användare, och samordning med utbildningssystem och -arbetssätt.
Vilka omfattas?	<p>Alla inom yrkesutbildning (dock inte inom högre yrkesinriktad utbildning), samt inrättningar och organisationer vars arbete underlättar sådan yrkesutbildning, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som erbjuder utbildningsmöjligheter inom de områden som täcks av sektorsprogrammet Leonardo da Vinci • Sammanslutningar och representanter för alla som arbetar med yrkesutbildning, inklusive sammanslutningar för praktikanter, föräldrar och lärare • Företag, arbetsmarknadens parter och andra representanter från arbetslivet, inklusive handelskammare, andra handelsorganisationer och sektorsorganisationer • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande • Organ som ansvarar för system och policyer som rör någon aspekt av livslångt lärande samt yrkesutbildning på lokal, regional eller nationell nivå • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande • Organisationer inom högre yrkesinriktad utbildning kan delta i projekten, men resultaten ska inte riktas mot målgrupper inom högre yrkesinriktad utbildning • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	AM
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	inga
Längsta varaktighet:	1 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Det maximala EU-bidraget är 75 % av de stödberättigande kostnaderna.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.

valbarhetsregler:	Inga
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MOBILITET
Programdel	GRUNDTVIG: Förberedande besök
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med aktiviteten är att hjälpa organisationer som vill upprätta ett partnerskap för lärande, ett volontärprojekt för äldre, ett multilateralt samarbetsprojekt, ett nätverk eller ett projekt för kompletterande åtgärder inom Grundtvig att komma i kontakt med lämpliga partner och utveckla en arbetsplan för att förbereda en ansökningsblankett för projektet/partnerskapet/nätverket.</p> <p>Alla organisationer som vill skapa en samarbetsaktivitet av det här slaget kan ansöka om ett bidrag för att organisationens personal ska kunna göra förberedande besök. Det förberedande besöket ska vara utformat på något av följande sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som ett besök hos en partnerinrättning i ett annat land, som också deltar i programmet för livslångt lärande; - i form av deltagande i ett kontaktseminarium för partner som ordnas av ett nationellt programkontor. <p>Detaljerad information om seminarierna kan begäras från de nationella programkontoren.</p> <p>Under förberedande besök kan potentiella partner mötas för att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiera syften, mål och metoder för ett framtida partnerskap, projekt eller nätverk; • definiera roller, ansvarsområden och uppgifter och fördela dem bland de partner som ska utveckla partnerskapet, projektet eller nätverket; • utveckla en arbetsplan för att utveckla det planerade partnerskapet, projektet eller nätverket, inklusive metoder för uppföljning, utvärdering och spridning; • fylla i en gemensam ansökan.
Vilka omfattas?	<p>Enskilda personer som arbetar inom en inrättning/organisation som vill upprätta ett partnerskap för lärande, ett volontärprojekt för äldre, ett multilateralt samarbetsprojekt, ett nätverk eller ett projekt för kompletterande åtgärder inom Grundtvig.</p> <p>Vanligtvis utfärdas endast bidrag för en person per besök, men i undantagsfall kan bidrag utfärdas till två personer från samma inrättning som gör ett förberedande besök tillsammans. Endast ett besök per potentiellt projekt eller partnerskap finansieras. Ansökningar gällande förberedande besök ogiltigförklaras så snart en ansökan för det aktuella projektet/partnerskapet har skickats in.</p>
Vilka kan ansöka?	Inrättningar/organisationer som vill upprätta ett partnerskap för lärande, ett volontärprojekt för äldre, ett multilateralt samarbetsprojekt, ett nätverk eller ett projekt för kompletterande åtgärder inom Grundtvig.
PRIORITERINGAR	Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för förberedande besök inom Grundtvig. Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PV
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 dag
Längsta varaktighet:	5 dagar
Kommentar om varaktighet:	Alla aktiviteter ska inledas tidigast 1 januari 2009 och måste avslutas senast 30 april 2010.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Ej tillämpligt
Kommentarer om finansiering:	Inga kommentarer
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	

Specifika valbarhetsregler:	Ansökningar får endast skickas in av organ som är juridiska personer och som är kvalificerade för att skicka in ansökningar om partnerskap för lärande, volontärprojekt för äldre, multilaterala projekt, nätverk eller projekt för kompletterande åtgärder inom Grundtvig. Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella ytterligare nationella krav.	
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt	
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt	
Kommentarer om deltagare:	Läs mer under "Vilka omfattas?" och "Vilka kan ansöka?" ovan.	
Tilldelningskriterier	1. Innehåll och varaktighet	
	Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig.	
	2. Relevans	
	Det finns tydliga kopplingar mellan aktiviteterna och strategin för den sökandes heminrättning, det föreslagna partnerskapet/projektet/nätverket och syftet och innehållet i det förberedande besöket.	
AVTALSFÖRFARANDE		
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen		Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare		Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten		Se webbplatsen för det nationella programkontoret

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MOBILITET
Programdel	GRUNDTVIG: Besök och utbyten för personal inom vuxenutbildning
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med den här programdelen är att förbättra kvaliteten på vuxenutbildning i bredast möjliga mening – formell, icke-formell eller informell – genom att hjälpa nuvarande eller kommande personal som arbetar inom det här området, eller personer som arbetar med fortbildning av sådan personal, att genomföra ett arbetsrelaterat besök i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, och som inte är det land där personalen bor eller arbetar. På så sätt uppmuntras deltagarna till en bredare förståelse för vuxenutbildning i Europa och, beroende på syftet med resan, att förbättra sina praktiska färdigheter i undervisning, coaching, rådgivning eller ledning, och/eller att stödja arbetet vid vårdorganisationen genom att bidra med expertkunskaper inom undervisning, ledning eller andra relaterade aktiviteter.</p> <p>Besökets längd varierar beroende på syftet, men den maximala längden är tre månader (besök som varar längre än tre månader är vanligtvis kvalificerade för stöd inom programdelen "Grundtvig: Assistentkap" – läs mer på sidan om denna programdel i den här handboken).</p> <p>Besöken kan genomföras av enskilda personer eller, om det är lämpligt för den aktuella typen av besök, av mindre grupper (en separat ansökan måste i så fall skickas in för varje deltagare). Besöken kan vara enkelriktade eller genomföras som en del av ett utbyte mellan organisationer. Ett bidrag kan tilldelas för besök till flera olika organisationer, om detta är tillämpligt.</p> <p>För att bidrag ska beviljas för ett besök måste detta vara relevant för den sökandes yrkesmässiga aktiviteter inom någon aspekt av vuxenutbildning. Aktiviteterna kan till exempel handla om följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att genomföra ett undervisningsuppdrag för en organisation som arbetar med vuxenutbildning; • Att studera olika aspekter av vuxenundervisning/vuxnas lärande i värdlandet, t.ex: innehållet i och presentationen av vuxenutbildning (kursinnehåll och undervisningsmetoder), metoder för att öka tillgängligheten för vuxenutbildning, ledning av vuxenutbildning (styrning på lokal och regional nivå, administration och ledarskap inom organisationer, budgetering, kvalitetssäkring o.s.v.), stödtjänster som rådgivning och vägledning, utveckling av samhällsbaserade program för vuxenutbildning o.s.v.; • Att studera och/eller bidra med expertkunskaper om system-/policyrelaterade aspekter av vuxenutbildning, inklusive alla typer av strategiska frågor, finansieringsmodeller, utveckling av indikatorer och riktmärkning o.s.v. • Att genomgå mindre formella typer av utbildning för personal inom vuxenutbildning, till exempel en period med "jobbskuggning" (observation) hos en organisation som arbetar med vuxenutbildning eller en offentlig eller icke-statlig organisation som arbetar med vuxenutbildning (bidrag för formella fortbildningskurser tilldelas under programdelen "Grundtvig: Fortbildning för personal inom vuxenutbildning" – läs mer på sidan om denna programdel i den här handboken); • Att delta i en konferens eller ett seminarium, om detta bevisligen medför ett stort mervärde för den sökande och därigenom för hans/hennes organisation, inklusive de europeiska konferenser som rör Grundtvig-partnerskap för lärande. <p>Besök av det här slaget kan, som en bieffekt, leda till framtida samarbete mellan deltagarens organisation och den/de organisation(-er) som han/hon besöker. Om upprättande av ett sådant samarbete är huvudsyftet med besöket, ska ansökan i stället skickas in under programdelen "Förberedande besök".</p>
Vilka omfattas?	Lärare och annan personal som arbetar med vuxenutbildning, personer som arbetar med fortbildning av sådan personal, lärare (eller annan personal som tidigare arbetat med vuxenutbildning) som arbetat inom andra yrken en period men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning, nyexaminerade med examen inom vuxenutbildning/andragogik samt studenter på avancerad nivå som studerar för att uppnå en sådan examen (läs mer under "Specifika valbarhetsregler" nedan).
Vilka kan ansöka?	Enskilda personer som hör till någon av de kategorier som anges under "Specifika valbarhetsregler" nedan. Ansökan skickas vanligtvis via deras heminrättning, som måste vara en juridisk person. Om ingen sådan heminrättning finns (detta kan t.ex. gälla för lärare/andra personer som har arbetat inom andra yrken men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning) kan ansökan skickas direkt till det nationella programkontoret för den sökande.
PRIORITERINGAR	Den sökande bör läsa på webbplatsen för det nationella programkontoret i respektive land för att kontrollera om det finns nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå under 2009 för besök och utbyten för personal inom vuxenutbildning inom Grundtvig.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	IMBExh
Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.	
Sista ansökningsdatum:	Se webbplatsen för det nationella programkontoret

Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 dag (för vissa typer av aktiviteter)
Längsta varaktighet:	12 veckor
Kommentar om varaktighet:	Alla aktiviteter måste avslutas senast 30 april 2010.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	Konferens- eller seminarieavgifter: Ett bidrag kan beviljas på grundval av verkliga kostnader, upp till maximalt 150 € per dag. Pedagogiska, språkliga och kulturella förberedelser: Ett bidrag kan beviljas i form av en klumpsumma om maximalt 500 € per deltagare. Kontakta det nationella programkontoret för information om särskilda regler för ytterligare finansiering för sökande med särskilda behov.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika	

valbarhetsregler:	<p>1) Enskilda sökanden måste vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande; - medborgare i andra länder, förutsatt att de antingen är permanent bosatta eller registrerade som statslösa personer med flyktingstatus i ett land som deltar i programmet. <p>2) Enskilda sökanden måste vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personer i någon fas av en yrkeskarriär som redan arbetar deltid eller heltid inom någon del av vuxenutbildningssektorn (formell, icke-formell eller informell), inklusive såväl frivilligarbetare som formellt anställda. Detta innefattar framför allt: <ul style="list-style-type: none"> o Lärare/utbildare inom vuxenutbildning i bredast möjliga mening (formell, icke-formell eller informell) o Rektorer och ledningspersonal/administrativ personal i organisationer som direkt eller indirekt arbetar med att tillhandahålla vuxenutbildning o Personal som arbetar med interkulturell vuxenutbildning eller med invandrargrupper, resande, personer som reser på grund av yrket och etniska grupper o Personal som arbetar med vuxna med särskilda utbildningsbehov o Personer som arbetar med vuxna i riskgrupper o Studie- eller yrkesvägledare o Personal som arbetar med vuxenutbildning vid lokala eller regionala myndigheter, inklusive tillsynsmyndigheter - Personer som arbetar med fortbildning av personal inom vuxenutbildning - Lärare och annan personal (se ovan) som arbetat inom andra yrken men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning - Personer som har tagit en examen som leder till en karriär inom vuxenutbildning och som avser att inleda eller återvända till arbete inom vuxenutbildning - Personer som återvänder till att arbeta med vuxenutbildning från andra arbetsmarknadssituationer (annat arbete, pension, föräldraledighet o.s.v.) - Studenter som har genomfört minst två studieår som leder till en examen eller likvärdig kvalifikation inom vuxenutbildning/andragogik, eller som är registrerade för studier på magisternivå inom det här området - Andra typer av utbildningspersonal (enligt urval av nationella myndigheter). <p>För personer som återvänder till att arbeta med vuxenutbildning efter att ha arbetat med något annat eller från en annan arbetsmarknadssituation kan det nationella programkontoret ge företräde till sökanden som kan visa att de mycket snart ska börja arbeta inom vuxenutbildning.</p> <p>3) Den/de organisation(-er) eller det/de evenemang som ska besökas måste finnas i ett land (eller flera länder) som deltar i programmet för livslångt lärande, och som inte är det/de land/länder där sökanden bor och/eller arbetar. Alla ansökningar ska innehålla bekräftelse(-r) från den/de organisation(-er) som ska besökas om att de kan ta emot besökaren.</p> <p>4) Det sändande landet och/eller värdlandet måste vara ett EU-medlemsland, förutom i de fall där syftet med besöket är att delta i en konferens eller ett seminarium som innefattar deltagare från flera europeiska länder.</p> <p>5) Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Läs mer under "Vilka omfattas?" och "Vilka kan ansöka?" ovan.
Tilldelningskriterier	<p>1. Europeiskt mervärde Besöksaktiviteten utomlands kommer att ha positiva effekter som inte kan uppnås med liknande aktiviteter i det land där den sökande bor/arbetar.</p> <p>2. Innehåll och varaktighet Programmet för besöket är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig.</p> <p>3. Genomslag/effekt och relevans Det ska vara tydligt att den sökande kommer att kunna dra nytta av erfarenheten i sin personliga och yrkesmässiga utveckling (och att – i tillämpliga fall – hans/hennes organisation kommer att kunna dra nytta av den sökandes nyförvärvade insikter/kunskaper/kompetenser), och/eller att organisationen/organisationerna som ska besökas kan ha stor nytta av den sökandes expertkunskaper.</p>

AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Se webbplatsen för det nationella programkontoret

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MOBILITET
Programdel	GRUNDTVIG: Assistentskap
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med den här programdelen är att ge nuvarande eller kommande personal som arbetar med vuxenutbildning – formell, icke-formell eller informell sådan – möjlighet att tillbringa en period om 12–45 veckor (se nedan) som Grundtvig-assistent för en organisation som arbetar med vuxenutbildning i ett annat europeiskt land som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>Målet med aktiviteten är att ge deltagarna möjligheter till fördjupad förståelse av den europeiska dimensionen inom vuxnas lärande, förbättrade kunskaper i främmande språk samt om andra europeiska länder och deras utbildningssystem, och att förbättra deras yrkesmässiga och interkulturella kompetens.</p> <p>Assistenten kan bland annat bidra inom följande arbetsuppgifter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hjälp för att underlätta lärande eller inom någon del av ledningsarbete för vuxenutbildning • stöd till vuxna med särskilda utbildningsbehov • att tillhandahålla information om assistentens ursprungland och bistå vid undervisning i assistentens modersmål • introducera eller förstärka den europeiska dimensionen på värdinrättningen • initiera, utveckla och ge stöd vid implementering av projekt. <p>Assistenten ska arbeta helt integrerat i det vardagliga arbetet inom värdorganisationen. Assistentkap är öppna för all personal inom vuxenutbildning, vilket gör att erfarenhetsnivåerna och tjänsteåldern för deltagarna kan variera kraftigt. Beroende på sin specifika profil kan en assistent antingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inta en huvudsakligen underordnad roll hos värdorganisationen och bistå vid olika undervisnings- eller ledningsaktiviteter; • ta hela ansvaret för en eller flera kurser, eller någon specifik del av ledningsarbetet inom värdorganisationen (sådana fall kallas expertassistentkap). <p>Innan en sökande skickar en ansökan om ett assistentkap ska han/hon ha bestämt hos vilken värdorganisationen assistentkapet ska genomföras. Ansökningen måste innehålla bekräftelse från organisationen om att assistenten kan tas emot där.</p> <p>En organisation som vill vara värd för en assistent under kommande år kan registrera sig i den europeiska databas som har gjorts tillgänglig för detta syfte. Mer information kan begäras från det nationella programkontoret.</p> <p>Alla assistenter måste vara kopplade till en specifik värdorganisation under sitt assistentkap. Assistenten kan dock genomföra aktiviteter vid flera värdorganisationer, antingen för att ge ökad variation i arbetet eller för att uppfylla specifika behov hos andra, närliggande organisationer för vuxenutbildning.</p> <p>Assistenten väljs ut av det nationella programkontoret i sitt hemland. De får ett bidrag för kostnader för resa och uppehälle. Grundtvig-assistentkap tilldelas vanligtvis inte mer än en gång till samma person under en treårsperiod.</p>
Vilka omfattas?	Lärare och annan personal som arbetar med vuxenutbildning, personer som arbetar med fortbildning av sådan personal, lärare (eller annan personal som tidigare arbetat med vuxenutbildning) som arbetat inom andra yrken en period men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning, nyexaminerade med examen inom vuxenutbildning/andragogik samt studenter på avancerad nivå som studerar för att uppnå en sådan examen (läs mer under "Specifika valbarhetsregler" nedan).
Vilka kan ansöka?	Ansökningar kan skickas in av alla enskilda personer som uppfyller de valbarhetskriterier som nämns i det här avsnittet.
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för Grundtvig-assistentkap.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	iMBass
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	12 veckor
Längsta varaktighet:	45 veckor
Kommentar om varaktighet:	Inga

FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	Pedagogiska, språkliga och kulturella förberedelser: Ett bidrag kan beviljas i form av en klumpsumma om maximalt 500 € per deltagare. Bidraget täcker kostnader för resa och uppehälle. I de fall där detta är lämpligt kan ytterligare bidrag tilldelas för språkliga förberedelser och/eller andra introduktionskurser (läs mer i del I av den här handboken). Kontakta det nationella programkontoret för information om särskilda regler för ytterligare finansiering för sökande med särskilda behov.
BEDÖMNINGSG- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökningar kan skickas in av enskilda personer.</p> <p>1) Enskilda sökanden måste vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande; - medborgare i andra länder, förutsatt att de antingen är permanent bosatta eller registrerade som statslösa personer med flyktingstatus i ett land som deltar i programmet. <p>2) Enskilda sökanden måste vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personer i någon fas av en yrkeskarriär som redan arbetar deltid eller heltid inom någon del av vuxenutbildningssektorn (formell, icke-formell eller informell), inklusive såväl frivilligarbetare som formellt anställda. Detta innefattar framför allt: <ul style="list-style-type: none"> o Lärare/utbildare inom vuxenutbildning i bredast möjliga mening (formell, icke-formell eller informell) o Rektorer och ledningspersonal/administrativ personal i organisationer som direkt eller indirekt arbetar med att tillhandahålla vuxenutbildning o Personal som arbetar med interkulturell vuxenutbildning eller med invandrargrupper, resande, personer som reser på grund av yrket och etniska grupper o Personal som arbetar med vuxna med särskilda utbildningsbehov o Personer som arbetar med vuxna i riskgrupper o Studie- eller yrkesvägledare o Personal som arbetar med vuxenutbildning vid lokala eller regionala myndigheter, inklusive tillsynsmyndigheter - Personer som arbetar med fortbildning av personal inom vuxenutbildning - Lärare och annan personal (se ovan) som arbetat inom andra yrken men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning - Personer som har tagit en examen som leder till en karriär inom vuxenutbildning och som avser att inleda eller återvända till arbete inom vuxenutbildning - Personer som återvänder till att arbeta med vuxenutbildning från andra arbetsmarknadssituationer (annat arbete, pension, föräldraledighet o.s.v.) - Studenter som har genomfört minst två studieår som leder till en examen eller likvärdig kvalifikation inom vuxenutbildning/andragogik, eller som är registrerade för studier på magisternivå inom det här området - Andra typer av utbildningspersonal (enligt urval av nationella myndigheter). <p>För personer som återvänder till att arbeta med vuxenutbildning efter att ha arbetat med något annat eller från en annan arbetsmarknadssituation kan det nationella programkontoret ge företräde till sökanden som kan visa att de mycket snart ska börja arbeta inom vuxenutbildning.</p> <p>3) Den organisation där assistentskapet ska genomföras måste finnas i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, och som inte är det land där sökanden bor och/eller arbetar. Ansökningen måste innehålla bekräftelse från organisationen om att assistenten kan tas emot där.</p> <p>4) Det sändande landet och/eller värdlandet måste vara medlem i EU.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Läs mer under "Vilka omfattas?" och "Vilka kan ansöka?" ovan.
Tilldelningskriterier	1. Mobilitetsaktivitetens kvalitet (assistentskap)

	Assistenten tillhandahåller en övertygande motivering om hur han/hon kan bidra till arbetet vid vårdinrättningen och det omgivande samhället.
	2. Genomslag/effekt och relevans
	Den förväntade effekten på assistentens personliga och yrkesmässiga kompetens, inklusive språkliga och interkulturella fördelar, definieras tydligt av den ansökande assistenten. Assistentens aktiviteter är relevanta för arbetet inom vårdorganisationen.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Maj
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juni
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MOBILITET
Programdel	GRUNDTVIG: Fortbildning för personal inom vuxenutbildning
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med den här programdelen är att förbättra kvaliteten på det livslånga lärandet genom att ge personer som arbetar med vuxenutbildning (i bredast möjliga mening), eller med fortbildning av sådana personer, möjlighet att genomgå en utbildningskurs i ett annat land än det där de vanligtvis bor eller arbetar. På så sätt uppmuntras deltagarna att förbättra sina praktiska färdigheter inom undervisning/vägledning/rådgivning/ledning, och att skaffa en bredare förståelse för vuxenutbildning i Europa. Utbildningskursen måste ha ett tydligt europeiskt fokus vad gäller urval av utbildare och deltagare.</p> <p>Obs! Bidrag för mer informell utbildning, t.ex. en praktik- eller observationsperiod inom en organisation för vuxenutbildning eller en offentlig eller icke-statlig organisation som arbetar med vuxenutbildning ("jobbskuggning"), kan sökas inom programdelen Grundtvig: Besök och utbyten för personal inom vuxenutbildning (läs mer på sidan om denna programdel i den här handboken).</p> <p>För att bidrag ska beviljas för en fortbildningsaktivitet måste denna vara relevant för den sökandes yrkesmässiga aktiviteter inom någon aspekt av vuxenutbildning – formell, icke-formell eller informell. Aktiviteten kan till exempel handla om följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innehållet i och presentationen av vuxenutbildning, framför allt kursinnehåll och undervisningsmetoder; • Tillgängligheten för utbildningsmöjligheter för vuxna, framför allt för missgynnade grupper; • Ledning av vuxenutbildning, inklusive styrning på lokal och regional nivå, administration, kvalitetssäkring, stödtjänster som rådgivning och vägledning, utveckling av samhällsbaserade program för vuxenutbildning o.s.v.; • system-/policyrelaterade aspekter av vuxenutbildning, inklusive alla typer av strategiska frågor, finansieringsmodeller, utveckling av samarbete mellan utbildningsanordnare inom utbildningsregioner, indikatorer och riktmärkning o.s.v. <p>Bidrag tilldelas endast för deltagande i utbildning som är lämplig för att den sökande ska uppnå sina definierade utbildningsmål, som ska vara i enlighet med tillämpliga kvalitetskriterier och innebära ett mervärde tack vare den europeiska dimensionen i den föreslagna kursen, jämfört med utbildning i den sökandes hemland.</p> <p>I Grundtvig-kurskatalogen, som är en onlinedatabas med utbildningsaktiviteter, kan sökanden hitta kurser som är kvalificerade för finansiering inom den här programdelen och som passar deras fortbildningsbehov: http://ec.europa.eu/education/trainingdatabase/ Sökanden kan också välja en kurs/aktivitet som inte finns med i databasen, förutsatt att den uppfyller alla nödvändiga kriterier. Detta avgörs av det tillämpliga nationella programkontoret.</p> <p>På webbplatsen för Grundtvig-kurskatalogen som anges ovan finns också information för organisationer som vill registrera en kurs i katalogen.</p>
Vilka omfattas?	Lärare och annan personal som arbetar med vuxenutbildning, personer som arbetar med fortbildning av sådan personal, lärare (eller annan personal som tidigare arbetat med vuxenutbildning) som arbetat inom andra yrken en period men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning, samt nyexaminerade med examen inom vuxenutbildning/andragogik (läs mer under "Specifika valbarhetsregler" nedan).
Vilka kan ansöka?	Enskilda personer som hör till någon av de kategorier som anges under "Specifika valbarhetsregler" nedan. Ansökan skickas vanligtvis via deras heminrättning, som måste vara en juridisk person. Om ingen sådan heminrättning finns (detta kan t.ex. gälla för lärare/andra personer som har arbetat inom andra yrken men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning) kan ansökan skickas direkt till det nationella programkontoret för den sökande.
PRIORITERINGAR	Den sökande bör läsa på webbplatsen för det nationella programkontoret i respektive land för att kontrollera om det finns nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå under 2009 för fortbildning för personal inom vuxenutbildning inom Grundtvig-programmet.
HUR ANSÖKER MAN?	Ansökningar ska skickas till det nationella programkontoret i det land där den sökande bor. Om den sökande arbetar i ett annat land än det land där han/hon är bosatt ska ansökan skickas till det nationella programkontoret i det land där den sökande arbetar.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	iMBinST
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	16 januari 2009
	30 april 2009
	15 september 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	Fem arbetsdagar
Längsta varaktighet:	6 veckor

Kommentar om varaktighet:	Om ansökan skickas in senast 16/1 2009 får fortbildningsaktiviteten inledas tidigast 1 april 2009 Om ansökan skickas in senast 30/4 2009 får fortbildningsaktiviteten inledas tidigast 1 september 2009 Om ansökan skickas in senast 15/9 2009 får fortbildningsaktiviteten inledas tidigast 1 januari 2010 Alla fortbildningsaktiviteter måste avslutas senast 30 april 2010.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	Kursavgifter: Ett bidrag kan beviljas på grundval av verkliga kostnader, upp till maximalt 150 € per dag. Språkliga förberedelser: Ett bidrag kan beviljas – se avsnitt 4 C.C (Övriga kostnader) i del I av handboken. (Obs! Bidrag för språkliga förberedelser beviljas inte om fortbildningsaktiviteten uteslutande eller till större delen syftar till att förbättra språkkunskaper.) Kontakta det nationella programkontoret för information om särskilda regler för ytterligare finansiering för sökande med särskilda behov.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken. Valbarhetskriterier Allmänna valbarhetsregler: De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken. Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika	

valbarhetsregler:	<p>1) Enskilda sökanden måste vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande; - medborgare i andra länder, förutsatt att de antingen är permanent bosatta eller registrerade som statslösa personer med flyktingstatus i ett land som deltar i programmet. <p>2) Enskilda sökanden måste vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personer i någon fas av en yrkeskarriär som redan arbetar deltid eller heltid inom någon del av vuxenutbildningssektorn (formell, icke-formell eller informell), inklusive såväl frivilligarbetare som formellt anställda. Detta innefattar framför allt: <ul style="list-style-type: none"> o Lärare/utbildare inom vuxenutbildning i bredast möjliga mening (formell, icke-formell eller informell) o Rektorer och ledningspersonal/administrativ personal i organisationer som direkt eller indirekt arbetar med att tillhandahålla vuxenutbildning o Personal som arbetar med interkulturell vuxenutbildning eller med invandrargrupper, resande, personer som reser på grund av yrket och etniska grupper o Personal som arbetar med vuxna med särskilda utbildningsbehov o Personer som arbetar med vuxna i riskgrupper o Studie- eller yrkesvägledare o Personal som arbetar med vuxenutbildning vid lokala eller regionala myndigheter, inklusive tillsynsmyndigheter - Personer som arbetar med fortbildning av personal inom vuxenutbildning - Lärare och annan personal (se ovan) som arbetat inom andra yrken men som nu återvänder till att arbeta med vuxenutbildning - Personer som har tagit en examen som leder till en karriär inom vuxenutbildning och som avser att inleda eller återvända till arbete inom vuxenutbildning - Personer som återvänder till att arbeta med vuxenutbildning från andra arbetsmarknadssituationer (annat arbete, pension, föräldraledighet o.s.v.) - Andra typer av utbildningspersonal (enligt urval av nationella myndigheter). <p>För personer som återvänder till att arbeta med vuxenutbildning efter att ha arbetat med något annat eller från en annan arbetsmarknadssituation kan det nationella programkontoret ge företräde till sökanden som kan visa att de mycket snart ska börja arbeta inom vuxenutbildning.</p> <p>3) Organisatören av kursen måste vara en organisation i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4) Den kurs som ansökan gäller ska äga rum i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande, där den sökande inte är bosatt och inte arbetar.</p> <p>5) Bidrag tilldelas endast för deltagande i "rena språkkurser", d.v.s. utbildning vars enda syfte är att utveckla kompetens i ett främmande språk, om den sökande uppfyller minst ett av följande villkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sökanden är en lärare som ansöker om utbildning i språk som används eller lärs ut i mindre grad (se ordlistan i del I i den här handboken); - sökanden undervisar i ett ämne som inte är språk, men undervisningen sker på ett främmande språk; - sökanden omskolar sig till lärare i främmande språk; - sökanden deltar i ett partnerskap för lärande inom Grundtvig och behöver utbildning i ett främmande språk för att genomföra detta arbete. <p>Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Se ovan
Tilldelningskriterier	<p>1. Europeiskt mervärde</p> <p>Utbildningsaktiviteten utomlands ska ha ett större potentiellt värde än motsvarande utbildning i den sökandes hemland. Det ska vara tydligt att den sökande kommer att kunna dra nytta av utbildningsaktiviteten i sin personliga och yrkesmässiga utveckling.</p> <p>2. Innehåll och varaktighet</p> <p>Programmet för mobilitetsaktiviteten är klart och tydligt, och varaktigheten är realistisk och lämplig.</p> <p>3. Genomslag/effekt och relevans</p> <p>Det finns ett tydligt samband mellan den valda utbildningsaktiviteten och den sökandes utbildningsbehov. Utbildningsaktiviteten kan förväntas ha en positiv effekt på den aktuella medarbetarens yrkesmässiga utveckling samt på hans/hennes arbetsplats/organisation.</p>

AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Se webbplatsen för det nationella programkontoret

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MOBILITET
Programdel	GRUNDTVIG: Workshops
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med den här programdelen är att ge vuxenstudenter möjlighet att delta i workshops (utbildningsevenemang och seminarier) som äger rum i ett annat europeiskt land som deltar i programmet för livslångt lärande. Det här är en helt ny form av mobilitet som erbjuds vuxenstudenter inom programmet för livslångt lärande/Grundtvig.</p> <p>I workshops sammanförs enskilda studenter eller små studentgrupper från flera olika länder i ett innovativt, multinationellt utbildningsevenemang som är relevant för studenternas personliga utveckling och utbildningsbehov. Studenterna uppmuntras också att aktivt dela sina kompetenser och insikter med andra. Varje workshop ska minst innefatta tio studenter, vanligtvis närmare 20. Fler än 20 studenter kan vara med, men Grundtvig-bidraget gäller endast för upp till 20 deltagare. Maximalt 1/3 av deltagarna får komma från samma land. Medborgare i det land där en workshop äger rum får delta, men de får ingen Grundtvig-finansiering och de får inte utgöra mer än 1/3 av det totala antalet deltagare i workshopen.</p> <p>Workshops kan anordnas kring valfritt ämne. Den ursprungliga förväntningen är dock att organisationer som anordnar workshops främst väljer bland följande ämnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ämnen som visuell konst, musik, kreativitet, räknefärdigheter, matematik, vetenskap och andra ämnen som inte är alltför beroende av kunskaper i främmande språk - språkinläring, framför allt för personer som vill bygga på sin grundkompetens (eller förbättra sin kompetens inom specialiserade områden) inom det språk som talas i det land där workshopen anordnas, framför allt om detta är ett språk som används eller lärs ut i mindre grad. - diskussionsgrupper om frågor av gemensamt europeiskt intresse, i syfte att stimulera ett större intresse för europeiska frågor bland den vuxna befolkningen - aktivt medborgarskap och interkulturell dialog. <p>Ansökningar om att anordna workshops om andra ämnen accepteras dock också.</p> <p>En katalog med godkända workshops är tillgänglig för att hjälpa potentiella studenter att hitta en utbildningsmöjlighet som är intressant för dem. Alla workshopanordnare förväntas dock marknadsföra workshopen så brett som möjligt, så snart den har godkänts, för att attrahera tillräckligt många studenter.</p> <p>Programdelen är öppen för alla inrättningar som vill anordna aktiviteter för vuxna studenter. Ansökningar om bidrag för att anordna en workshop ska skickas till det nationella programkontoret i det land där den anordnande organisationen finns, och workshopen måste också äga rum i det landet.</p> <p>Grundtvig-bidraget gäller både själva anordnandet av workshopen och för finansiering av studenternas deltagande, inklusive deras kostnader för resa och uppehälle.</p> <p>Vuxenstudenter som vill delta i en workshop ansöker (antingen individuellt eller i små grupper) direkt till organisatören för workshopen, som anordnar studenternas vistelse och betalar för resa och uppehälle. Lokala organisationer för vuxenutbildning kan hjälpa studenter att skriva ansökningar.</p> <p>Den anordnande organisationen väljer deltagare utifrån de riktlinjer som organisationen definierade i sin ansökan till det nationella programkontoret. Särskild vikt fästs vid att engagera studenter från missgynnade grupper, i de fall där detta är möjligt.</p>
Vilka omfattas?	Anordnande organisation: alla organisationer som är intresserade av att tillhandahålla utbildningsmöjligheter för vuxna av det här slaget. Studenter: vuxna personer från länder som deltar i programmet för livslångt lärande och som uppfyller de villkor som har angetts under "Specifika valbarhetskriterier" nedan. Deltagarna väljs ut av en godkänd anordnande organisation.
Vilka kan ansöka?	Anordnande organisation: en organisation som är en juridisk person och kan uppvisa kapacitet för att anordna en workshop på ett effektivt sätt. Studenter: vuxna personer från länder som deltar i programmet för livslångt lärande, oavsett om de redan deltar i vuxenutbildning eller inte, som uppfyller de villkor som har angetts under "Specifika valbarhetskriterier" nedan.
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för Grundtvig-workshops.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	iMBhost
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	20 februari -2009

Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	5 dagar
Längsta varaktighet:	10 dagar
Kommentar om varaktighet:	
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a & tabell 3a Avsnitt C (Övriga kostnader) i kapitel 4
Maximalt bidrag (€):	Se webbplatsen för det nationella programkontoret
Kommentarer om finansiering:	Pedagogiska, språkliga och kulturella förberedelser: Ett bidrag kan beviljas i form av en klumpsumma om maximalt 500 € per deltagare. Grundtvig-bidraget gäller både själva anordnandet av workshopen och för finansiering av studenternas deltagande, inklusive deras kostnader för resa och uppehälle. Bidraget betalas ut till den anordnande organisationen av det nationella programkontoret i det land där organisationen finns och där workshopen också anordnas. Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret. Kontakta det nationella programkontoret för information om särskilda regler för ytterligare finansiering för sökande med särskilda behov.
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan för att anordna en workshop måste skickas in av organ som är juridiska personer. Enskilda vuxenstudenter som ansöker om att delta i en workshop måste vara minst 18 år gamla, och vara något av följande: - medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande; - medborgare i andra länder, förutsatt att de antingen är permanent bosatta eller registrerade som statslösa personer med flyktingstatus i ett land som deltar i programmet. Ansökningsprocedur för vuxentstudenter som vill delta i en workshop: Ansökningarna ska skickas direkt till den organisation som anordnar workshopen, före den deadline som har angetts av organisationen. En kopia av ansökan ska också skickas till det nationella programkontoret i det land där studenten bor. Lokala organisationer för vuxenutbildning kan hjälpa studenter att skriva ansökningar. Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella ytterligare nationella krav.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Se ovan
Tilldelningskriterier	1. Workshopens kvalitet och relevans Målen för workshopen är tydliga och realistiska, och ämnet är relevant för en Grundtvig-workshop. Målen är därmed relevanta för de operativa målen för Grundtvig-programmet. Rätt metoder för att uppnå målen har valts ut. De pedagogiska och didaktiska arbetssätten beskrivs tydligt och klart. Workshopen ska innebära en stimulerande utbildningsupplevelse och bidra med något helt nytt vad gäller utbildningsmöjligheter, utveckling av färdigheter, tillgång till information o.s.v. för alla deltagande studenter. 2. Projektorganisationens kvalitet Arbetsuppgifterna är tydligt definierade. Arbetsprogrammet är lämpligt för att anordna en workshop av hög kvalitet inom den planerade tidsramen. Logistikarrangemangen för workshopen är tydliga och lämpliga för målgruppen (inklusive arrangemang för resor och logi för alla deltagare, samt för deltagare med särskilda behov). 3. Genomslag/effekt och europeiskt mervärde Fördelarna med att anordna en europeisk workshop är tydliga och väldefinierade. De planerade resultaten är relevanta och har en bevislig potentiell effekt på deltagarnas utbildningsupplevelse inom det aktuella ämnesområdet. Möjliga ytterligare fördelar och bieffekter beskrivs. Möjligheter att upprepa workshopen i framtiden, om den blir framgångsrik, beskrivs på ett övertygande sätt (varaktighet). 4. Kommunikationsplanens kvalitet Det finns en väl definierad kommunikationsplan för att marknadsföra och publicera information om workshopen, som säkerställer att den europeiska finansieringen används på bästa möjliga sätt för att anordna workshopen och hitta deltagare.

AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	April
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Maj
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	PARTNERSKAP
Programdel	GRUNDTVIG: Partnerskap för lärande
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Partnerskap för lärande inom Grundtvig är ramverk för praktiska samarbetsaktiviteter mellan organisationer som arbetar inom vuxenutbildning i bredast möjliga mening – formell, icke-formell eller informell. Jämfört med de multilaterala samarbetsprojekten inom Grundtvig som oftast är mer storskaliga och mer produkt- eller resultatorienterade är partnerskapen mer processfokuserade. Syftet med partnerskapen är att bredda deltagandet från framför allt mindre organisationer som vill integrera europeiskt samarbete i sina utbildningsaktiviteter.</p> <p>Inom ett Grundtvig-partnerskap för lärande samarbetar utbildare och lärare från minst tre deltagande länder kring ett eller flera ämnen av gemensamt intresse för alla samarbetande organisationer. Det här utbytet av erfarenheter, arbetssätt och metoder bidrar till en ökad medvetenhet om den kulturella, sociala och ekonomiska mångfalden i Europa, och till en bättre förståelse för områden av gemensamt intresse inom vuxenutbildning.</p> <p>En av de deltagande organisationerna ska fungera som koordinator. De sökande organisationerna rekommenderas starkt att ange i ansökan vilken/vilka av organisationerna som är beredd(a) att träda in som koordinator om den tänkta koordinatören avvisas under urvalsförfarandet.</p> <p>De deltagande organisationerna uppmuntras att följa upp och utvärdera det transnationella arbetet och att integrera det med initiativ i det lokala samhället. Dessutom uppmuntras de att samarbeta med organisationer och myndigheter på nationell nivå för att säkerställa en bra grund för sina idéer och aktiviteter och skapa kanaler för spridning. På så sätt maximeras värdet av det transnationella utbytet och spridning av goda exempel på arbetssätt främjas, och resultaten får därmed bredare genomslag.</p> <p>Följande aktiviteter kan stödjas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partnermöten och seminarier med alla som deltar i partnerskapet • Utbyten av personal och vuxenstudenter som arbetar med projektaktiviteter • Utbyten av erfarenheter och goda exempel på arbetssätt på så många sätt som möjligt, och framför allt med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (t.ex. webbplatser, e-post, videokonferenser) • Framställning av tekniska objekt, ritningar och konstobjekt med koppling till projektet • Fältarbete, projektresearch o.s.v. • Förberedande av föreställningsproduktioner (t.ex. teaterpjäser, musikalerna) • Språkliga förberedelseaktiviteter för personer som deltar i partnerskapet, för att se till att de har tillräckliga färdigheter i det/de arbetsspråk som används i partnerskapet • Samarbete med andra projekt inom relaterade ämnesområden (framför allt partnerskap, projekt och nätverk som stöds inom Grundtvig) och utbyte av erfarenheter med andra inrättningar i regionen o.s.v, inklusive mobilitetsaktiviteter för relevanta evenemang som anordnas av dessa inrättningar • Aktiviteter för självutvärdering • Organisation av utställningar, produktion och spridning av informationsmaterial eller dokumentation om samarbetsaktiviteterna • Spridning av erfarenheter och resultat av projekt <p>I Grundtvig-partnerskap för lärande som fokuseras på studentdeltagande ska studenterna delta aktivt i projektet och mobilitet ska uppmuntras så mycket som möjligt för dem. Partnerskap inom den mest mobilitetsintensiva kategorin, d.v.s. med minst 24 mobilitetsaktiviteter, måste innefatta mobilitet för minst 16 vuxenstudenter.</p> <p>Partnerskap för lärande som fokuseras på ledning av vuxenutbildning och/eller undervisningsmetoder ger lärare, utbildare och annan personal inom vuxenutbildning möjligheter att utbyta erfarenhet och information, att tillsammans utveckla metoder och arbetssätt som uppfyller deras behov, samt att testa och börja använda nya organisatoriska och pedagogiska arbetssätt i praktiken.</p> <p>Samtliga typer av projekt kan innefatta samarbete med organ i det lokala samhället, till exempel lokala myndigheter, sociala funktioner, sammanslutningar och företag.</p> <p>Särskild vikt fästs vid att engagera studenter från missgynnade grupper, i de fall där detta är möjligt.</p>
Vilka omfattas?	Personal och studenter från deltagande inrättningar och organisationer, samt det lokala samhället.
Vilka kan ansöka?	Alla typer av inrättningar och organisationer som arbetar inom vuxenutbildning, såväl formell som icke-formell och informell.
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för GRUNDTVIG-partnerskap för lärande.

HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PA
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	20 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	2 år
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 4
Maximalt bidrag (€):	Se tabell 4
Kommentarer om finansiering:	<p>Finansieringen för partnerskap för lärande utgår från fördefinierade schablonbelopp som är beroende av vilka länder som innefattas samt antalet mobilitetsaktiviteter som planeras av de sökande inrättningarna. Med begreppet "mobilitet" avses utlandsresor för personal och studenter som ska delta i aktiviteter inom partnerskapet i något av partnerländerna. Varje inrättning som arbetar med ett partnerskap kan ansöka om ett eget bidragsbelopp, utifrån sina egna möjligheter att skicka studenter och personal på resor och graden av engagemang i aktiviteterna inom partnerskapet.</p> <p>Om en partnerorganisations mobilitetsaktiviteter innefattar personal eller studenter med särskilda behov, eller resor till eller från utomeuropeiska länder och territorier (se del I av den här handboken), kan antalet mobilitetsaktiviteter för organisationen under partnerskapsperioden minska med upp till 50 % av minimiantalet mobilitetsaktiviteter för den aktuella partnerskapskategorin, om detta i förväg begärs hos och godkänns av det nationella programkontoret.</p>
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av inrättningar/organisationer som är juridiska personer.</p> <p>Planeringstabellen för mobilitet innehåller de planerade mobilitetsaktiviteterna för varje deltagande organisation.</p> <p>Varje deltagande organisation måste planera minst det antal mobilitetsaktiviteter som krävs för det aktuella bidragsbeloppet (partnerskapskategorin).</p> <p>Partnerskap för lärande ska bestå av minst tre partner, samtliga i olika länder som deltar i programmet för livslångt lärande, och minst ett av dessa länder måste vara ett EU-medlemsland.</p> <p>Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Se ovan
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans</p> <p>Målen för partnerskapet är tydligt formulerade, realistiska och i linje med målen för Grundtvig-programmet. Partnerskapet är utformat för att arbeta med ett ämne som är relevant för vuxenutbildning i de länder som deltar i partnerskapet.</p> <p>2. Partnerskapets kvalitet</p> <p>De deltagande organisationerna är lämpliga utifrån det ämne som partnerskapet ska arbeta med. Det finns en lämplig balans mellan alla deltagande partner utifrån hur involverade de är i de aktiviteter som ska utföras. Lämpliga åtgärder har planerats för att kommunikation och samarbete ska fungera så effektivt som möjligt. All berörd personal och berörda studenter kommer att arbeta med att planera, implementera och utvärdera projektaktiviteterna.</p> <p>3. Genomslag/effekt och europeiskt mervärde</p> <p>Effekten och fördelarna av europeiskt samarbete för de deltagande inrättningarna, personalen och studenterna har definierats tydligt och utförligt, och det finns tydliga metoder för att utvärdera effekten och fördelarna. Projektet är integrerat i aktiviteterna inom de deltagande inrättningarna/organisationerna. Ansökan visar att alla deltagande partner kommer att ha ett nära samarbete och uppnå resultat som inte skulle kunna uppnås genom endast nationellt arbete.</p> <p>4. Arbetsprogrammets kvalitet</p>

	Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå målen och fungerar väl för den typ av partnerskap som ansökan gäller. Arbetsuppgifterna har definierats och fördelats bland alla partner på ett sådant sätt att det önskade resultatet kan uppnås inom den planerade tidsramen. Alla partner arbetar aktivt inom partnerskapet.
	5. Spridning och användning av resultat
	De planerade aktiviteterna för spridning och användning av resultat är relevanta och tydligt definierade. De innefattar alla deltagande organisationer och även samhället i stort, om detta är möjligt.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MOBILITET
Programdel	GRUNDTVIG: Volontärprojekt för äldre
Mål och beskrivning för programdelen	<p>GIVE (Grundtvig-initiativet för volontärarbete i Europa för äldre medborgare) är ett nytt initiativ som implementeras från och med 2009. Det består av en bidragsplan för att stödja volontärprojekt för äldre mellan lokala organisationer i två olika länder som båda deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>Syftet med programmet med livslångt lärande är att erbjuda olika typer av utbildningsmöjligheter till människor i alla åldrar, för att underlätta formellt, icke-formellt och informellt lärande. Volontärsarbete ses i dag som en bra väg till informellt lärande för människor i alla åldrar. Framför allt har volontärarbete fått erkännande som ett sätt att erbjuda nya utbildningsmöjligheter för äldre medborgare i Europa, vilket främjar en aktiv ålderdom och betonar vikten av äldre medborgares bidrag till samhället. Äldre är en rik källa till kunskaper och erfarenheter som samhället borde dra större nytta av än vad som hittills har varit fallet. Syftet med den här programdelen är därför att erbjuda en ny typ av mobilitet för äldre medborgare i Europa som ger dem möjlighet att lära sig nya saker samtidigt som de kan dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter i ett annat europeiskt land.</p> <p>Termen "volontärsarbete" står för alla typer av frivilligt arbete, formellt eller informellt. Volontären arbetar av fri vilja, väljer själv sina arbetsuppgifter och har en egen motivation för arbetet, utan krav på ekonomisk ersättning. Arbetet gynnar den enskilda volontären, det lokala samhället och samhället i allmänhet. Arbetet är också ett sätt för enskilda personer och sammanslutningar att ta itu med mänskliga, sociala eller miljömässiga behov eller problem, och det genomförs ofta till stöd för en icke-vinstdriven organisation eller ett samhällsbaserat initiativ. Volontärarbete innebär alltså mervärde för samhället, men ersätter inte arbete som utförs av yrkesutövande, betalda anställda.</p> <p>Den här nya typen av mobilitet är också en ny typ av samarbete inom Grundtvig som främjar samarbete mellan de organisationer som skickar och tar emot volontärer. Detta bör innebära att nya typer av organisationer kan innefattas av Grundtvig-programmet och att deras arbete kan berikas genom utbyte av goda exempel på arbetssätt, och att ett varaktigt europeiskt samarbete kan upprättas mellan dem.</p> <p>Mål</p> <p>För den här programdelen gäller följande sammanhängande mål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Att ge äldre medborgare möjlighet att arbeta som volontärer i ett annat europeiskt land i någon form av icke-vinstdriven verksamhet, som en typ av informell (och ömsesidig) utbildningsaktivitet (utbildning/kunskapsdelning). 2. Att skapa varaktigt samarbete mellan värdorganisationer och sändande organisationer kring ett specifikt ämne eller en specifik målgrupp, tack vare utbytet av volontärer. 3. Att ge de lokala samhällen som berörs av volontärsutbytena möjlighet att dra nytta av äldre medborgares kunskaper, kompetens och erfarenheter. <p>Förväntade resultat</p> <ul style="list-style-type: none"> • För volontärerna: 1) förbättrade personliga, språkliga, sociala och interkulturella färdigheter och kompetenser, 2) att kunna bidra till utveckling och implementering av icke-vinstdriven verksamhet, och att dessutom kunna bidra till samhällslivet som en aktiv medborgare, 3) att få förvärva/utveckla/överföra specifika uppgiftsrelaterade färdigheter (alla utbildnings- och kompetensmässiga resultat som volontärerna uppnår genom mobilitetsperiod ska erkännas på lämpligt sätt av de deltagande organisationerna, d.v.s. genom validering av det informella lärandet); • För sändande organisationer och värdorganisationer samt de lokalsamhällen där volontärer tillbringar mobilitetsperioder: 1) utbyte och ömsesidigt förvärvande av erfarenheter, kunskaper och goda exempel på arbetssätt, 2) utveckling av europeiskt samarbete kring ett specifikt tema, 3) intensifierad europeisk synvinkel. <p>Bilateralt och ömsesidigt samarbete</p> <p>Alla projekt ska innefatta två deltagande organisationer, d.v.s. en från varje land som deltar i programmet för livslångt lärande. Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland. Varje organisation förväntas skicka 2–6 volontärer och att vara värd för 2–6 volontärer under kontraktperioden. Två volontärer är ett absolut minimikrav. Varje organisation kan skicka/ta emot fler än sex volontärer, men detta innebär inte att Grundtvig-bidraget ökar. Volontärerna kan resa i grupp eller var för sig. Efter att den tvååriga finansierade perioden är över kan ytterligare bidrag tilldelas projektet för att utbytena ska kunna fortsätta. I sådana fall måste nya volontärer skickas/tas emot (varje enskild person kan bara delta som volontär en gång). Skickandet och värdskapet kan ske samtidigt, men det är inget krav.</p> <p>Profil för volontärer</p> <p>Programdelen är öppen för alla medborgare som är minst 50 år gamla och uppfyller de villkor som har angetts under "Specifika valbarhetskriterier" nedan. Särskild vikt läggs vid att</p>

	<p>uppmuntra deltagande volontärer från missgynnade grupper och etniska minoriteter, för att stärka deras integration i Europa och motverka rasism och främlingsfientlighet. En jämn könsfördelning bör eftersträvas.</p> <p>Det förväntas att många av de volontärer som söker redan har stor erfarenhet av lokalt volontärsarbete, vilket ytterligare förbättrar utbytet av erfarenheter mellan värdorganisationen och den sändande organisationen. Detta är dock inget krav. De deltagande volontärerna kan också vara personer som vill prova på volontärbete för första gången.</p> <p>Profil för sändande organisationer, värdorganisationer samt volontärsaktiviteten</p> <p>Alla organisationer som kan visa att de har nödvändig kapacitet att skicka och ta emot volontärer på ett effektivt sätt får också göra det. Observera dock att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aktiviteter som volontärerna ska arbeta med måste vara icke-vinstdrivna och erbjuda verkliga möjligheter till lärande – formella, icke-formella eller (vanligast) informella – för volontärerna; - den sändande organisationen och värdorganisationen förväntas bygga upp ett varaktigt samarbete inom projektet kring ett specifikt tema/en aktivitet/en målgrupp, genom utbytet av volontärer. Organisationerna bör därför likna eller komplettera varandra. <p>Varaktighet för aktiviteten</p> <p>Volontärsaktiviteten i det andra landet ska genomföras under en sammanhängande period om 3–8 veckor, exklusive alla nödvändiga förberedelser och efterföljande aktiviteter. Tre veckor är ett absolut minimikrav. Volontärsperioden kan vara längre än åtta veckor, men detta innebär inte att Grundtvig-bidraget ökar. Såväl själva volontärsaktiviteterna och de förberedande och efterföljande aktiviteterna ska beskrivas tydligt i ansökan.</p> <p>Ytterligare information</p> <p>Ytterligare information och dokumentation för partnerorganisationer och volontärer finns på webbplatsen för det nationella programkontoret och på webbplatsen för programmet för livslångt lärande/Grundtvig på ec.europa.eu.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Alla medborgare som är minst 50 år gamla och uppfyller de villkor som har angetts under "Specifika valbarhetskriterier" nedan. Se även "Profil för volontärer" ovan. • Värdorganisationer och sändande organisationer ska vara juridiska personer som erbjuder icke-vinstdrivna arbetsuppgifter för volontärerna, och som kan placera utbytet av volontärer inom ett ramverk i form av en europeisk samarbetsprocess.
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> • Värdorganisationer och sändande organisationer: alla organisationer som är juridiska personer och innefattar icke-vinstdrivna aktiviteter för volontärer. • Volontärer: alla medborgare som är minst 50 år gamla, oavsett om de redan deltar i vuxenutbildning eller inte, kan ansöka till de organisationer som deltar i ett volontärprojekt för äldre inom Grundtvig om att få arbeta som volontär, förutsatt att de uppfyller de villkor som har angetts under "Specifika valbarhetskriterier" nedan.
PRIORITERINGAR	Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella nationella prioriteringar. Det finns inga prioriteringar på europeisk nivå för volontärprojekt för äldre inom GRUNDTVIG.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökningar skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	PA
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	2 år
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	Volontärsaktiviteter: 3–8 veckor.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Tabell 1a & tabell 3b
Maximalt bidrag (€):	

Kommentarer om finansiering:	<p>Bidrag för volontärprojekt för äldre tilldelas i form av klumpsummor till båda de deltagande organisationerna i det aktuella projektet. Bidragsnivån baseras på fördefinierade schablonbelopp som är beroende av antalet volontärer som den sökande organisationen planerar att skicka och ta emot, varaktigheten för mobilitetsperioderna och vilka länder som innefattas i samarbetet. Bidraget utformas för att täcka såväl kostnader för resa och uppehälle för volontärerna som de kostnader som uppkommer hos organisationerna som arbetar med projektet.</p> <p>De "övrige kostnader" som är kopplade till de enskilda volontärerna som deltar i projekten beskrivs i avsnitt 4.D i del I av den här handboken.</p> <p>Kontakta det nationella programkontoret för information om särskilda regler för ytterligare finansiering för sökande med särskilda behov.</p>
BEDÖMNINGSG- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
<p>Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.</p> <p>Valbarhetskriterier</p> <p>Allmänna valbarhetsregler:</p> <p>De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.</p> <p>Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.</p>	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <p>Projektpartnerskapet ska bestå av minst två organisationer i två olika länder som deltar i programmet för livslångt lärande, och minst ett av dessa länder måste vara ett EU-medlemsland.</p> <p>Enskilda personer som deltar som volontärer i ett projekt måste vara minst 50 år gamla, och vara något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medborgare i ett land som deltar i programmet för livslångt lärande; - medborgare i andra länder, förutsatt att de antingen är permanent bosatta eller registrerade som statslösa personer med flyktingstatus i ett land som deltar i programmet. <p>Det tillämpliga nationella programkontoret har information om eventuella ytterligare nationella krav.</p>
Minsta antal länder:	2
Minsta antal partner:	2
Kommentarer om deltagare:	Se ovan
Tilldelningskriterier	<p>1. Projektets kvalitet:</p> <p>Ansökan innehåller en tydlig presentation av de deltagande (sändande och värd-) organisationerna; av volontärerna eller riktlinjerna för urval av volontärer; av volontärsaktiviteterna och vilket utbildningsvärde de medför; samt av det samarbete som projektet kommer att innebära mellan de två organisationerna, utöver utbytet av volontärer.</p> <p>2. Projektpartnerskapets kvalitet:</p> <p>De deltagande organisationerna är lämpliga utifrån det ämne som projektet ska arbeta med. Det finns en lämplig balans mellan alla deltagande partner utifrån hur involverade de är i de aktiviteter som ska utföras. Lämpliga åtgärder har planerats för att kommunikation och samarbete ska fungera så effektivt som möjligt, samt för att göra samarbetet varaktigt i de fall det är möjligt.</p> <p>3. Genomslag/effekt och europeiskt mervärde:</p> <p>Effekten och fördelarna av europeiskt samarbete för de deltagande volontärerna har definierats tydligt och utförligt, och det finns tydliga metoder för att utvärdera effekten och fördelarna. Projektet är integrerat i aktiviteterna inom de deltagande inrättningarna/organisationerna. Ansökan visar att de deltagande organisationerna kommer att ha ett nära samarbete och uppnå resultat som inte skulle kunna uppnås genom endast nationellt arbete.</p> <p>4. Arbetsprogrammets kvalitet:</p> <p>Arbetsprogrammet är utformat med syfte att uppnå målen med det aktuella volontärprojektet för äldre. Arbetsuppgifterna har definierats och fördelats bland alla partner på ett sådant sätt att det önskade resultatet kan uppnås inom den planerade tidsramen. Båda partner arbetar aktivt.</p> <p>5. Spridning och användning av resultat:</p> <p>De planerade aktiviteterna för spridning och användning av resultat är relevanta och tydligt definierade. De innefattar alla deltagande organisationer och även samhället i stort, om detta är möjligt.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juni
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Augusti

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	GRUNDTVIG: Multilaterala projekt
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Multilaterala projekt inom Grundtvig genomförs av inrättningar/organisationer från olika deltagande länder som samarbetar och samlar kunskap och erfarenheter för att åstadkomma konkreta och innovativa resultat/produkter med tydligt europeiskt mervärde. I många fall innefattar detta testaktiviteter inom strategiska områden och framställning av undervisningsprodukter av hög kvalitet. Projekt av den här typen ska också ha som mål att stärka den europeiska dimensionen inom vuxenutbildning.</p> <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag kan följande aktiviteter stödjas:</p> <p>Förbättring av innehållet i och presentationen av vuxenutbildning, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • produktion, testning, jämförande utvärdering/spridning av innovativa läro-/kurs-/undervisningsplaner, metoder och moduler för vuxenstudenter; • utveckling av Grundtvig-utbildningskurser för att förbättra tillgängligheten och kvaliteten för europeiska utbildningskurser för lärare, ledare eller annan personal inom vuxenutbildning; • innovativa initiativ för utbildning eller fortbildning av lärare inom vuxenutbildning; <p>Förbättring av vuxenutbildning på systemnivå/politisk nivå, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jämförande analyser av politiska initiativ inom vuxenutbildning; • utveckling av kvalitets- och statistikindikatorer, verktyg och databaser med goda exempel på arbets sätt inom formell, icke-formell eller informell vuxenutbildning; • utveckling/spridning av innovativa finansieringsmodeller för vuxenutbildning; • anordnande av aktiviteter för att främja ökad medvetenhet om livslångt lärande (till exempel informationskampanjer); <p>Förbättring av tillgängligheten till utbildningsmöjligheter för vuxna, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utveckling/spridning av strategier för att stimulera efterfrågan på utbildning bland vuxna som är svåra att motivera för att delta i livslångt lärande; • utveckling av dimensionen för livslångt lärande inom lärosäten i sektorn för formell utbildning, till exempel universitet, högskolor och sekundärskolor; • praktisk tillämpning och testning av metoder för att utvärdera kunskap och kompetenser som har förvärvats genom informellt och icke-formellt lärande; • främjande av utveckling av utbildningscentrum med flera syften och regionala nätverk av utbildningsanordnare; • utveckling av innovativa verktyg och metoder för rådgivning och vägledning; • främjande av interaktion mellan formell och icke-formell vuxenutbildning och arbetsplatsbaserat allmänt lärande; <p>Förbättring av ledningsarbetet inom vuxenutbildning, t.ex:</p> <ul style="list-style-type: none"> • åtgärder som rör icke-undervisande personal på lärosäten för vuxenutbildning; • åtgärder för att utveckla utbildningsdimensionen inom organisationer vars huvudsakliga arbete inte är vuxenutbildning (t.ex. kulturorganisationer); • åtgärder som rör andra organ som spelar en viktig roll i det här sammanhanget, t.ex. arbetstagar- och omsorgsorganisationer, fackföreningar o.s.v.; • jämförande analyser av ledningsmodeller och arbets sätt. <p>De som ansöker om att starta ett projekt uppmuntras att engagera vuxenstudenter i aktiviteterna och att beakta studenternas behov och erfarenheter. Detta kan t.ex. åstadkommas genom att studenterna deltar i projektmöten och andra lämpliga evenemang och aktiviteter inom projektet.</p> <p>Alla projekt ska innefatta planer för utvärdering och spridning av projektresultaten.</p> <p>Även om huvudsyftet med projektet inte är att utveckla Grundtvig-utbildningskurser rekommenderas alla sökande att innefatta anordnande av sådana kurser i projektförslaget i alla fall där detta är lämpligt, som ett sätt att aktivt sprida resultatet av projektet till lärare, ledare eller annan personal inom vuxenutbildning. Kostnaderna för att anordna sådana kurser kan kompenseras genom att bidrag från programdelen för fortbildning inom Grundtvig tilldelas deltagarna, förutsatt att kurserna är godkända för detta syfte av det relevanta nationella programkontoret.</p>
Vilka omfattas?	<p>Alla organisationer som arbetar med formell, icke-formell eller informell vuxenutbildning, framför allt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anordnare av vuxenutbildning inom det formella eller icke-formella systemet (t.ex. primär- och sekundärskolor som anordnar kurser för vuxna samt folkhögskolor); • Andra anordnare av vuxenutbildning, t.ex. icke-vinstdrivna stiftelser och sammanslutningar, fackföreningar och arbetsgivarorganisationer, bibliotek och museer, sjukhus, fängelser och ungdomsvårdsanstalter, idrottsföreningar och grannsammanslutningar • Universitet och högskolor som genomför forskning och/eller aktiviteter för utveckling av läro-/kurs-/undervisningsplaner för vuxenutbildning eller tillhandahåller utbildning för vuxenstudenter; • Organisationer som utbildar personal inom vuxenutbildning;

	<ul style="list-style-type: none"> • Nationella, regionala och lokala myndigheter; • Europeiska paraplyorganisationer inom vuxenutbildning; • Yrkesorganisationer och företag inom den privata sektorn vars verksamhet även innefattar annat än yrkesutbildning; • Andra aktörer som tillhandahåller möjligheter till vuxenutbildning eller som uppfyller behov inom individuellt lärande; • Andra organ, förutsatt att de bidrar med kompletterande expertkunskaper. Detta innefattar förlag, medier, forskningsinstitut o.s.v. Gemensamma konsortier som innefattar olika typer av organisationer uppmuntras särskilt, i de fall där detta är lämpligt för att uppnå målen med det aktuella projektet.
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	1 år
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år. Det maximala bidraget från EU till projekt är dock 300 000€.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
Minsta antal länder:	Inga
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans</p> <p>Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet</p> <p>Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär</p> <p>Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet</p> <p>Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde</p> <p>Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar</p>

	Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt
	Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)
	De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	MULTILATERALA NÄTVERK
Programdel	GRUNDTVIG: Multilaterala nätverk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med Grundtvig-nätverk är att stärka kopplingen mellan de olika aktörer som arbetar med vuxenutbildning i bredast möjliga mening, att förbättra kvaliteten, förstärka den europeiska dimensionen och öka tillgängligheten för aktiviteter eller frågor av allmänt intresse inom vuxenutbildning och att bidra till att göra möjligheter till livslångt lärande mer välkända och tillgängliga för medborgarna.</p> <p>Ett Grundtvig-nätverk är ett storskaligt nätverk som utgör ett forum eller en gemensam plattform för diskussion och informationsutbyte om viktiga frågor, policyutformning och/eller forskning inom vuxenutbildning.</p> <p>Varje Grundtvig-nätverk ska arbeta med ett specifikt temaområde, en sektor eller en uppsättning nyckelfrågor som har valts ut inom det breda området vuxenutbildning. Prioriteringarna har definierats i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag. Inom sitt specifika arbetsområde ska varje nätverk sträva efter att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Främja debatt om viktiga aspekter av teoretiskt och praktiskt arbete • Tillhandahålla en översikt över ett område (genom jämförande studier och analyser) i ett europeiskt sammanhang • Jämföra de olika definitioner som används i olika länder för innehåll och metoder, för att på så sätt bidra till att skapa en gemensam terminologi på europeisk nivå inom de viktigaste områdena för vuxenutbildning • Identifiera befintliga, nyttillkomna och framtida behov, och framför allt definiera områden där europeiskt samarbete kan vara särskilt fördelaktigt • Främja spridning av slutsatser och rekommendationer, samt implementering av dem inom relevanta områden • Bidra på ett betydande sätt till spridning av exempel på goda arbetssätt på nationell eller europeisk nivå. <p>Generellt ska varje Grundtvig-nätverk därför uppfylla följande tre villkor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nätverket ska vara en gemensam plattform och referenspunkt för diskussion och informationsutbyte om viktiga frågor, policyutformning och forskning inom det område av vuxenutbildning som nätverket arbetar med. 2. Nätverket ska aktivt bidra till att skapa kontakter mellan Grundtvig-projekt inom ämnen av gemensamt intresse, i syfte att främja europeiskt samarbete och innovationer 3. Nätverket ska sprida resultat, insikter och goda exempel på arbetssätt från tidigare Grundtvig-projekt och andra initiativ på europeisk, nationell eller regional nivå inom det valda temaområdet. <p>Varje nätverk ska därför vara en nyckelaktör i arbetet med att främja europeiskt samarbete inom det område av vuxenutbildning som nätverket arbetar med.</p> <p>I linje med den typ av arbete som ska utföras av nätverken ska den koordinerande partnern och alla kärnpartner vara organisationer som arbetar aktivt med policyutformning och/eller forskning om formell, icke-formell eller informell vuxenutbildning.</p> <p>Ett Grundtvig-nätverk ska koordineras av en organisation med en stabil infrastruktur och starka kopplingar till relevanta nationella och regionala representanter i sitt land inom det aktuella ämnesområdet. Vissa europeiska organisationer, inklusive sammanslutningar, som arbetar inom området kan också vara lämpade för den här uppgiften. De partner som inte har en koordinerande uppgift ska också vara passande organisationer som kan representera sina respektive länder på ett aktivt och allsidigt sätt i arbetet med att utveckla nätverket och implementera dess aktiviteter. I de fall där nätverket arbetar med utbildningsbehov inom en specifik målgrupp i samhället ska representanter för målgruppen delta aktivt i planering och genomförande av nätverkets aktiviteter.</p> <p>Ett typiskt nätverk består av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En koordinerande partner som har valts ut av samtliga partner för att ansvara för den allmänna organisationen, hanteringen och koordineringen av alla aktiviteter under projektperioden • Andra kärnpartner, varav de flesta bör ha varit med från det att nätverket bildades, och som arbetar särskilt aktivt med att genomföra arbetsuppgifter inom nätverket • Ett antal andra organisationer som fungerar som permanenta kanaler för vidarebefordring av information • Tillfälliga medlemmar som deltar i nätverkets aktiviteter. <p>Inom de prioriteringar som presenteras i inbjudan att lämna projektförslag kan framför allt följande nätverksaktiviteter genomföras (och finansieras):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter för att underlätta och främja europeiskt samarbete, till exempel utbyte av information, utbildning av projektkoordinatörer, främjande av nya projekt, spridning av projektresultat och goda exempel på arbetssätt • Aktiviteter för att främja utbildningsinnovation och goda arbetssätt inom det aktuella temaområdet, t.ex. jämförande analyser, fallstudier, formulering av rekommendationer och

	<p>arrangemang av arbetsgrupper, seminarier eller konferenser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter som rör koordinering och ledning av projekt. <p>Varje nätverk förväntas åstadkomma följande (minimikrav):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapa en webbplats av hög kvalitet för att stödja utbyte och spridning av information; • Skapa en årlig rapport om status för innovationsarbetet inom nätverkets aktivitetsområde; • Förse aktörerna inom Grundtvig med fullständig information om nätverkets evenemang och aktiviteter; • Anordna minst ett årligt möte för de Grundtvig-projekt som arbetar inom nätverkets temaområde. Detta möte kan också utformas som ett öppet seminarium eller en konferens; • Skapa en hållbar strategi för att nätverket ska kunna fortsätta sitt arbete även efter att finansieringen från Grundtvig avslutas eller minskas; • Planera och utforma lämpliga mekanismer för intern bedömning av aktiviteternas förlopp samt för kvalitetssäkring och spridning av resultat.
Vilka omfattas?	<p>Alla organisationer som arbetar med formell, icke-formell eller informell vuxenutbildning, framför allt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anordnare av vuxenutbildning inom det formella eller icke-formella systemet (t.ex. primär- och sekundärskolor som anordnar kurser för vuxna samt folkhögskolor); • Andra anordnare av vuxenutbildning, t.ex. icke-vinstdrivna stiftelser och sammanslutningar, fackföreningar och arbetsgivarorganisationer, bibliotek och museer, sjukhus, fängelser och ungdomsvårdsanstalter, idrottsföreningar och gransammanslutningar; • Universitet och högskolor som genomför forskning och/eller aktiviteter för utveckling av läro-/kurs-/undervisningsplaner för vuxenutbildning eller tillhandahåller utbildning för vuxenstudenter; • Organisationer som utbildar personal inom vuxenutbildning; • Nationella, regionala och lokala myndigheter; • Europeiska paraplyorganisationer inom vuxenutbildning; • Yrkesorganisationer och företag inom den privata sektorn vars verksamhet även innefattar annat än yrkesutbildning; • Andra aktörer som tillhandahåller möjligheter till vuxenutbildning eller som uppfyller behov inom individuellt lärande; • Andra organ, förutsatt att de bidrar med kompletterande expertkunskaper. Detta innefattar förlag, medier, forskningsinstitut o.s.v. Gemensamma konsortier som innefattar olika typer av organisationer uppmuntras särskilt, i de fall där detta är lämpligt för att uppnå målen med det aktuella projektet.
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å nätverkets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
	Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	TN
	<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
	Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
	Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
	De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.
	Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
	Inga
Minsta antal länder:	10
Minsta antal partner:	10

Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
	När det gäller förnyande av multilaterala nätverk beaktas också kvaliteten på tidigare arbete i nätverket.
	AVTALSFÖRFARANDE
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	September
Sannolikt startdatum för aktiviteten	Oktober

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	GRUNDTVIG
Kategori	KOMPLETTERANDE ÅTGÄRDER
Programdel	GRUNDTVIG: Kompletterande åtgärder
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med kompletterande åtgärder är att stödja olika aktiviteter som tydligt bidrar till att uppnå målen för huvuddelarna av Grundtvig-programmet, även om de i sig inte är kvalificerade. Syftet med kompletterande åtgärder ska vara att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • öka medvetenheten hos relevanta målgrupper eller bland allmänheten om vikten av europeiskt samarbete inom vuxenutbildning i allmänhet; • främja en förbättrad implementering av Grundtvig-programmet, framför allt genom utbildningsaktiviteter och analys; • maximera effekten av europeiskt samarbete inom vuxenutbildning genom att sprida och stärka genomslagskraften för resultat och metoder som uppstår på grund av sådant samarbete; • främja synergieffekter mellan de olika programdelarna i programmet för livslångt lärande, till exempel kring aktiviteter som sammanför projekt som stöds under Grundtvig, Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci o.s.v. inom specificerade temaområden; • implementera aktiviteter som särskilt rör aspekter av tvärgående arbete där Grundtvig-programmet spelar en viktig roll, framför allt implementering av uppföljningsaktiviteter i enlighet med åtgärdsplanen för vuxenutbildning samt transversala policyer, framför allt främjande av jämlikhet mellan kvinnor och män, integrering av funktionshindrade och andra människor med särskilda utbildningsbehov samt främjande av interkulturell utbildning och kampen mot rasism; • genomföra andra aktiviteter som fokuserar på särskilda teman, målgrupper eller sammanhang, utifrån behoven i den aktuella utbildningssituationen inom vuxenutbildning i de deltagande länderna. <p>Följande typer av aktiviteter kan stödjas (lista med exempel):</p> <ul style="list-style-type: none"> • anordnande av konferenser och seminarier om europeiskt samarbete inom vuxenutbildning; • aktiviteter för att främja ökad medvetenhet, t.ex. målinriktade reklam- och informationskampanjer; • tävlingar o.s.v.; • att upprätta och befästa europeiska organ, t.ex. sammanslutningar, framför allt som ett medel för att sprida och utbyta information och erfarenheter om innovativa initiativ; • att utveckla, publicera och sprida produkter och processer som åstadkommit genom samarbete (dokument, publikationer, undervisningsmoduler, videoklipp, CD-ROM-skivor, innovativa metoder, organisatoriska åtgärder vid inrättningar, utbildningsstrategier). Spridning via nätverk med organ som innefattar aktörer inom området som har möjlighet att vidarebefordra informationen uppmuntras särskilt; • undervisning med material som rör europeiska teman; • att anordna utbildningsaktiviteter för personer som ansvarar för europeiskt samarbete vid sina respektive lärosäten; • publikationer som rör europeiskt samarbete inom vuxenutbildning, inklusive analys av internationaliseringsstrategier, programimplementering samt problem; • Research inom vuxenutbildning. <p>Följande specifika aktiviteter täcks inte av den tilldelade finansieringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktiviteter som är kvalificerade för stöd i andra delar av Grundtvig-programmet eller programmet för livslångt lärande; • forskningsaktiviteter.
Vilka omfattas?	<p>Alla organisationer som arbetar med formell, icke-formell eller informell vuxenutbildning, framför allt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anordnare av vuxenutbildning inom det formella eller icke-formella systemet (t.ex. primär- och sekundärskolor som anordnar kurser för vuxna samt folkhögskolor); • Andra anordnare av vuxenutbildning, t.ex. icke-vinstdrivna stiftelser och sammanslutningar, fackföreningar och arbetsgivarorganisationer, bibliotek och museer, sjukhus, fängelser och ungdomsvårdsanstalter, idrottsföreningar och gransammanslutningar; • Universitet och högskolor som genomför forskning och/eller aktiviteter för utveckling av läro-/kurs-/undervisningsplaner för vuxenutbildning eller tillhandahåller utbildning för vuxenstudenter; • Organisationer som utbildar personal inom vuxenutbildning; • Nationella, regionala och lokala myndigheter; • Europeiska paraplyorganisationer inom vuxenutbildning; • Yrkesorganisationer och företag inom den privata sektorn vars verksamhet även innefattar annat än yrkesutbildning; • Andra aktörer som tillhandahåller möjligheter till vuxenutbildning eller som uppfyller behov inom individuellt lärande; • Andra organ, förutsatt att de bidrar med kompletterande expertkunskaper. Detta innefattar förlag, medier, forskningsinstitut o.s.v. Gemensamma konsortier som innefattar olika typer av organisationer uppmuntras särskilt, i de fall där detta är lämpligt för att uppnå målen med det aktuella projektet.
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.

Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	27 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	1 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetsätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
AVTALSFÖRFARANDE	

Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA1: POLICYUTVECKLING
Kategori	MOBILITET
Programdel	NA1: Studiebesök för specialister inom yrkesutbildning
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målet med den här programdelen är att stödja policyutveckling och samarbete på europeisk nivå inom livslångt lärande, framför allt med koppling till Lissabonprocessen, arbetsprogrammet Utbildning 2010 samt Bologna- och Köpenhamnsprocesserna och deras efterföljare.</p> <p>Ett studiebesök är normalt ett kortvarigt besök (3–5 dagar) för en mindre grupp (idealet är 10–15 personer) med specialister och beslutsfattare som representerar olika grupper av intressenter inom yrkesutbildning. Syftet med besöket ska vara att utforska en specifik aspekt av livslångt lärande i ett annat deltagande land.</p> <p>Besöken organiseras lokalt eller regionalt. Det samordnas på nationell nivå av det tillämpliga nationella programkontoret, och på europeisk nivå av Cedefop, å kommissionens vägnar.</p> <p>Studiebesöken utgör ett forum för diskussion, utbyte och ömsesidigt lärande kring teman av gemensamt intresse och teman som rör prioriteringar på europeisk och nationell nivå. På så sätt bidrar studiebesöken till att förbättra utbytet av innovativa idéer och arbetssätt och att främja kvalitet och transparens för utbildningssystemen i de deltagande länderna.</p> <p>För varje inbjudan att lämna projektförslag definieras ett ramverk med teman i enlighet med de prioriteringar som fastställts av kommittén för programmet för livslångt lärande. Nationella myndigheter kan dock välja egna ämnen utifrån nationella prioriteringar. Under studiebesöken undersöks teman ur följande perspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett allmänt utbildningsperspektiv, • ett yrkesutbildningsperspektiv, • ett mer omfattande perspektiv för livslångt lärande. <p>Under studiebesöken har deltagarna också möjlighet att skaffa yrkesmässiga kontakter som sedan kan användas för att utveckla nya projekt och nätverk. Mer information finns på webbplatsen för studiebesöksprogrammet: http://studyvisits.cedefop.europa.eu</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Representanter för lokala, regionala och nationella myndigheter; • ledare för lärosäten eller centrum för eller anordnare av yrkesutbildning; • ledare för vägledningscentrum; • ledare för validerings- eller godkännandecentrum; • institutionsrektorer; • rektorer, lärarutbildare; • inspektörer inom yrkesutbildning; • representanter för utbildningsnätverk och -sammanslutningar; • rådgivare och vägledare; • representanter för utbildningstjänster, arbetsförmedlingar eller vägledningscentrum; • personalchefer; • utbildningschefer på företag; • representanter för handelskammare/branscher/yrkessammanslutningar; • representanter för arbetsgivarorganisationer; • representanter för fackföreningar; • ägare/chefer för små och medelstora företag; • forskare; • andra.
Vilka kan ansöka?	Enskilda personer.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Decentraliserad programdel. Ansökan skickas in online på webbplatsen för Cedefop (http://studyvisits.cedefop.europa.eu). När den sökande har fått bekräftelse på att ansökan har tagits emot samt en kod, ska ansökan skrivas ut, skrivas under och skickas till det nationella programkontoret för den sökande.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	NA1
Kod för ansökningsblankett:	SV
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	9 april 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	3 dagar
Längsta varaktighet:	5 dagar
Kommentar om varaktighet:	
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA1: POLICYUTVECKLING
Kategori	OBSERVATION OCH ANALYS
Programdel	NA1: Studier och jämförande forskning
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Målen med programdelen Studier och jämförande forskning är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att stödja processen för programmet Utbildning 2010 genom studier och jämförande forskning inom allmän och yrkesinriktad utbildning på europeisk nivå; • att bidra till evidensbaserat beslutsfattande genom att arbeta för att komma fram till nya vetenskapliga rön inom specifika sektorer av allmän och yrkesinriktad utbildning; • att främja upprättandet av forskningskonsortier och samarbete mellan europeiska forskningsinstitut och forskare inom området. <p>Programdelen fokuserar på de prioriterade frågor som har definierats med beaktande av de behov som identifieras under processen för programmet Utbildning 2010. Dessa publiceras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet.</p> <p>Särskild vikt fästs vid spridning och användning av de resultat som åstadkoms genom studier och forskning som utförs inom den här programdelen.</p> <p>Aktiviteterna inom programdelen innefattar jämförande studier och forskning, forskningsnätverk och -konferenser samt publicering och spridning av resultat.</p>
Vilka omfattas?	Akademiska organisationer och forskningsorganisationer, beslutsfattare, universitet och yrkesutövare inom utbildning.
Vilka kan ansöka?	Organisationer som kan bevisa att de har tillräcklig forskningskapacitet och -erfarenhet.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	250 000/år
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Inga
Minsta antal länder:	6
Minsta antal partner:	6
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	1. Relevans
	Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. Where relevant, one or more of the priority areas of the Call for Proposals for the action concerned are addressed.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet
	Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget. The proposed research methodology is appropriate to achieving the objectives.

	3. Innovativ karaktär
	Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet
	Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde
	Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar
	Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
7. Genomslag/effekt	
Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.	
8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)	
De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.	
AVTALSÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA2: SPRÅK
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	KA2 Nytt material/onlinekurser/insatser för att främja ökad medvetenhet
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med nyckelaktiviteten Språk är att stödja multilaterala projekt som främjar språklig medvetenhet och tillgång till resurser för språkutbildning, och/eller utvecklar och sprider material för språkutbildning, inklusive onlinekurser och verktyg för testning av språkkunskaper. Projekt kan utformas för att arbeta med ett av eller båda dessa områden. Det är dock viktigt att projektets arbete inte innebär att befintliga produkter eller metoder (framför allt sådana som utvecklats med EU-finansiering) kopieras. Projektets arbete kan röra alla språk (officiella EU-språk samt regionala språk och minoritetsspråk, invandrarspråk samt de språk som talas i länder som är viktiga handelspartner), förutsatt att de föreslagna aktiviteterna är relevanta för EU:s flerspråkighetspolitik, medför ett tydligt europeiskt mervärde och kompletterar det arbete som utförs på lokal, regional och nationell nivå.</p> <p>En stor del av resurserna inom nyckelaktiviteten Språk ägnas åt att uppmuntra utbildning i de officiella EU-språken som främmande språk för att hjälpa medborgarna i Europa att förstå varandras kulturer och livssyn, och för att hjälpa dem att utnyttja möjligheterna att arbeta eller studera i andra medlemsländer. För att inte konkurrera med det arbete som redan utförs på nationell nivå i medlemsländerna och för att betona "tilläggskaraktären" i arbetet på europeisk nivå, fokuseras verksamheten inom nyckelaktiviteten Språk främst på undervisning i ett andra eller ytterligare språk, framför allt språk som används eller lärs ut i mindre grad (LWULT).</p> <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag kan följande aktiviteter stödjas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter för att främja ökad medvetenhet, t.ex: främjande av språk; information om möjligheter till språkutbildning; förbättrad tillgänglighet för språkutbildning. Huvudmålgruppen är människor som har liten eller ingen erfarenhet av språkutbildning, eller människor som är svårmotiverade för att studera språk. För projekt vars syfte är att arbeta med detta område (helt eller delvis) är det därför viktigt att alla deltagare förses med den information, motivation och det stöd de behöver för att lära sig språk. Projekt bör också innefatta partner som har möjlighet att nå en stor och ofta svårmotiverad målgrupp, och som kan övertyga dem om fördelarna med språkutbildning. • Utveckling och spridning av material för språkutbildning, t.ex: att skapa, anpassa, revidera eller byta ut en eller flera av följande produkter: utbildningsmedier/-material för undervisning i främmande språk; metoder och verktyg för att erkänna/utvärdera språkkunskaper; läro-/kurs-/undervisningsplaner samt metoder för språkutbildning. <p>Syftet är att uppmuntra till innovativ utveckling av effektiva, högkvalitativa verktyg för språkundervisning och språkinläring för alla utbildningsområden, ur ett perspektiv för livslångt lärande. Dessutom ska arbetet leda till ett bredare utbud av material för språkutbildning för tydligt definierade grupper, genom att uppmuntra framställning av språkverktyg som är underrepresenterade i det kommersiella utbudet eller svåra att marknadsföra i stor skala, antingen på grund av målgruppen, de valda språken eller det berörda arbetssättet. Användning av Europarådets gemensamma europeiska referensram för språk rekommenderas starkt i de fall där detta är tillämpligt. Ordböcker, lexikon och databaser anses inte i sig själva som betydande verktyg för språkutbildning, och framställning av sådana produkter innefattas därför inte av den här nyckelaktiviteten.</p> <p>Språkexpertis För projekt som arbetar med utveckling av pedagogiska material för utbildning i specifika språk måste konsortiet innefatta organisationer som representerar det samhälle där vart och ett av målspråken talas. De här organisationerna har till uppgift att se till att det pedagogiska innehållet är korrekt och kulturellt lämpligt. Detta innebär att organisationer från de kvalificerade länder där målspråken är erkända (d.v.s. används/talas som modersmål eller har status som regionala språk/minoritetsspråk) måste finnas med i konsortiet. Om något av målspråken har status som nationellt eller regionalt språk eller minoritetsspråk i ett land som inte är kvalificerat för att delta i programmet för livslångt lärande (t.ex. kinesiska, arabiska, hindi, japanska o.s.v), måste konsortiet innefatta minst en organisation som är etablerad i ett land som är kvalificerat för programmet för livslångt lärande, och där undervisning i det/de berörda språket/språken förekommer. För projekt vars arbete är mer inriktat på att öka medvetenheten än att skapa pedagogiskt innehåll är dessa krav inte obligatoriska, men det rekommenderas ändå att projekten uppfyller dem i de fall detta är lämpligt.</p> <p>De här kriterierna bedöms i två olika faser under urvalsförfarandet. På formell nivå genomförs en kontroll för att säkerställa att varje målspråk representeras specifikt och på ett lämpligt sätt i konsortiet, för att ansökan ska anses vara kvalificerad. Under bedömningen av tilldelningskriterierna bjuds experter in för att bedöma kvaliteten på de specifika expertkunskaper som presenteras i konsortiet.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Skolor, universitet, lärosäten för vuxenutbildning • Språkskolor, bibliotek, öppna utbildningscentrum och distansutbildningscentrum, centrum som erbjuder utbildning eller fortbildning för språklärare, centrum för forskning i språkutbildning

	<ul style="list-style-type: none"> • Inrättningar som utvecklar läro-/kurs-/undervisningsplaner, utfärdar examina eller utformar metoder för att testa och utvärdera kunskaper • Lokala eller regionala myndigheter • Lokala, regionala, nationella eller europeiska sammanslutningar som arbetar med språkutbildning eller språkinläring • Kultursammanslutningar • Radio-, tv- eller medieföretag som finns på Internet • Förlag och programvarutillverkare eller -distributörer • Reklam- eller marknadsföringsbyråer • Vägnätverk • Idrottsorganisationer • Museer och utställningslokaler • Kollektivtrafikföretag och turistbyråer
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	200 000/år. Det maximala bidraget från EU till projekt är dock 400 000€.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Ansökningarna måste gälla minst två av de fyra områden som innefattas av programmen Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci och Grundtvig inom programmet för livslångt lärande.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland. För projekt som arbetar med utveckling av pedagogiska material för utbildning i specifika språk måste konsortiet innefatta organisationer som representerar det samhälle där vart och ett av målspråken talas, enligt definitionen i avsnittet "Språkexpertis" ovan.
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet</p>

	Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde
	Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar
	Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt
	Den prognosticerade effekten på berörda arbetsätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)
	De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA2: SPRÅK
Kategori	MULTILATERALA NÄTVERK
Programdel	NA2: Multilaterala nätverk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Inom nyckelaktiviteten Språk stöds nätverk som bidrar till utvecklingen av språkpolicyer; främjar språkutbildning och språklig mångfald; stödjer utbyte av information om innovativa tekniker och goda exempel på arbetssätt, framför allt bland beslutsfattare och nyckelpersoner som arbetar med utbildning; anpassar och sprider produkter av tidigare projekt till potentiella slutanvändare (offentliga myndigheter, yrkesutövare, företag, språkstudenter o.s.v). Arbetet kan röra alla språk (framför allt officiella EU-språk samt regionala språk och minoritetsspråk, invandrarspråk samt de språk som talas i länder som är viktiga handelspartner), förutsatt att de föreslagna aktiviteterna är relevanta för EU:s flerspråkighetspolitik, medför ett tydligt europeiskt mervärde och kompletterar det arbete som utförs på lokal, regional och nationell nivå.</p> <p>En stor del av resurserna inom nyckelaktiviteten Språk ägnas åt att uppmuntra utbildning i EU-språken som främmande språk för att hjälpa medborgarna i Europa att förstå varandras kulturer och livssyn, och för att hjälpa dem att utnyttja möjligheterna att arbeta eller studera i andra medlemsländer. För att inte konkurrera med det arbete som redan utförs på nationell nivå i medlemsländerna och för att betona "tilläggskaraktären" i arbetet på europeisk nivå, fokuseras verksamheten inom nyckelaktiviteten Språk främst på undervisning i ett andra eller ytterligare språk, framför allt språk som används eller lärs ut i mindre grad (LWULT). Om något av målspråken har status som nationellt eller regionalt språk eller minoritetsspråk i ett land som inte är kvalificerat för att delta i programmet för livslångt lärande (t.ex. kinesiska, arabiska, hindi, japanska o.s.v), måste konsortiet innefatta minst en organisation som är etablerad i ett land som är kvalificerat för programmet för livslångt lärande, och där undervisning i det/de berörda språket/språken förekommer.</p> <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag kan följande aktiviteter stödjas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter för att underlätta och främja europeiskt samarbete, till exempel utbyte av information, utbildning av projektcoordinatorer, främjande av nya projekt, spridning av projektresultat och goda exempel på arbetssätt • Aktiviteter för att främja utbildningsinnovation och goda arbetssätt inom det aktuella temaområdet, t.ex. jämförande analyser, fallstudier, formulering av rekommendationer och arrangemang av arbetsgrupper, seminarier eller konferenser • Aktiviteter som rör koordinering och ledning av projekt. <p>De aktiviteter som visas ovan är endast vägledande exempel. I princip beaktas alla nätverk som har potential för att åstadkomma ett eller flera av målen som nämns i början av det här avsnittet. Varje nätverk förväntas åstadkomma följande (minimikrav):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapa en webbplats av hög kvalitet för att stödja utbyte och spridning av information • Skapa en årlig rapport om status för innovationsarbetet inom nätverkets aktivitetsområde • Förse aktörerna inom språkutbildning med fullständig information om nätverkets evenemang och aktiviteter • Skapa en hållbar strategi för att nätverket ska kunna fortsätta sitt arbete även efter att EU-finansieringen avslutas eller minskas; • Planera och utforma lämpliga mekanismer för intern bedömning av aktiviteternas förlopp samt för kvalitetssäkring och spridning av resultat. <p>Inom nätverket kan spridningsaktiviteter finansieras, t.ex. konferenser och studiebesök av beslutsfattare och nyckelpersoner som arbetar med utbildning.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Skolor, universitet och högskolor, lärosäten för vuxenutbildning • Språkskolor, bibliotek, öppna utbildningscentrum och distansutbildningscentrum, centrum som erbjuder utbildning eller fortbildning för språklärare, centrum för forskning i språkutbildning • Inrättningar som utvecklar läro-/kurs-/undervisningsplaner, utfärdar examina eller utformar metoder för att testa och utvärdera kunskaper • Lokala eller regionala myndigheter • Lokala, regionala, nationella eller europeiska sammanslutningar som arbetar med språklig mångfald samt språkutbildning eller språkinläring • Kultursammanslutningar • Radio-, tv- eller medieföretag som finns på Internet • Förlag och programvarutillverkare eller -distributörer • Reklam- eller marknadsföringsbyråer
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på	webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	TN
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009

Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehålle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Ansökningarna måste gälla minst två av de fyra områden som innefattas av programmen Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci och Grundtvig inom programmet för livslångt lärande.
Minsta antal länder:	5
Minsta antal partner:	5
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats. När det gäller förnyande av multilaterala nätverk beaktas också kvaliteten på tidigare arbete i nätverket.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA2: SPRÅK
Kategori	KOMPLETTERANDE ÅTGÄRDER
Programdel	NA2: Kompletterande åtgärder
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med projekt inom programdelen Kompletterande åtgärder är att främja målen och resultaten för språkprojekt.</p> <p>Det innebär att projekten kan innefatta kommunikationsaktiviteter, tematisk uppföljning av projekt och spridning och användning av projektresultat. Exempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informations- och kommunikationsaktiviteter för att främja och förbättra tillgängligheten för aktiviteter och resultat inom varje program; • "Tematisk" uppföljning av pågående projekt som arbetar med liknande temaområden, t.ex. anordnande av möten för utbyte av erfarenheter, publicering av uppdaterade projektkompender och mer systematisk bedömning av projektresultat för att de bästa resultaten ska kunna spridas och användas på ett mer effektivt sätt • Att samla och tillhandahålla information om projektresultat, bland annat genom att utveckla gemensamma databaser • Att stödja konferenser och evenemang för spridning och användning som sammanför projekt och möjliga användare inom den aktuella sektorn, med särskilt fokus på att främja överföring och implementering av projektresultat hos nya användare, och samordning med utbildningssystem och -arbetsätt.
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Skolor, universitet, lärosäten för vuxenutbildning • Språkskolor, bibliotek, öppna utbildningscentrum och distansutbildningscentrum, centrum som erbjuder utbildning eller fortbildning för språklärare, centrum för forskning i språkutbildning • Inrättningar som utvecklar läro-/kurs-/undervisningsplaner, utfärdar examina eller utformar metoder för att testa och utvärdera kunskaper • Lokala eller regionala myndigheter • Lokala, regionala, nationella eller europeiska sammanslutningar som arbetar med språkutbildning eller språkinläring • Kultursammanslutningar • Radio-, tv- eller medieföretag som finns på Internet • Förlag och programvarutillverkare eller -distributörer
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	1 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Ansökningarna måste gälla minst två av de fyra områden som innefattas av programmen Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci och Grundtvig inom programmet för livslångt lärande.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt

Kommentarer om deltagare:		
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.	
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.	
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.	
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.	
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.	
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.	
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.	
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.	
	AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli	
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober	
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November	

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA3: IKT
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	NA3: Multilaterala projekt
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med multilaterala IKT-projekt är att stödja utvecklingen av innovativt IKT-baserat innehåll, tjänster, pedagogik och praktik för livslångt lärande. De kompletterar utbildningsaktiviteter och projekt där IKT används inom sektorsprogrammen Comenius, Erasmus, Grundtvig och Leonardo da Vinci, genom att arbeta med IKT-behov vid undervisning och lärande inom minst två av dessa områden.</p> <p>Det specifika syftet är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att främja nya sätt att se på IKT för lärande, inbäddat i långsiktiga utbildningsmål och integrerat i strategier för livslångt lärande; • Att främja upptagandet av IKT för lärande inom utbildningssystem, inklusive system för öppen utbildning och distansutbildning samt öppna utbildningsresurser; • Att förse alla utbildningsaktörer med bättre verktyg; att främja kontakter mellan lärgemenskaper och skapande av nya partnerskap; • Att samla en evidensbas om det mervärde och de effekter som IKT för lärande innebär, med särskilt fokus på institutionellt och pedagogiskt innovations- och förändringsarbete. Innovativa arbetssätt eller tjänster ska utvecklas inom projekten. Dessa ska innefatta en tydlig multiplikatorcapacitet och leda till bättre kunskap om användning av IKT som stöd för lärande. Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag kan följande typer av aktiviteter stödjas för projekt: • Att identifiera och implementera innovativa sätt att använda IKT för livslångt lärande, särskilt för grupper som riskerar att marginaliseras – syfte: att analysera befintliga och att utveckla och implementera nya arbetssätt för lärande, som är relaterade till verktyg och plattformar för sociala nätverk. • Att använda IKT som katalysator för innovation och kreativitet inom livslångt lärande – syfte: att identifiera och använda IKT-stödda verktyg för lärande för att främja innovationsförmågor som kreativ problemlösning, upptäckande, praktiskt och erfarenhetsbaserat lärande, kritiskt tänkande och kreativitet.
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Resurscentrum eller andra organisationer med expertkunskaper inom IKT för utbildning och/eller öppna utbildningscentrum och distansutbildningscentrum (detta kan också innefatta väglednings- eller rådgivningstjänster, multimediebibliotek, forskningscentrum o.s.v.) • Alla typer av lärosäten och utbildningsanordnare, inom någon utbildningssektor • Lärosäten för distansutbildning (inklusive öppna universitet) • Lärosäten för lärarutbildning • Sammanslutningar för lärare eller studenter • Forskningsteam som arbetar med IKT inom utbildning • Akademiska sammanslutningar/utbildningsammanslutningar eller konsortier på nationell eller europeisk nivå • Organisationer/inrättningar som arbetar med innovation inom utbildning • Offentliga och privata förlag/producenter/radio-/TV-bolag och andra aktörer inom IKT
Vilka kan ansöka?	Juridiska personer i något av de kvalificerade länderna, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på	webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	250 000/år. Det maximala bidraget från EU till projekt är dock 500 000€.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %

BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.
	Ansökningarna måste gälla minst två av de fyra områden som innefattas av programmen Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci och Grundtvig inom programmet för livslångt lärande.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland.
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans</p> <p>Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet</p> <p>Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär</p> <p>Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningsätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet</p> <p>Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde</p> <p>Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar</p> <p>Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt</p> <p>Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)</p> <p>De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA3: IKT
Kategori	MULTILATERALA NÄTVERK
Programdel	NA3: Multilaterala nätverk
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Syftet med IKT-nätverk är att stödja uppbyggandet av partnerskap och nätverk mellan lärgemenskaper i syfte att utbyta idéer och erfarenheter som rör IKT för lärande. Nätverk inom den här programdelen ska stödja kunskapsdelning, öka synligheten för och medvetenheten om fördelarna och effekterna av IKT för lärande och bidra till att IKT integreras och används på ett effektivt sätt.</p> <p>Alla förslag ska innehålla en detaljerad aktivitetsplan. Projektaktiviteterna kan också innefatta anordnande av konferenser, workshops, forum, sommarskolor o.s.v. som bidrar till att uppnå målen för nätverket och sprida resultaten.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Resurscentrum eller andra organisationer med expertkunskaper inom IKT för utbildning och/eller öppna utbildningscentrum och distansutbildningscentrum (detta kan också innefatta väglednings- eller rådgivningstjänster, multimediebibliotek, forskningscentrum o.s.v.) • Alla typer av lärosäten och utbildningsanordnare, inom någon utbildningssektor • Lärosäten för distansutbildning (inklusive öppna universitet) • Lärosäten för lärarutbildning • Sammanslutningar för lärare eller studenter • Forskningsteam som arbetar med IKT inom utbildning • Akademiska sammanslutningar/utbildningssammanslutningar eller konsortier på nationell eller europeisk nivå • Organisationer/inrättningar som arbetar med innovation inom utbildning • Offentliga och privata förlag/producenter/radio-/TV-bolag och andra aktörer inom IKT <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag kan följande typer av aktiviteter stödjas för nätverk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att förstärka kopplingarna mellan IKT, kreativitet och innovationsförmåga • Att arbeta med tvärgående frågor för att skapa kontakter mellan lärgemenskaper med hjälp av IKT på ett innovativt sätt
Vilka kan ansöka?	Juridiska personer i något av de kvalificerade länderna, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
	Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	TN
	<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken. Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Ansökningarna måste gälla minst två av de fyra utbildningsområden som innefattas av programmen Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci och Grundtvig inom programmet för livslångt lärande.
Minsta antal länder:	5
Minsta antal partner:	5

Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland. För språk från länder som inte deltar: Partnerskapet måste innefatta minst ett internationellt erkänt lärosäte med expertkunskaper inom undervisning i det/de aktuella språket/språken, och som ligger i ett eller flera av de deltagande länderna.
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetssätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat) De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
	När det gäller förnyande av multilaterala nätverk beaktas också kvaliteten på tidigare arbete i nätverket.
	AVTALSFÖRFARANDE
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA4: VALORISATION/NYTTIGGÖRANDE
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	NA4: Multilaterala projekt
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Huvudmålet för multilaterala projekt för spridning och användning av resultat är att bidra till att skapa ett ramverk för effektiv användning av resultat från programmet för livslångt lärande samt tidigare relaterade program på sektorsnivå samt på regional, nationell och europeisk nivå.</p> <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag prioriteras därför följande typer av aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktiviteter för att utveckla ett passande ramverk (analys, mekanismer, metoder och praktiska verktyg) för att underlätta användning av projekt- och programresultat; • aktiviteter som täcks av flera program och som främjar användning av resultat på europeisk nivå (efter sektor, tema, användargrupp...); • aktiviteter för att främja användning av resultat via viktiga befintliga nätverk och relevanta organisationer, i syfte att överföra och implementera resultat (multiplikation) och/eller samordna dem i policyer. <p>De aktiviteter som finansieras under den här nyckelaktiviteten ska komplettera och stödja spridning och användning av specifika projektresultat som integreras i de fyra sektorsprogrammen och de andra transversala nyckelaktiviteterna (t.ex. genom planer för spridning och användning för enskilda projekt, samt specifika aktiviteter under Kompletterande åtgärder och inom de nationella programkontorens ansvarsområden).</p> <p>Projekt som finansieras under den här nyckelaktiviteten kan arbeta med ett eller flera av följande områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Åtgärder för att ytterligare utveckla och integrera en europeisk strategi om användning av resultat inom livslångt lärande, t.ex. stödstudier, demonstrationsprojekt, utveckling och testning av metoder, affärsmodeller och praktiska verktyg för delning, överföring och användning av resultat • Åtgärder för att testa och utveckla sätt att överföra och integrera projektresultat i policyer, definiera och presentera mekanismer för att koppla samman projekt, program och policyer, och för att stödja och förstärka pågående europeiska samarbetsaktiviteter, framför allt i samband med OMC-åtgärder/-prioriteringar, riktmärkning o.s.v. • Aktiviteter på europeisk nivå för att främja aktiv användning av resultat (konferenser, seminarier och andra utbyten mellan produkter och potentiella nya användare). Åtgärder för användning av resultat från befintliga nätverk (som alltså inte innefattar finansiering för att starta eller driva nätverket) prioriteras särskilt, i de fall där det finns ett tydligt uttalat användarbehov. • Kapacitetsskapande projekt för att identifiera, engagera och främja nätverk som kan tänkas fungera som mellanhänder för användning av resultat (t.ex. åtgärder för att identifiera nätverkskontakter, skapa referensgrupper för ett eller flera nätverk, främja och implementera tekniker och metoder för marknadsföring för överföring och användning av resultat). • Åtgärder för att förbättra tillgängligheten för projektresultat. <p>Särskild prioritet ges till projekt som föreslår ett integrerat arbetssätt som innefattar minst två av sektorerna inom programmet för livslångt lärande och/eller relaterade aktiviteter inom områdena kultur, medier, medborgarskap och ungdomar; som innefattar viktiga beslutsfattare; och/eller visar på möjligheter till betydande och mätbara effekter på sektorsnivå, regional, nationell och/eller europeisk nivå.</p> <p>Den här specifika nyckelaktiviteten för spridning och användning av resultat är en innovation inom det här programmet som speglar den växande medvetenheten om behovet av att säkerställa maximalt genomslag för EU-finansierade program som stöd för den reviderade Lissabonstrategin och presentationen av programmet Utbildning 2010. Eftersom den här aktiviteten har en experimentell karaktär bör sökande fästa särskild vikt vid att beskriva behovet av projektet i sin ansökning, med tydliga beskrivningar av vad som ska göras och klara definitioner av alla förväntade, mätbara resultat, genomslag och mervärde. Alla sökande bör vara medvetna om att de projekt som väljs ut för finansiering kommer att följas upp noggrant för att identifiera nya, bra och intressanta arbetssätt och resultat som kan vara relevanta för att skapa ett ramverk för användning av resultat på EU-nivå; och att projekten kan väljas ut för att ingå i en målriktad genomslagsstudie på medellång till lång sikt.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som tillhandahåller utbildningsmöjligheter inom programmet för livslångt lärande eller inom något av dess delprogram • Personer och organ som ansvarar för system och policyer som rör någon specifik aspekt av livslångt lärande på lokal, regional eller nationell nivå • Företag, arbetsmarknadens parter och tillhörande organisationer på alla nivåer, inklusive handelsorganisation, handelskammare och branschorganisationer • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande • Sammanslutningar som arbetar med livslångt lärande, inklusive sammanslutningar för studenter, praktikanter, elever, lärare, föräldrar och vuxenstudenter • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer

Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMLER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år. Det maximala bidraget från EU till projekt är dock 300 000€.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Ansökningarna bör helst gälla minst två av de fyra områden som omfattas av programmen Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci och Grundtvig inom programmet för livslångt lärande.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland. En enskild europeisk organisation kan också ansöka.
Tilldelningskriterier	1. Relevans Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.
	2. Arbetsprogrammets kvalitet Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.
	3. Innovativ karaktär Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.
	4. Konsortiets kvalitet Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.
	5. Europeiskt mervärde Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.
	6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.
	7. Genomslag/effekt Den prognosticerade effekten på berörda arbetsätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.
	8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)

	De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	NA4: VALORISATION/NYTTIGGÖRANDE
Kategori	OBSERVATION OCH ANALYS
Programdel	NA4: Studier och referensmaterial
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Huvudmålet för multilaterala projekt för spridning och användning av resultat är att bidra till att skapa ett ramverk för effektiv användning av resultat från programmet för livslångt lärande samt tidigare relaterade program på sektorsnivå samt på regional, nationell och europeisk nivå.</p> <p>Huvudmålet för multilaterala projekt för spridning och användning av resultat är att bidra till att skapa ett ramverk för effektiv användning av resultat från programmet för livslångt lärande samt tidigare relaterade program på sektorsnivå samt på regional, nationell och europeisk nivå.</p> <p>Inom de prioriteringar som presenteras i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag prioriteras därför studier och referensmaterial med följande syften:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att stödja tankesmedjor, observatorier o.s.v. för att identifiera aktuella och framtida användarbehov och möta dessa behov med befintliga resultat • Forskning om möjligheter att integrera projektresultat i policyer, att definiera och presentera mekanismer för att koppla samman projekt, program och policyer • Identifiera, analysera och använda lämpliga nätverk för att använda resultat • Identifiera åtgärder som anses som goda arbetssätt för spridning och användning av resultat <p>De aktiviteter som finansieras under den här nyckelaktiviteten ska komplettera och stödja spridning och användning av specifika projektresultat som integreras i de fyra sektorsprogrammen och de andra transversala nyckelaktiviteterna (t.ex. genom planer för spridning och användning för enskilda projekt, samt specifika aktiviteter under Kompletterande åtgärder och inom de nationella programkontorens ansvarsområden).</p> <p>Särskild prioritet ges till projekt som föreslår ett integrerat arbetssätt som innefattar minst två av sektorerna inom programmet för livslångt lärande och/eller relaterade aktiviteter inom områdena kultur, medier, medborgarskap och ungdomar; som innefattar viktiga beslutsfattare; och/eller visar på möjligheter till betydande och mätbara effekter på sektorsnivå, regional, nationell och/eller europeisk nivå.</p> <p>Den här specifika nyckelaktiviteten för spridning och användning av resultat är en innovation inom det här programmet som speglar den växande medvetenheten om behovet av att säkerställa maximalt genomslag för EU-finansierade program som stöd för den reviderade Lissabonstrategin och presentationen av programmet Utbildning 2010. Eftersom den här aktiviteten har en experimentell karaktär bör sökande fästa särskild vikt vid att beskriva behovet av projektet i sin ansökan, med tydliga beskrivningar av vad som ska göras och klara definitioner av alla förväntade, mätbara resultat, genomslag och mervärde. Alla sökande bör vara medvetna om att de projekt som väljs ut för finansiering kommer att följas upp noggrant för att identifiera nya, bra och intressanta arbetssätt och resultat som kan vara relevanta för att skapa ett ramverk för användning av resultat på EU-nivå; och att projekten kan väljas ut för att ingå i en målriktad genomslagsstudie på medellång till lång sikt.</p>
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Lärosäten eller organisationer som tillhandahåller utbildningsmöjligheter inom programmet för livslångt lärande eller inom något av dess delprogram • Personer och organ som ansvarar för system och policyer som rör någon specifik aspekt av livslångt lärande på lokal, regional eller nationell nivå • Företag, arbetsmarknadens parter och tillhörande organisationer på alla nivåer, inklusive handelsorganisation, handelskammare och branschorganisationer • Organ som tillhandahåller rådgivning, vägledning och informationstjänster som rör någon aspekt av livslångt lärande • Sammanslutningar som arbetar med livslångt lärande, inklusive sammanslutningar för studenter, praktikanter, elever, lärare, föräldrar och vuxenstudenter • Forskningscentra och organ som berörs av arbetet med livslångt lärande • Icke-vinstdrivna organisationer, frivilligorganisationer, icke-statliga organisationer
Vilka kan ansöka?	Den koordinerande organisationen, å konsortiets vägnar.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
	Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
	<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>
Sista ansökningsdatum:	31 mars 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	3 år

Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Dagliga tariffer för personalkostnader: se tabell 5. Dagliga tariffer för kostnader för uppehälle: se tabellen på Executive Agencys webbplats.
Maximalt bidrag (€):	150 000/år.
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer. Ansökningarna bör helst gälla minst två av de fyra områden som omfattas av programmen Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci och Grundtvig inom programmet för livslångt lärande.
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Minst ett av länderna måste vara ett EU-medlemsland. En enskild europeisk organisation kan också ansöka.
Tilldelningskriterier	<p>1. Relevans</p> <p>Bidragsansökan och de planerade resultaten visar tydligt att partnerskapets syfte är i linje med de specifika, operativa och bredare målen för programmet. Målen är tydliga, realistiska och kopplade till ett relevant ämne/en relevant målgrupp. I de fall där det är relevant innefattar projektet arbete med minst ett av de prioriterade områdena i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för den aktuella programdelen.</p> <p>2. Arbetsprogrammets kvalitet</p> <p>Arbetsorganisationen är tydlig och lämplig för att uppnå målen. Arbetsprogrammet innefattar definierade arbetsuppgifter/aktiviteter samt en fördelning av dessa bland alla deltagande partner som säkerställer att resultatet kan uppnås i tid och inom budget.</p> <p>3. Innovativ karaktär</p> <p>Projektets syfte är att skapa innovativa lösningar som motsvarar tydligt definierade behov inom tydligt identifierade målgrupper. Detta åstadkoms antingen genom att innovativa förhållningssätt som redan används i andra länder eller sektorer anpassas och överförs, eller genom att en helt ny lösning skapas som inte redan finns i något/några av länderna som deltar i programmet för livslångt lärande.</p> <p>4. Konsortiets kvalitet</p> <p>Konsortiet innefattar alla de färdigheter, erkända expertkunskaper och kompetenser som krävs för att utföra alla uppgifter inom arbetsprogrammet, och arbetsuppgifterna har fördelats på lämpligt sätt mellan alla partner.</p> <p>5. Europeiskt mervärde</p> <p>Fördelarna med och behovet av europeiskt samarbete (i motsats till arbete på nationell, regional eller lokal nivå) visas tydligt.</p> <p>6. Förhållandet mellan kostnader och fördelar</p> <p>Bidragsansökan visar att de planerade aktiviteterna kan genomföras på ett lönsamt sätt inom den planerade budgeten.</p> <p>7. Genomslag/effekt</p> <p>Den prognosticerade effekten på berörda arbetsätt, målgrupper och system är tydligt definierad, och åtgärder har planerats för att säkerställa att effekten uppnås. Resultatet av aktiviteterna förutses bli betydande.</p> <p>8. Kvalitet för planen för nyttiggörande (valorisation; spridning och användning av resultat)</p> <p>De planerade aktiviteterna för spridning och användning säkerställer att resultaten används på bästa möjliga sätt, inte bara bland projektdeltagarna, under hela projektets varaktighet och även efter att det avslutats.</p>
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juli
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Oktober
Sannolikt startdatum för aktiviteten	November

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	JEAN MONNET
Kategori	UNILATERALA PROJEKT
Programdel	JEAN MONNET-professurer
Mål och beskrivning för programdelen	<p>En Jean Monnet-professur är en undervisningstjänst med specialisering på studier om europeisk integration. En innehavare av en Jean Monnet-professur ska undervisa minst 120 timmar per läsår i frågor som rör europeisk integration. Endast en professor kan inneha professuren och denne måste undervisa det minsta antal timmar som krävs. En innehavare av en Jean Monnet-professur ska ha tjänsteställningen professor, högskolelektor eller motsvarande och får inte vara "gästprofessor" vid det aktuella lärosätet.</p> <p>Projekt som innefattar skapande av nya undervisningsaktiviteter, framför allt inom kandidatländerna och resten av världen, prioriteras särskilt. Detta gäller också projekt som innefattar undervisning på grund- och doktorandnivå samt övervakning av forskning på forskarnivå.</p> <p>Varje Jean Monnet-professur är kopplad till den högskola eller det universitet som tecknar kontraktet. Om den ursprungliga innehavaren av professuren lämnar högskolan/universitetet måste han eller hon ersättas av någon annan anställd som har samma nivå av specialisering inom studier om europeisk integration. Om den ursprungliga innehavaren av professuren måste ersättas ska detta meddelas Executive Agency, som kontrollerar den nominerade ersättarens akademiska profil.</p>
Vilka omfattas?	Högskolor och universitet i hela världen.
Vilka kan ansöka?	Högskolor och universitet i hela världen.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	UP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	5 år
Kommentar om varaktighet:	Den bidragsberättigade perioden kan utökas med sex månader på begäran. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMLER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Personalkostnader och kostnader för uppehälle, enligt informationen på sidorna för Jean Monnet-programmet på webbplatsen för Executive Agency.
Maximalt bidrag (€):	45.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - En Jean Monnet-professur är en undervisningstjänst med specialisering på studier om europeisk integration. - En innehavare av en Jean Monnet-professur måste undervisa minst 120 timmar per läsår i frågor som rör europeisk integration. Endast en professor kan inneha professuren och denne måste undervisa det minsta antal timmar som krävs. - En innehavare av en Jean Monnet-professur ska ha tjänsteställningen professor, högskolelektor eller motsvarande och får inte vara "gästprofessor" vid det aktuella lärosätet.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Det finns inga krav på att deltagande länder ska vara EU-medlemsländer.
Tilldelningskriterier	<p>1. Den sökandes eller det sökande konsortiets kvalitet</p> <p>Högkvalitativ akademisk profil (CV) inom det specifika fältet för studier om europeisk integration.</p> <p>2. Kvalitet vad gäller metoderna och arbetsprogrammet</p>

	De planerade undervisnings-, forsknings- och/eller debattaktiviteterna ska beskrivas detaljerat och hålla hög kvalitet (med särskilt fokus på undervisningsaktiviteter i länder som inte är EU-medlemmar, akademiskt mervärde, tvärvetenskapliga synergieffekter, innovativ karaktär och öppenhet mot samhället i stort).
	3. Resultatets genomslag/effekt och relevans
	Aktiviteterna förväntas ha stor effekt på utbildning på europeisk nivå.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	JEAN MONNET
Kategori	UNILATERALA PROJEKT
Programdel	Personliga JEAN MONNET-professurer
Mål och beskrivning för programdelen	<p>En personlig Jean Monnet-professur är en undervisnings- och forskningstjänst med specialisering på studier om europeisk integration. Personliga Jean Monnet-professurer är reserverade för (i) framstående professorer med bevisade goda meriter från internationell undervisning på hög nivå och en gedigen förteckning över publicerade verk (som de åtminstone till viss del har åstadkommit utomlands) och/eller (ii) professorer som tidigare har utmärkt sig som kvalificerade yrkesutövare inom europeisk integration. En innehavare av en personlig Jean Monnet-professur måste regelbundet undervisa på kurser i europeisk integration och ansvara för regelbundna aktiviteter för reflektion kring den europeiska integrationsprocessen, t.ex. konferenser, seminarier eller rundabordskonferenser. Han eller hon ska ha tjänsteställningen professor och får inte vara "gästprofessor" vid det aktuella lärosätet.</p> <p>En personlig Jean Monnet-professur är kopplad direkt till personen som innehar den. Om innehavaren lämnar högskolan eller universitetet får han eller hon inte ersättas av någon annan anställd. Om en innehavare av en personlig Jean Monnet-professur lämnar högskolan eller universitetet får han eller hon fortsätta använda titeln, förutsatt att han/hon åtar sig att fortsätta med de undervisnings- och reflektionsaktiviteter som angavs i det ursprungliga kontraktet. Detta måste bekräftas av det lärosäte som innehavaren flyttar till.</p>
Vilka omfattas?	Högskolor och universitet i hela världen.
Vilka kan ansöka?	Högskolor och universitet i hela världen.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	UP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	5 år
Kommentar om varaktighet:	Den bidragsberättigade perioden kan utökas med sex månader på begäran. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Personalkostnader och kostnader för uppehälle, enligt informationen på sidorna för Jean Monnet-programmet på webbplatsen för Executive Agency.
Maximalt bidrag (€):	45.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - En personlig Jean Monnet-professur är en undervisnings- och forskningstjänst med specialisering på studier om europeisk integration. - Personliga Jean Monnet-professurer är reserverade för (i) framstående professorer med bevisade goda meriter från internationell undervisning på hög nivå och en gedigen förteckning över publicerade verk (som de åtminstone till viss del har åstadkommit utomlands) och/eller (ii) professorer som tidigare har utmärkt sig som kvalificerade yrkesutövare inom europeisk integration. - En innehavare av en personlig Jean Monnet-professur måste regelbundet undervisa på kurser i europeisk integration och ansvara för regelbundna aktiviteter för reflektion kring den europeiska integrationsprocessen, t.ex. konferenser, seminarier eller rundabordskonferenser. - En innehavare av en personlig Jean Monnet-professur ska ha tjänsteställningen professor och får inte vara "gästprofessor" vid det aktuella lärosätet.
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Det finns inga krav på att deltagande länder ska vara EU-medlemsländer.
Tilldelningskriterier	1. Den sökandes eller det sökande konsortiets kvalitet

	Högkvalitativ akademisk profil (CV) inom det specifika fältet för studier om europeisk integration.
	2. Kvalitet vad gäller metoderna och arbetsprogrammet
	De planerade undervisnings-, forsknings- och/eller debattaktiviteterna ska beskrivas detaljerat och hålla hög kvalitet (med särskilt fokus på undervisningsaktiviteter i länder som inte är EU-medlemmar, akademiskt mervärde, tvärvetenskapliga synergieffekter, innovativ karaktär och öppenhet mot samhället i stort).
	3. Resultatets genomslag/effekt och relevans
	Aktiviteterna förväntas ha stor effekt på utbildning på europeisk nivå.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	JEAN MONNET
Kategori	UNILATERALA PROJEKT
Programdel	JEAN MONNET: Centres of Excellence
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Ett Jean Monnet: Centre of Excellence är en tydligt definierad institut eller struktur med specialisering på studier om europeisk integration. Inom centret samlas vetenskapliga och mänskliga resurser och dokumentation för studier om europeisk integration vid de deltagande högskolorna/universitetet. Ett Jean Monnet: Centre of Excellence kan vara baserat vid en enda högskola/ett enda universitet eller anordnas genom samarbete mellan flera högskolor och/eller universitet i samma stad eller region. Universitetet/universitetet måste tillsätta en Jean Monnet-professur med akademiskt ansvar för centrumet. Följaktligen kan endast lärosäten som redan har beviljats en Jean Monnet-professur ansöka om att inrätta ett Jean Monnet: Centre of Excellence.</p> <p>Ansökningar för Jean Monnet: Centres of Excellence som innefattar akademiska aktiviteter där tvärvetenskapliga resurser används och där det finns en tydlig öppenhet mot samhället i stort prioriteras särskilt.</p>
Vilka omfattas?	Högskolor och universitet i hela världen.
Vilka kan ansöka?	Högskolor och universitet i hela världen.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på	webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	UP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	5 år
Kommentar om varaktighet:	Den bidragsberättigade perioden kan utökas med sex månader på begäran. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Personalkostnader och kostnader för uppehälle, enligt informationen på sidorna för Jean Monnet-programmet på webbplatsen för Executive Agency.
Maximalt bidrag (€):	75.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <p>Ett Jean Monnet: Centre of Excellence ska samla forskningsresurser, personal och dokumentation för studier om europeisk integration vid ett eller flera universitet.</p> <p>Universitetet/universitetet måste tillsätta en Jean Monnet-professur med akademiskt ansvar för centrumet. Följaktligen kan endast universitet som redan har beviljats en Jean Monnet-professur ansöka om att inrätta ett Jean Monnet: Centre of Excellence.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Det finns inga krav på att deltagande länder ska vara EU-medlemsländer.
Tilldelningskriterier	<p>1. Den sökandes eller det sökande konsortiets kvalitet</p> <p>Högkvalitativ akademisk profil (CV) inom det specifika fältet för studier om europeisk integration.</p> <p>2. Kvalitet vad gäller metoderna och arbetsprogrammet</p> <p>De planerade undervisnings-, forsknings- och/eller debattaktiviteterna ska beskrivas detaljerat och hålla hög kvalitet (med särskilt fokus på undervisningsaktiviteter i länder som inte är EU-medlemmar, akademiskt mervärde, tvärvetenskapliga synergieffekter, innovativ karaktär och öppenhet mot samhället i stort).</p> <p>3. Resultatets genomslag/effekt och relevans</p> <p>Aktiviteterna förväntas ha stor effekt på utbildning på europeisk nivå.</p>

AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	JEAN MONNET
Kategori	UNILATERALA PROJEKT
Programdel	JEAN MONNET-undervisningsmoduler
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Jean Monnet-moduler är korta undervisningsprogram (eller kurser) inom studier om europeisk integration vid högskolor eller universitet. Varje modul ska omfatta minst 30 undervisningstimmar. En modul kan fokusera på ett specifikt ämne inom studier om europeisk integration, eller innefatta tvärvetenskapliga arbetssätt och därmed också flera lärare.</p> <p>Jean Monnet-moduler måste vara utformade på något av följande sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • allmänna kurser eller introduktionskurser om europeisk integration (särskilt vid högskolor/universitet och fakulteter/institutioner som ännu inte har ett väl utvecklat kursutbud inom området); • höggradigt specialiserad undervisning om utvecklingen inom Europeiska unionen (särskilt vid högskolor/universitet och fakulteter/institutioner som redan har ett stort utbud av kurser på området); • sommarkurser. <p>Ansökningar om Jean Monnet-moduler med något av följande fokus prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • studenter som inte automatiskt kommer i kontakt med studier om europeisk integration (t.ex. studenter inom områden som medicin, teknik, naturvetenskap, utbildning, humaniora och språk) • medborgare (vuxenutbildning) och specifika grupper i samhället, t.ex. lärare i primär- och sekundärskolor.
Vilka omfattas?	Högskolor och universitet i hela världen.
Vilka kan ansöka?	Högskolor och universitet i hela världen.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
	Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	UP
	<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>
Sista ansökningsdatum:	13 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	5 år
Kommentar om varaktighet:	Den bidragsberättigade perioden kan utökas med sex månader på begäran. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
	Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Personalkostnader och kostnader för uppehälle, enligt informationen på sidorna för Jean Monnet-programmet på webbplatsen för Executive Agency.
Maximalt bidrag (€):	21.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGSG- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
	Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
	De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.
	Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <p>En Jean Monnet-modul är en kurs inom studier om europeisk integration som innefattar minst 30 undervisningstimmar.</p> <p>En Jean Monnet-undervisningsmodul ska utgöras av allmänna kurser (introduktionskurser) om europeisk integration (framför allt vid universitet som ännu inte har ett stort utbud av kurser på området), av i hög grad specialiserad undervisning om utvecklingen inom Europeiska unionen (särskilt vid universitet som redan har ett stort utbud av kurser på området) och/eller av sommarkurser.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Det finns inga krav på att deltagande länder ska vara EU-medlemsländer.
Tilldelningskriterier	1. Den sökandes eller det sökande konsortiets kvalitet
	Högkvalitativ akademisk profil (CV) inom det specifika fältet för studier om europeisk integration.

	2. Kvalitet vad gäller metoderna och arbetsprogrammet
	De planerade undervisnings-, forsknings- och/eller debattaktiviteterna ska beskrivas detaljerat och hålla hög kvalitet (med särskilt fokus på undervisningsaktiviteter i länder som inte är EU-medlemmar, akademiskt mervärde, tvärvetenskapliga synergieffekter, innovativ karaktär och öppenhet mot samhället i stort).
	3. Resultatets genomslag/effekt och relevans
	Aktiviteterna förväntas ha stor effekt på utbildning på europeisk nivå.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	JEAN MONNET
Kategori	UNILATERALA PROJEKT
Programdel	JEAN MONNET: Informations- och forskningsaktiviteter
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Inom Jean Monnet-programmet stöds informations- och forskningsverksamhet som syftar till att uppmuntra till diskussion, reflektion och kunskap om den europeiska integrationsprocessen. De som kan ansöka är universitet/högskolor eller sammanslutningar för professorer och forskare med specialisering på europeisk integration.</p> <p>Projekt under den här rubriken ska innefatta anordnande av konferenser, seminarier, rundabordskonferenser och/eller sommarskolor om studier om europeisk integration. De kan också innefatta produktion av skrifter, information och kommunikationsverktyg som är resultatet av sådana konferenser, seminarier, rundabordskonferenser och sommarskolor.</p> <p>Följande typer av ansökningar prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansökningar som innefattar en gränsöverskridande dimension (t.ex. skapande av gemensamma gränsöverskridande aktiviteter); - ansökningar som innefattar akademiska aktiviteter där tvärvetenskapliga resurser används; - ansökningar med en tydlig öppenhet mot samhället i stort.
Vilka omfattas?	<ul style="list-style-type: none"> • Högskolor och universitet i hela världen. • Sammanslutningar av professorer och forskare med specialisering på studier om europeisk integration
Vilka kan ansöka?	<ul style="list-style-type: none"> • Högskolor och universitet i hela världen. • Sammanslutningar av professorer och forskare med specialisering på studier om europeisk integration
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	UP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	1 år
Kommentar om varaktighet:	Den bidragsberättigade perioden kan utökas med sex månader på begäran. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Personalkostnader och kostnader för uppehälle, enligt informationen på sidorna för Jean Monnet-programmet på webbplatsen för Executive Agency.
Maximalt bidrag (€):	50.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <p>De som kan ansöka är universitet/högskolor samt nationella, regionala eller transnationella sammanslutningar för professorer, lärare och forskare med specialisering på europeisk integration;</p> <p>Projekt under den här rubriken ska innefatta anordnande av konferenser, seminarier, rundabordskonferenser och/eller sommarskolor om studier om europeisk integration. De kan också innefatta produktion av skrifter, information och kommunikationsverktyg.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Det finns inga krav på att deltagande länder ska vara EU-medlemsländer.
Tilldelningskriterier	<p>1. Den sökandes eller det sökande konsortiets kvalitet</p> <p>Högkvalitativ akademisk profil (CV) inom det specifika fältet för studier om europeisk integration.</p> <p>2. Kvalitet vad gäller metoderna och arbetsprogrammet</p>

	De planerade undervisnings-, forsknings- och/eller debattaktiviteterna ska beskrivas detaljerat och hålla hög kvalitet (med särskilt fokus på undervisningsaktiviteter i länder som inte är EU-medlemmar, akademiskt mervärde, tvärvetenskapliga synergieffekter, innovativ karaktär och öppenhet mot samhället i stort).
	3. Resultatets genomslag/effekt och relevans
	Aktiviteterna förväntas ha stor effekt på utbildning på europeisk nivå.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	JEAN MONNET
Kategori	UNILATERALA PROJEKT
Programdel	JEAN MONNET: Sammanslutningar av professorer och forskare med specialisering på europeisk integration
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Inom Jean Monnet-programmet stöds sammanslutningar vars uttryckliga syfte är att bidra till studier om den europeiska integrationsprocessen. Sammanslutningarna ska vara tvärvetenskapliga och öppna för alla intresserade professorer, lärare och forskare med specialisering inom europeisk integration i det relevanta landet eller regionen. De ska vara representativa för den akademiska gemenskapen för studier om europeisk integration i landet eller regionen. Endast sammanslutningar som är officiellt registrerade och har oberoende juridisk status kan stödjas.</p> <p>Sammanslutningarna ska bidra till:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att förstärka synligheten och därmed tillgängligheten för de vetenskapliga och fysiska resurser för studier om europeisk integration som finns i landet eller regionen; • att utveckla synergieffekter mellan alla tillgängliga resurser för studier om europeisk integration från de olika akademiska disciplinerna; • att säkerställa öppenheten mot samhället i stort, d.v.s. världen utanför universitetet, och mot lokala och regionala aktörer. <p>De aktiviteter som specifikt stöds inom Jean Monnet är t.ex. anordnande av årliga möten och av kommunikationsinitiativ, som att skapa en webbplats eller ge ut ett nyhetsbrev.</p>
Vilka omfattas?	Formellt instiftade sammanslutningar för professorer och forskare med specialisering på europeisk integration.
Vilka kan ansöka?	Sammanslutningar för professorer och forskare med specialisering på europeisk integration.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	UP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 februari -2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	5 år
Kommentar om varaktighet:	Den bidragsberättigade perioden kan utökas med sex månader på begäran. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Personalkostnader och kostnader för uppehälle, enligt informationen på sidorna för Jean Monnet-programmet på webbplatsen för Executive Agency.
Maximalt bidrag (€):	25.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <p>Sammanslutningens uttryckliga syfte måste vara att bidra till studier om den europeiska integrationsprocessen på nationell eller transnationell nivå.</p> <p>Sammanslutningen måste arbeta tvärvetenskapligt.</p>
Minsta antal länder:	Ej tillämpligt
Minsta antal partner:	Ej tillämpligt
Kommentarer om deltagare:	Det finns inga krav på att deltagande länder ska vara EU-medlemsländer.
Tilldelningskriterier	<p>1. Den sökandes eller det sökande konsortiets kvalitet</p> <p>Högkvalitativ akademisk profil (CV) inom det specifika fältet för studier om europeisk integration.</p> <p>2. Kvalitet vad gäller metoderna och arbetsprogrammet</p>

	De planerade undervisnings-, forsknings- och/eller debattaktiviteterna ska beskrivas detaljerat och hålla hög kvalitet (med särskilt fokus på undervisningsaktiviteter i länder som inte är EU-medlemmar, akademiskt mervärde, tvärvetenskapliga synergieffekter, innovativ karaktär och öppenhet mot samhället i stort).
	3. Resultatets genomslag/effekt och relevans
	Aktiviteterna förväntas ha stor effekt på utbildning på europeisk nivå.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September

Program	LIVSLÅNGT LÄRANDE
Delprogram	JEAN MONNET
Kategori	MULTILATERALA PROJEKT
Programdel	JEAN MONNET: Multilaterala forskningsgrupper
Mål och beskrivning för programdelen	<p>Multilaterala forskningsgrupper inom Jean Monnet måste innefatta ett partnerskap mellan minst tre Jean Monnet-professorer från minst tre olika universitet/högskolor i tre olika länder. En multilateral forskningsgrupp kan innefatta sammanslutningar för professorer och forskare med specialisering på europeisk integration;</p> <p>De multilaterala forskningsgrupperna ska bilda ett integrerat akademiskt nätverk för gemensam forskning och gemensamma seminarier, debatter och sammanträden. När projektet är slut ska den multilaterala forskningsgruppen publicera en omfattande akademisk skrift. De multilaterala forskningsgrupperna kan också arbeta med aktiviteter för att sprida resultat, framför allt med hjälp av multimedia och via kontakter med samhället i stort.</p> <p>Följande typer av ansökningar prioriteras särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansökningar vars syfte är att åstadkomma forskningsresultat som inte kan åstadkommas genom forskningsaktiviteter på nationell nivå; - ansökningar som innefattar akademiska aktiviteter där tvärvetenskapliga resurser används; - ansökningar med en tydlig öppenhet mot samhället i stort. Den högskola eller det universitet som innehar koordinerande Jean Monnet-professuren ansvarar för att skicka in ansökan och för att underteckna kontraktet. En Jean Monnet-professur kan endast fungera som koordinator för en enda multilateral forskningsgrupp i taget.
Vilka omfattas?	Högskolor och universitet i hela världen. Sammanslutningar för professorer och forskare med specialisering på europeisk integration kan fungera som associerade partner för multilaterala forskningsgrupper inom Jean Monnet.
Vilka kan ansöka?	Högskolor och universitet i hela världen.
PRIORITERINGAR	Prioriteringarna för den här programdelen finns i den allmänna inbjudan att lämna projektförslag för programmet för livslångt lärande för 2008-2010.
HUR ANSÖKER MAN?	Centraliserad programdel. Ansökningar skickas till Executive Agency.
Mer information finns på webbplatsen för det nationella programkontoret.	
Urvalsförfarande:	COM
Kod för ansökningsblankett:	MP
<i>Kontrollera att du använder ansökningsblanketten med denna kod.</i>	
Sista ansökningsdatum:	13 februari 2009
Varaktighet	
Kortaste varaktighet:	
Längsta varaktighet:	2 år
Kommentar om varaktighet:	I undantagsfall kan den bidragsberättigade perioden utökas med maximalt sex månader på begäran för multilaterala projekt och nätverk, studier och jämförande forskning samt projekt för kompletterande åtgärder. Det totala bidragsbeloppet ändras inte.
FINANSIELLA BESTÄMMELSER	
Mer information finns i kapitel 4 om finansiella bestämmelser i del I av den här handboken.	
Tillämplig(a) bidragstabell(er):	Personalkostnader och kostnader för uppehälle, enligt informationen på sidorna för Jean Monnet-programmet på webbplatsen för Executive Agency.
Maximalt bidrag (€):	100.000
Kommentarer om finansiering:	Maximalt EU-bidrag 75 %
BEDÖMNINGS- OCH URVALSFÖRFARANDEN	
Mer information om bedömnings- och urvalsförfaranden finns i kapitlet om livscyklar för projekt i del I av den här handboken.	
Valbarhetskriterier	
Allmänna valbarhetsregler:	
De allmänna valbarhetskriterierna för ansökningar inom programmet för livslångt lärande beskrivs i kapitel 3 i del I av den här handboken.	
Deltagande länder: Mer information finns i avsnittet om vilka länder som deltar i programmet i del I av den här handboken.	
Specifika valbarhetsregler:	<p>Ansökan måste skickas in av organ som är juridiska personer.</p> <p>Alla multilaterala forskningsgrupper måste innefatta ett partnerskap mellan minst tre Jean Monnet-professorer från minst tre olika universitet/högskolor i tre olika länder. En multilateral forskningsgrupp kan innefatta nationella eller transnationella sammanslutningar för professorer, lärare och forskare med specialisering på europeisk integration;</p> <p>De multilaterala forskningsgrupperna ska bilda ett integrerat akademiskt nätverk för gemensam forskning och gemensamma seminarier, debatter och sammanträden. När den bidragsberättigade perioden är slut ska den multilaterala forskningsgruppen publicera en omfattande akademisk skrift.</p>
Minsta antal länder:	3
Minsta antal partner:	3
Kommentarer om deltagare:	Det finns inga krav på att deltagande länder ska vara EU-medlemsländer.

Tilldelningskriterier	1. Den sökandes eller det sökande konsortiets kvalitet
	Högkvalitativ akademisk profil (CV) inom det specifika fältet för studier om europeisk integration.
	2. Kvalitet vad gäller metoderna och arbetsprogrammet
	De planerade undervisnings-, forsknings- och/eller debattaktiviteterna ska beskrivas detaljerat och hålla hög kvalitet (med särskilt fokus på undervisningsaktiviteter i länder som inte är EU-medlemmar, akademiskt mervärde, tvärvetenskapliga synergieffekter, innovativ karaktär och öppenhet mot samhället i stort).
	3. Resultatets genomslag/effekt och relevans
	Aktiviteterna förväntas ha stor effekt på utbildning på europeisk nivå.
AVTALSFÖRFARANDE	
Sannolikt datum för utskick av preliminär information om resultatet av urvalsprocessen	Juni
Sannolikt datum för utskick av avtal till bidragsmottagare	Juli
Sannolikt startdatum för aktiviteten	September